گلشن راز

(2 beyt başta eksik)

نفس اوردی نفس رحمت نسیمی معطر اولدی دل وجان حریمی

اجل كوكنده كورنعمت سحابن ابدییرینه دوكدی دولت آبن

شفق بو شفقتی كوردی افقده بو حمرتدن خجیل اولدی تتقده

عنایت مهری چون كم بولدی چهره شعاعی مهره اوردی ماه مهره

مكر نور عزت كلدی تازه سعادت نوبهارن قلدی تازه

محبت بلبلی كوینده اولدی شفاعت كلشنی جوینده اولدی

یانر نوری كرمدن كل چراغی طلوفضل سمندن لطف باغی .

صفاجوی وفاباغنده جاری تر وتازه مودت سبزه زاری .

كوكل بلبللری ایلر سرآغاز كی جاندن اچلبدر كلشن راز

جهان جمالی كلستان دل وجان حسن باغی بوستان

چون اردی فیض ادم طیراغنا قرشدی مشكل تر كل سراغنا

زهی قادر كه وردی نركسه عین كم اندن ظاهر اولدی سر كونین

چمن نونینه وكل كافنه باق بولرده كاف نون اوصافنه باق

چه قدرت یغمری یاغدی قدمدن بتردی درلو چچكلر عدمدن

حقیقت شكلی بو ایكی جهانك ایكی پیراغیدر اول كلستانك

درختی شاخی انوك شویله كلدر كه انوك ثمره سندن عقل كلدر

چو بولدی عقل كل اول بوی وصلن تمیز ایلدی چچكلردن كل اصلن

ظهوره كلدی عقل كل درختی جهان باغنه دكدی برك درختی

بوداقلندی و پرلندی معین تفكر ایدر كه یا رب كیم بن

چو اولدن ناچردی وصلتابن طلب ایلدی قربت آفتابن

سور كلزار عشقك اول هوسن مدام ایدن اله نشو ونماسن

دوشردی بر بوداغن لامكانه كه الاباغ باطندن نشانه

صلندی اول سرادن بو سرایه جهان خوضنه صلدی عكسی سایه

جهانی كردی بر كلزار فانی كه چورر عندلیبنك زبانی

صفاسی یوق دل لاله سینك بقاسی یوق صلده ژاله سنك

تمو چچكلری پژمرده اولور تمو یپرقلری افسرده اولور

چو عبرت كوزله بو كونه بقدی بو شكل و بو تغیر لونه بقدی

جهانی كوردبیلش بادا بجنده كه واحد كبیدر اعداد ایچنده

بو عالم باغنك اصلی و فرعی حصولی خرجی و تخمی و زرعی

تمو برچشمه دن نوش ایلمشدر كیمی خوش و كیمی ناخوش ایلمشدر

تمو اول بر نفسدن اولدی طالع ینه قاموا اولسر اكا راجع

حقیقتده تمو بردانه در اصل نه آنده فصل پیدادر نه خود وصل

نه بیتمك و نه بیتمك اول چمنده نه كلمك و نه كیتمك اول وطنده

رجوع ایلیجك اصلنه اشیا تمو بر نور اولور پنهان و پیدا

تعالی الله قدیم و حی قادر توانا و غنی كویا و قاهر

یرادر بر نفسده ایكی عالم ینه فانی قلور آنی همان دم

No ٨٠٠ ٤٤٠ ٢٦٠٩
HACI MAHMUD EFENDİ ★ BEŞİKT. Ş. Vakıf Kütüphanesi
T.C. ... Kütüphanesi Müdürlüğü 1321
Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısmı: Hacı Mahmud Ef.
Yeni kayıt No: 3479
Eski kayıt No:

بو احوالی کورر کلشنده بلبل / کله قرشو قلور فریاد و غلغل
کرای کل عمرکك بو قدر ثباتی / حجابا یلنمکل برك نباتی
بو صورتده بنی سن غیر کوردك / بو عمر نازنینی یله ویردك
سنکچون حق بنی دلخسته قلدی / بنی کویا سینه دم بسته قلدی
چو برلك دوشدی غیبدن حضوره / ایکیلك کلدی صورتدن ظهوره
بو یرده ندر کم اول بر چوق کورندی / حقیقتده بو چوقلق یوق کرندی
کلك کوکلنده کر وهم اتمه سیر / کورنمزدی کوزینه صورت غیر
مکر نقطه کبیدر رحقیقت / کوربنزدور قاچن قلسه سرعت
حقیقت بر ور قدر پادشاهی / چکلمش انده بر خط وار الهی
قو خلق اول خط اوزره در مسافر / نجم وارسه جهانده اول اخر
او باغك انبیا بلبللریدر / معانی معرفت غلغللریدر
ولی هر بلبلك بر زاری واردر / اکا کوره آنوك کلزاری واردر
حقیقی بلبل انده مصطفی‌در / کلستانی آنوك وجه خدادر
درلدی جمله قوشلر بوستانه / که هر بری کیده بر کلستانه
قنت آچدی و بونلر اچد دیدز / بولاره مصطفی اولدی قلاووز
چو مالار اولدی اول بو کاروانه / جمیع انبیا اولدی روانه
بو یولده باطن و هم ظاهر اولدر / بو اشده اول و هم آخر اولدر
احدبرلك صفاتن کم بورندی / همان دم میم احمددن کورندی
احد احمددر اما میم ایدر فرق / قمو عالمدر اول بر میمده غرق
جهان کوشنده اوردی حای خلقه / دلالت ایتدی دالی جمله خلقه
آنوك اول میمنك دورنده ظاهر / بودر کم اولدی اول عین آخر

آنکه

آنکله ختم اولدی آخر راه / دلیلی در انوك ادعو الی الله
جمالی شمع جمع جان فزادر / مقامی جمع جمع دلکشادر
الف بکی بو جان باغنده سرو اول / بو کلزاره کلنه پیشرو اول
طوتبدر جان و دل ایکن انوك / مکر جاندر اول جان و جهانك
کونشدر اول صحابه جمله یلدز / اولر او لنجغ اولدی آی و یلدز
ابوبکر اول بنفشه مشك بودر / عمر لاله صفت خوش خنده رودر
سمن عثمان علی خود یاسمندر / قمو آرایش و نقش چمندر
حسین ایله حسندر ایکی غنچه / کم اوزرلر مه و مهر ایله پنجه
بولردر کلدری بو نو بهارك / کونشی بی در لیل و نهارك
طریقتده حقیقت اولیا بی / شریعت کلشنندن در صفاسی
بو کلزاری تماشا ایلدیلر / قمو کوردوکی یردن سویلدیلر
کیمی حقدن خبر ویردی مجرد / کیمی وصف ایتدی بو خلقی مقید
کیمی وحدت ذکرنده اولوب غرق / ذکردن مونجی فرق ایلمدی فرق
انا الحق دیدی هر دم هر نفسدن / اچورنجه کوکل قوشن قفسدن
کیمی سویلدی قرب و بعد مطلق / کیمی وصف ایتدی سیر زورق
کمینه علم ظاهر اولدی حاصل / مقامی اولدی انوك ختنك ساحل
کیمی کوهر بولوب خلقه هدفدر / کمینك دری یوق اهل صدفدر
کیمی کهدوبه ایدرای سرفراز / قدیم و محدث احوالن قیل آغاز
کیمیسی جزو کلدن بردم اوردی / صنوبر زخمینه خلقك مرهم اوردی
کیمیسی خط و زلف و خالی سویلر / بولاره لازم اولان حالی سویلر
کیمی سویلر شراب و شمع و شاهد / کم بلمز بو رموزی خشك زاهد

چو واردر هر مقامك بر مقالی	مکانه ارمین بلمز بو حالی
چو هر سوز منزله دوشدی موافق	نه فهم ایتسون آنی هر بر خلایق
که هر بر قامتك وار بر لباسی	یقاسنه کوره اولور قباسی
اولر کم ایلمدی قطع منازل	اکا مجموع معنی اولدی مشکل
کمه کم اولسه بو معنیده حیرت	آنی بلمك کرکدر اول ضرورت

هذا سبب تالیف کتاب

فلك چون چهره سندن آچدی برقع	افقدن روشن اولدی عین مطلع
غراب شب چو دردی پر و بالن	فنایه صالدی هب مشرق جبالن
قنت بوکدی وقلدی کوز قراسین	هوادن کوزلدی مغرب یواسین
سحر صندوقی چون اولدی نکونسار	دهانندن دوشردی مهره سن مار
دوتندی آغ سنقر بال زرین	فلك صحندن الماغه کوکرچین
شعاعندن زر آبه دوندی دریا	بوینندی درلو رنکه کوه و صحرا
چمن طفلی کبیدر لاله نو خیز	قلوردی زمزمه مرغ سحرخیز
زمرد شاخ لعلین رنك ازهار	معنبر خاك وکوثر کبی انهار
آغج کرمشدی رنکین لباسه	شکوفه دزمشدی درلو کاسه
جهان فردوس کبی ایدی زیبا	قموا اطراف لونا لون رعنا
بهاریدی بزنمش درلو کوشه	بولاری کوزدکو کل کلدی جوشه
خطاب اولندی بر مشکین نفسدن	که کل کچ بو هوا و بو هوسدن
خرد جمع ایله واندیشه ایله	حضوری باطنکده پیشه ایله
حقایق جمع ایله بر کتابه	خطادن منع اولك کر کل صوابه
معارف نظم ایله قل ورنداز	آدن قو اول کتابك کلشن راز

عبارات ومعانی خرج ایله	لدن علمندن آنده درج ایله
جهان خلقنه اولسون یادکار اول	وریکن دست رس پایدار اول
دوزنت کل آنی برشاهك آدینه	صغنن کوکلدن آللهك آدینه
آنکچون سایبان اولسون فلکلر	اکا یاور دملر ایلسون ملکلر
مظفر فر منصور و موید	شهنشاه مراد ابن محمد
که جدی پایه زید و ظل ربندر	که یلدرم دیمك کا اقتدر
وار بو چقنجه غازی خانه دکن	دخی آندن اوته عثمانه دکن
که فتح ایتدی بولار اقلیم رومی	کتوردیلر قوانین و رسومی
بولندن آچدیلر ایمانوك آیینن	عمارت ایلدیلر دینك سراینن
بولارك یری باغ جنت اولسون	روانلری غریق رحمت اولسون
سعادت بخش سلطان سلاله	کم ایره عمر ایله بنیا رساله
نظر قلدی بزه دولت کوزندن	صفا باغشلدی رحمت یوزندن
وجودی مستدام اولسون همیشه	مقامی نبی مقام اولسون همیشه
کریم و عالم و هم نیکونام	معین الشرع والدین شیخ الاسلام
کزیده در ولیلر زمره سنده	مقامیدر فلکلر ذروه سنده
ولایت بحرینك اول کوهریدر	سعادت لشکرینك سروریدر
بوداقلری اتوك بر میوه اولسون	کی الما وکیمی ایوه اولسون
آنك ذکرندهیم هر صبح وهر شام	که ان الدین عند الله الاسلام
سماوات اچلدی فتح بابنه	فرشته لر کوتردیلر حجابینی
قورلدی عرش اوزره تختگاهی	اورلدی نوبت کوس الهی
قونلدی کرسیه کیم نور انی حقدن	کم ایتمشدی طلب نور آنی حقدن

ندا ایلدی چاوش خانی — یصندی لشکر هفت آسمانی
سراپرده‌دن اولدی بر بیدا — که خامه ایلسون سر نامه انشا
یزلدی اولنده تنکری آدی — که بودر حق تعالینك مرادی
که سلطان ایلدك بر نوجوانی — اکا اصمرلدك ملك جهانی
ظفر سنجاغی وکنجه چکیلور — عدونك فرقی اوستنده دکیلور
عنایت قلجن چونکم قوشانور — عدو لشکری صف صف قان قشانر
مسلمانلر چریسی سروریدر — هدایت نامه‌سی سردفتریدر
سکردم اتسه آنلری غزایه — وارر بر برنه دشمن غزایه
جهانك جانیدر اول عنصر پاك — سرای عالم آنکله طربناك
آریدر جهد له دین یوللرینی — آلور سیفله کافرلرینی
چریلری طیغ طشی قوشادر — کلیسالر یقوب بتلر اوشادر
یپلور مسجد و منبر قویپلور — **جماعت جمع اولور امامه اویلور**
مراده ار کورر اهل مرادی — اقنور خطبه‌ده دولتلو آدی
قلور کافرلره خشمی و قهری — مسلمانلق ایدر آلدوغی شهری
یراشغی زمانك و زمینك — پناهی ملجاسی اهل دینك
جنابی قبله حاجات آدم — رکابی سجده‌گاه خلق عالم
سلیمان سلطنتلو پادشادر — شه دشمن شه کشورکشادر
چو برماغنده دولت یوزکی وار — طغان کبی قوکده یوز اوکی وار
سروری مال و ملکك تاج تختك — امیدی عز و جاهك رخت و بختك
رعیتلر رعایت ایلایجی — عنالویه عنایتلی ایلایجی
مزند اولور همیشه نشر عدلی — ایرر سائللره انعام و بذلی

بقا بولسون انك عمر و حیاتی — تر و تازه اولسون اول عش نباتی
که ذاتی ظل در نور خدانك — امیدیدر بونرا ونج کدانك
همیشه خوش طوتر بخشوللرینی — کرملو بکلر ایلر قوللرینی
عنایت عینله کیمه که بقدی — سعادت دولت آندن یاکه آقدی
آنوك که کون کبی اوستنه طوغدی — الولوغی آنوك عیوقه آغدی
بر اوچ مشت خاکی کوهر ایلر — الور دستملر الن سروز ایلر
اوکش باغشلر آکا سیم و زرلر — بولطفی ایشدوب اهل هنرلر
آنوك عالی جنابینه کلورلر — دلکلودیلکن جمله بولورلر
هر اقلیمك اوا غنی وارسی — کتورر شاهه تحفه هر بریسی
بنم تحفم که درویش و فقیرم — غریبم شاعرم بیچاره پیرم
مرتب نسخه‌در منظوم و موزون — لطیف و خوب روشن در مکنون
دوزندم آنی سلطان نیتنه — که آنی التم آنوك حضرتنه
بودر بو نسخه‌نك یکرك کمالی — قبول ایده آنی درکاه عالی
آنوك کر اکسکن طوته تمامه — یا ایله آنوك آدی رومه شامه
آنوك دولتلو آدینه اوقینه — حمایل ایده خلق آنی دقینه
کمال دولتی پاینده اولسون — جمالی غنچه‌سی پرخنده اولسون
انك ایجدك چو لطفی شربتندن — اوکش شیء لله اتدك همتندن
کتابی بشلدق نظم ایلمکه — کوجسز ایدوك کنجه سویلمکه
حدیث آیاتله ایچی طولودر — نه ایکن کیجی ایکن اولودر
مرتب نسخه‌در منظوم و موزون — لطیف و خوب روشن در مکنون
ولی بو یولده بیحد در قصورم — یورورم غفلتله یوق حضورم

بقا

كاهم دفتر بنيه نظاره قيلدم … بو برايكي ورقني قاره قيلدم
آغجى قيلدم قرا قرزدي آغزم … يقيندر ارمكه الليه جاغم
يرك يوزي طلوقوين قوزدي … سكز يوز هم سكيزمي طوقزدي
كه منظوم ايلدم اشبو كتابي … اوله ديو معاني فتح بابي
سياحت كسب ايلدم سلفدن … چقردم اشبو دري بر صدفدن
بودر بو حقده درعدندر … حسن نظرنده اولورسه حسندر
بو مشربدن اكر وارسه نصيبك … ايشتمدي نوا سين عندليبك
مكر بر شيخ واريدي شكر كوي … معاني چشمه سي معرفت جوي
الوكنج اسي كان لطف واحسان … بزرك وسرور اهل خراسان
خراسان ايچره معروفدي مشهور … هنر قسمنده صنكم چشمه نور
محبت نورلكيدي ايچي طولو … يوغيدي اول زمانده اندن اولو
حقايقدن سؤال اتمشدي خيلي … نهار ايچنده كزلمشدي ليلي
كتورمش اول سؤالي نظمه بر بر … صريح الفاظ ايچنده كزلمش سر
آنوك بر پيره ارشدر سؤالي … جواب ايلدي تقرير حالي
اشتكل بو سؤال و بو جوابي … بو قانونه وزره دكله بو كتابي
صفا ورسون بو كلزار حقايق … كه روشن اوله انواع دقايق
ولي شيرازيه خير بله ياد ايت … دعا يله آنوك روحني شاد ايت
قمود كلينه واوقيانه … الهي رحمت ايله بي بهانه

بو سؤال كم اولدر كيفيت تفكردندر يعني كم نسنه در وبو حديث معنيني متضمندر كم تفكر ساعة خير من عبادة سبعين سنة

سرآغاز ايله اي مرغ بهاري … كوره سن كلديسه كلعزاري

خبر الديك مكر مرغ سحردن … نفس آلوب ويرزكن مشك تردن
كياه ايدك كلبله بيله بتدك … چمن بلبلريله آنجه اوتدك
چقر كل كبي قوچسي كيامك … خدايي كلشنسه جلوه كامك
دز التون تلنه درلو جواهر … كه ايمان كتوره كورورسه كافر
دوشر آوازه لر روي زمينه … كه عالم بكزريه خلد برينه
چون الهام اولدآچلدي در راز … خدايي زدي هاتفدن بر آواز
سؤال ايله كه سوزدن سوز آچلسون … جوابندن جواهرلر صچلسون
كوكلدن دكلكل اول سؤالي … معنبر نطقي و شكر مقالي
كه غرق اتدي بني موج تحير … بو دريادهنه كوهردر تفكر
تفكرده نه ديمش اهل دانش … بكا عرض ايت بو معنيدن نمايش
كه سيراب اوله اندن تشنه جانم … يقيننه منقلب اولا كمانم

بو جواب بو آيتك بياننده در ويتفكرون في خلق السموات والارض وداخ ويحذركم الله نفسه وبو حديثك تفسيرنده در تفكروا في خلق الله ولا تفكروا في ذات الله يعني حق تعالى جل جلاله ذاتنك عياننده فكر اتمك خطادر اما صنايعنده وبدايعنده فكر اتمك روادر

ايا سرچشمه بحر معاني … ولايت ملكنك صاحب قراني
دوشردك شاذلق قلب حزينه … مكر فتح اولدي حقاني خزينه
مكرماتدن اهل بهشته … لباسك ولمس اخلاق فرشته
كلاه مكبله دفترلر بزندي … ايشتدي جانلر ودللر اوزنديي
كه كل يوزنجي جان كوزله كوزله … ازينه معرفت اهلنك ازله
چوكردك بحرنه بو منشآتك … قولوق ورحلنه بو مشكلاتك

معارف گلشننه محرم اولغل / تفکر روضه سنده خرم اولغل
تفکردن سؤال ایتدک جواب آل / بو وجهیله که مشکلک اوله حل
تفکر باطلی ترک ایلمکدر / کوکل حقدن یکا برک ایلمکدر
قچنکم کیتسه باطل حق قلور حق / کورینر جمله جزده کلده مطلق
ایو فهم ایله ای مرد خوش الحان / خردمند و سخن کوی و سخندان
که تحقیق تفکرده قواعد / قیوبدر بر نیجه اهل فوائد
قچنکم علم حکمت اولدی تصنیف / بو رسمه ایلدیلر آنی تعریف
که چون حاصل اولا دلده تصور / آنک اول آدی اولور تذکر
کل ایمدی بو تذکردن گذر قل / ینه بر دخی حقانی نظر قل
کم اول ایلدوکک ساعتده فکرت / اولور آنوک آدی عرف ایچره عبرت
قچن تدبیر ایچون اولسه تصور / بودر عقل اهلی قاتنده تفکر
بو آراده مکر ای یار مشفق / مناسب دوشدی چونکم علم منطق
بو فنک بر آدیدر علم میزان / کم آکا حکم ایلر عقل انسان
چون ایکی کونه در بو علم تحقیق / تصوردر بری و بری تصدیق
معرفدر بو تقریر و بو ترکیب / تصورلر قچنکم اولسه ترتیب
اولور تصدیق آنا مفهوم مفهوم / که بو علم اهلنه در جمله معلوم
مقدم در پدر تالی چو مادر / نتیجه اولدی فرزند ای برادر
کر اولمزسه بو فنده دخی تأیید / همان بو دخی اولور محض تقلید
بو صحراده بو کلزاری دکنلر / عقبنجه قویبدر چوق دکنلر
ترابی خشکدر تمیز کیاهی / دکل عاشقلرک بو عیش کاهی
صبا کبی بو صحرادن گذر قل / مقید ایتمه عقلوکی حذر قل

قو عقلی ویر الوکی عشق الینه / کم الله وادیٔ ایمن الینده
درخت نارسا کا نور اولسون / طفیلک جنتیله حور اولسون
اشت انی انا الله دن خطابی / خصوصا اول خطاب مستطابی
آنوک کم بونده وحدتدر شهودی / تماشا ایلر اول نور وجودی
اکا حق کورنور اول نظرده / شجرده کر حجرده کر بشرده
کوکلده معرفت اولسه خدایی / قموسندن اولور کورز خدایی
تمسک ایلکل حبل المتینی / طولاشدر اکا کوکل نیتینی
چو کوکلک خلوتنده ذکر ایدبن / کرک کم آنده روشن فکر ایدبن
مجرد قل سنی کبر و ریادن / که پرنور اوله جانک کبریادن
بو شرطله چو فکرک اوله تجرید / یورانم کوکلک ونه نور توحید
اکا کم رهنما اولمادی خالق / اکا نفع ایتمز استعمال منطق
حکیم فلسفیدر دنک حیران / بو اشیادن ندر کوردوکی امکان
کوزینه ایلمش امکانی حاجب / که امکاندن بلینمز ذات واجب
کهی ایلر دور زدن سیر معکوس / کهی قلمش تسلسل ایچره محبوس
قمو اشیا اولور ضدله ظاهر / حقک نه ضدی وار نه ندی آخر
چون آنوک ذاتنه یوق ضد همتا / پس آنی نیجه بلسون مرد دانا
ددی چوق سعی ایدنلر بو فنونه / که یوق ممکنده واجبدن نمونه
زهی نادان که بو صحرایه دوشمش / حق استر عقل ایلکنده یاپیشمش
رفیق ایلمش اول عقل خرابی / بولمدیر شمع نوریله آفتابی

بكاري بغلدمينه بشندن — ايشت تمثيل عالم كونشندن
كورمز كوز بو آيدين اولمينجه — كيرلمز يوله رهبر اولمينجه
اگر اولسه كونشه حال اوزره — شعاعي اولسه بر منوال اوزره
كه اولمزدي خلقك اطلاعي — تميز اولماسه جرمندن شعاعي
طلوع ايليجك كونش اوندن — هماندم فرق اولنور بر توندن
قچنكم حق بر نيدي آفتابي — كورنديكه آنوك عكس تابي
چون آيي بر آينه وش ذره مشكل — مدوردر مجلادر مصيقل
كونش نوريدر كورين آنده — كه باقنجق كورسين هر زمانده
حقيقتده آيه بكزر بو عالم — كه كاه ازتر فلكده كاه اولور كم
ضيا ديدي كونشه حق آيه نور — اكيسي ده حق امرنده مامور
كونشدر بو فلكده بر حقيقت — كم آنده مختلفدر نور وظلمت
خداوند جهان كم اول قويدر — جهان آنك جمالي بر تويدر
منزه ذاتي نورندن كورنمز — بغايت اول ظهورندن كورنمز
جهاني شوله قايمي صنور سن — وجودن كندودن دايمي صنور سن
آنوك كم عقلي دور انديش اولبدر — جفا تغندن اول دلريش اولبدر
بو دور انديش اولانلرك فضولي — بري در فلسفي بهري حلولي
حلولنك كلدومن ضيايلانده — كه حال اولبدرر دير حق جهانه
بوليمز فلسفي هر كز حقه يول — آنكچون كم جهانه دير قديم اول
ديمزلر فاعل مختار حقه — بو رسمه ايلمز اقرار حقه

حكم مشكلي ميزان عقله — مقيد اولمز اول اخبار ونقله
عقل كوزي حقك نورينه دوكمز — بو سردن عقل هر كز نسنه طويمز
يوري اول يوزيچون غير كوزاسته — يتر اول عقل ايله ياي بسته
اولوبدر فلسفينك عيني احول — حقك اول وحدتندن در معطل
چون ابينا كبي در اهل تشبيه — اولور بر كوزلولكدن اهل تنزيه
تناسخدر ازلدن كفر و باطل — كه اول طاركوزلولكدن اولدي حاصل
انادن طوغمه كورسز كبي خالي — كيملك اولسه طريق اعتزالي
رمدلو بولدي كوزنا اهل ظاهر — كورينزا كا ظاهردن مظاهر
كلاميلرده خود يوق ذوق توحيد — قرا كوده قيوبدر آني تقليد
بولارك هر بري برذين قيوبدر — قمو بلدوكي بلدوكن ديو بدر
بولارك بلدوكي حقدن برودر — حقي بلمك بولردن ايرودر
حقك ذاتنده يوق هر كز چه وچون — تعالى شانه عما يقولون
ارزدك چون كلامي بو مقامه — شروع ايتدك اوش ايكنجي سؤاله

ايكنجي سؤال تفكر شاخنك يمشي در وانك بياننده [illegible] فكر اولوراندن خطا حاصل اولورو كا فكر اولوركه [illegible] ظاهر اولور وحال بو كم بو اوكي صورت بر فكردن صادر اولور پس بو يولك شرطي قنغي فكردر كه عمله كتوره جك ثواب اولور

نظر قل بنه معني صورتنه — تفرج ايله حقك قدرتنه
چو يوز طوتدك حقيقت بو طريقه — كي كله بونده اوكتدر دقيقه
نقوشي واردر لوح خيالك — كه ازمز قصدي كا اهل قالك
بزه فكر بونده شرط ره در — نيچون كه طاعت كاهي كنه در

اولور بر فكركم طاعت يزيلور / اولور كم فكر معصيت يزيلور
بكا بو عقدهٔ خوش ايله كل حل / كه معنى الى ورسون الومه ال
سؤال شبو مخلده بودراشده / دماغه مشك عنبر بودراشده

بو جواب فائق و انفسده فكر ايتمك درو بو حديثك بياننده در كم ان لله سبعين الف حجاب من نور و ظلمة لو كشفها لاحرقت سبحات وجهه ما انتهى اليه بصره من خلقه و بو حديثك تقريرنده در كه لى مع الله وقت لا يسعنى ملك مقرب و لا نبى مرسل

تماشا ايله بو رنكين بساطه / كوكل بغله بو حقانى نشاطه
بوذوقيله اولورسك بونده سالك / سكا آسان اولا مشكل مسالك
حقا سوكو كتورن شخص اولور اهل / قمو دشوار آنوك قاتنده در سهل
كرا ندن قوت اولمازسه تنله / جكركه بودنه قلمزدي حمله
چو فهم ايتدك سؤالى بى محابه / كل امدي فكر سمعن اوز جوابه
حقك خلقنده فكر ايتمك روادر / ولى ذاتنده كي محض خطادر
حقك [illegible] در انديشه باطل / محال محض بل تحصيلى حاصل
قچن رونقى نو[ر] آياندن ذات / ولیکن ذاتدن روشندر آيات
قمو عالم آنوك نوريله پيدا / قچن عالمدن اولورسون هويدا
حقك نورى قچنكم اولسه ظاهر / اكا طاقت كتورمز مظاهر
كه اولسه عرض سبحات جلالى / وجودن عالمك يندوره حالى
قو عقلى حقله اولاي قرنداش / كه دونمز تاب مهره چشم خفاش
كمك كم اوله حق نوريدى ليلى / نيدر اول كنت وكوبي خبرشلى
نجه كم طاعت ايلرسه ملك بول / بولمزلى مع الله وقتنه يول

يقندر گرچه دركاه سلامه / ولیکن ضغمز اول شبو مقامه
حقك نوري كسر عقلك مجالن / فرشته نك يقر هم پر و بالن
حقك نوري قتنده عقل نوري / كونشده شمع شوقينك ظهوري
كورمز عقل نوري چشم سردن / حقك نورن كريا قندر نظردن
كورمزسنه ايكن اولسه نزدنك / بصر كورمكدن اولور آنى تاريك
چو كوز نورن قراكولق بوريز / اكا آيدن قراكولق كوريز
قرالق قبض ايدر نوري بصردن / نظر پيري دكل كل كج نظردن
قرالق ذات نوريدر عيان بل / هم انده آب حيوانى نهان بل
عيان اولسون سكا بو سر نهان / كم قراكوده بودر آب حيوان
بلورمكن يوزيدن عقل كامل / كم اولمز بو قرالق هيچ زايل
دكلدر اول صدده عالم پاك / كه نسبت اوله اكا عالم خاك
خدايا بو سرا نجه در بغايت / مكر روشن قله بونى عنايت
بو سر كم اوشده بر آيدين كيجه در / كوزت قاركو كوندزده نجه در
بو مشهدده كه نور ايلر تجلى / اوكندر سوز ولى دنمغ اولى

بو تمثيل بو آيتك بياننده دركم الحمد لله الذي خلق السموات والارض وجعل الظلمات والنور و بو حديثك تقريرنده كم ان الله خلق الخلق فى ظلمة ثم رش عليهم من نوره و بو حديث قدسينك معنيسن بيان ايدر كم كنت كنزا مخفيا فاحببت ان اعرف فخلقت الخلق لاعرف و دخى بو حديثى عيان ايدركم كنت سمعه و بصره ويده ولسانه وبى يسمع وبى يبصر وبى يبطش وبى يتكلم وبى يمشى

بو مجلايه قدم اوراى مجاهد / بو نوره اولمق استرسنك مشاهد

وگر گورمكه عين آفتابی — دلرسك رفع قل گوزدن حجابی
يوری بر گوز دخی بول چاره ايله — بو گوز آندن اكا نظاره ايله
نجه تيسون بو باش گوزله حجابت — كترمز چون آنوك تابنه طاقت
بو گوز اول گونشی چون گورمز ای جان — صودن گورمك گركدر انی رخشان
بونی عقل اهلی قلمشدر روندا ز — كه گونش تابی صودن گورنور آز
كشينك آزترر ادراكی ولتاب — قچن گوسترسه اول تابی اكا آب
عدم بر آينه در خوش مجلا — تجلی قلدی اكا حق تعالی
عدم چون وارلغه اولدی مقابل — همان دم انده بر عكس اولدی حاصل
چو عرض ايلدی عكس انده قدرت — بو كثرتدن ظهوره گلدی وحدت
نتكم بر صيسك چوغ اولور چوغ — يوغ اولور وارلغی اول چوغلغك يوغ
اگرچه بردر اعداده بدايت — ولیكن يوق اكا هرگز نهايت
عدم بالذات پاك ايدی وصافی — ظهوره گلدی اندن كنز مخفی
اقوغل كنت كنزا سوزن اندن — كه سكا روشن اوله سر پنهان
عدم آينه در ر عكس عالم — نه نسنه در بو عكسك عينی آدم
بو عكسك عينی اولدی چونكه انسان — بو عين ايچنده اولور شخص پنهان
جهانك گوزی سنسن گوزك آچ بق — كه گوز بيككك نوربدر ز حق
گورن گوزدر ديسك بو سوز دگلدر — گورن گوز بيكدر گوزده گلدر
نتكم گورنسه گوزه گورن اولدر — همان بو گوز آراده آكا يولدر
جهان انساندر انسان جهاندر — سوز اكا دينه بو بر سوز هماندر
گر اول نورليسه هر گوريشك — نظر قيلورسن اصلنه هر ايشك
گورون جمله اولدرر گورن اول — قوين اولدز آلن اولدز وبرن اول

ولی آينه گبی در بو اكوان — گورينز انده بو اشكال والوان
وگر بر ذره قلسك دو پاره — اولور صد مهر تابان آشكاره
اگر بر قطره يی هم آيراسين — ايچندن چيقه دريالر گوره سين
اگر گوسترسه هر بر جزوی خاك — گورينه انده يوزبيك آدم پاك
اگر بر دانه يه باقرسك ايچنده — ايچيدر نيچه خرمن اوره نيچه
نه دگلو دانه ديرسك كم ايچيدر — بو عالمدن بيوك آنك ايچيدر
هزار انبار واردر بر طروده — همالر گزلودر هر بر آروده
اوز پر نيچه پرده استه جانی — گورت نقطه ده جسم آسمانی
نيچه كوچكسه حبه دل — خداوند جهانه اولدی منزل
گوگلده جمع اولدی ايكی عالم — گهی ابليس اولور گاهی آدم
جهان بر بيرنه اولدی سرشته — ملكده ديو شيطانده فرشته
قمو بر برينك اشی گبی — چكرد گده آغج يمشی گبی
گلور مؤمندن اوش كافر وجوده — گلور كافردن اوش مؤمن شهوده
بله در نقطه حال ايچره درحال — قمو دور زمان روز ومه سال
ازل عين ابددر شويله كم هم — نزول عيسی وايجاد آدم
بو دورك اشده هر بر نقطه سندن — هزاران شكل گورينز معين
چو هر بر نقطه ده اولدی دواير — هم اول مركز دوردر هم اودير
بو معنينك اگر سرنه گيرسك — دخی بر ذره يی يرندن آلرسك
خلل بولور جهان بتدن اياغه — يقين گوزله ايكن وارمه راغه
قمو سرگشته اولمشدر بيك باز — بولر كم جزودر انسانه ای ياز
بولر كم حد امكاندن قلوپدر — ايكلك تشندن يا قلوپدر

تعین هر برن ایلدی محبوس … اگر محسوس اگر که غیر محسوس

بولاره جزؤلك هیچ اولدی دزنیج … آنکچون ارمدیلر کلیه هیچ

دم اولور که بولر سیرانده اولور … کلورده مکه بولر زندانده اولور

کهی عریان اولور کاهی لبسانور … کهی بیرینر وکاهی کوه وانور

بوحالیله که مجموع ممکن … کهی جنبشده اولور کاهی ساکن

بولر که بر قراره هیچ طورمز … برینك اوکی وصوکی بلومز

قموسی کندو ذاتیدن در آگاه … حقه کندولرندن بولدیلر راه

اولر که کندوزن صلدی بوده ره … کوزندن کوتروبلك اولسه پرده

کوره هر ذره نك لتنده پنهان … جمال جان فزای جان جانان

بو قاعده انی بیان ایدر که بو آیتك معنیسی که وارض الله وسعة ودخی بو آیتك سرندن خبر ویرر که فلما رأی الشمس بازغة ودخی انوك اشارتنده در که ارنی انظر الیك قال لن ترانی ودخی بو حدیثك تقریرنده در ما لا عین رأت ولا اذن سمعت ولا خطر علی قلب بشر

نه کوردك بو جهانده نه اشتدك … سن بو قرا کوده نه ایش ایتدك

جهاندن سن همین بر لفظ دویدك … همان بلمك بودر دیدك وقویدك

قنی یا صورت وقانی یا معنی … قنی یا آخرت قانی یا دنیی

قنی سیمرغ وکوه قاف قانی … بهشت ودوزخ واعراف قانی

یوزن خود کورمدك یوغ اول جهانك … که بونك بنك بلیدر کوز آنوك

تمامت کورمدك دنیایی دونی … اشتمدکمی ما لا یبصرونی

قنی سن شهر جابلسا یه کردك … نه وقتن ملك جابلقایی کوردك

مغارب قانی ویا خود مشارق … بولردن دخی چوقدر ملك خالق

بونبر عالمدرز آرتوق دکلدر … براکنك دررز بو چوق دکلدر

وارا کله ابن عباسك سوزندن … حقك ملکنه بق انوك کوزندن

بونیز کوکدن اوزکه بیز کوك وار … که آنده طوبطلودر صنع ستار

کوتردم پرده یی وغمز ایتدم … اگر رمز اهلی ایسك رمز ایتدم

سن اویوزسن دکلسن هیچ اویانق … اوش الناس نیام بوکه طانق

بو ایخود دکلینه هر که طلدی … خیالك درلو موجینه قیلدی

بو ایخوده نکم کوررسه جانك … مثالیدر جمیع اول جهانك

نکم بونده کوربنز اول جهاندن … همان برچاشنی کبیدر آندن

نه وقتنکم اوله صبح قیامت … او یانه ایخودن عالم تمامت

بله سن اولجق اول دمده بیدار … که بو کوردکلك ایمش وهم وپندار

خیالن رفع ایدنجك چشم احول … زمین وآسمان اولور مبدل

حقیقت شمسی چونکم کوستره چهر … نهان ایلیه نورن ماه ومهر

آنوك چون کوره تابن سنك خاره … اوله چون پشمر نکین پاره پاره

نجوك بیترکن بودم بلی مدی … یوری وار درد که چاره قلمدی

نجوك اول آراده که هیچ ستمز … بونی بلدوکلك انده اکسی اتمز

نه شرح ایدم سکا کول جهانن … نه وصف ایدم سکا آنوك نشانن

مکر آشفته اولمشدر دماغك … بشك آشاغه بلجقده ایاغك

سنکده عالم وسن شویله عاجز … سنك تنك اولمیه محروم هرکز

اوترمشسن نتکم اهل زندان … برآرادة ایق بغلو وعریان

سنی سن عجز ایله بغلمشسن … یورکك غم اودیله طغلمشسن

اوتردك قاری عورتلر کبی سن … طوترسن کوی مدبرلکده مسکن

بو حالی دخی اندن قویمه کمی / دخی جهل ایتمکندن طویمه کمی
حقك بولنی وارن پهلوانلر / قودی پهلو یره و باش و جانلر
اولوب بندن آیاغه غرق قان / قفا چوزدلر ایکی جهان
اوتر عورت کبی صاغ اوده صاغك / قیودن طشره اوزتمه آیاغك
نه یوزدی سکا دین عجایز / که سن سا کا کورورسن جهلی جایز
بو دیدوکم حدیث راه بیندر / که بونلر ناقصات عقل دیندر
ارنلر که حقیقت کوزلدیلر / قریلارك ازینی ازلدیلر
ارسك طشره چق اودن نظر قل / نه کلسه اوکا آندن کذر قل
اوتورمه کیجه کوندز یول ال یول / یلدن یولداشه کومه وروان اول
طریقن اختیار ایله خلیلك / دون و کون اول طلبکاری جلیلك
ایشکی تیز ترك صوت قومه کیجه / کیجه یی کوندز ایت کوندزی کیجه
بو یولده آفتاب و ماه و اختر / ندر حس و خیال عقل انور
بولار کله همین ایشت همین دی / همیشه لا احب الآفلین دی
بو یولده موسی کبی اولغل آگاه / که ایره سمعکه انی انا الله
او کلده نیجه که وارلق طغی وار / کوزوکه صنمه که کورنه دیدار
کر اولمزسه بو وارلق طاغی فانی / صدای ارنی اولورلن ترانی
حقیقت هر باذاتك ندر کاه / همیسه داخی کامایله و بول راه
تجلی اورسه وارلق طاغنه دم / اولور وارلق طغی طپرق کبی کم
کماله ایرجك طاعت کدادن / اکا جذبه ایرشر پادشادن
قریب اولور بو یوزدر پادشاهه / ویرر بن لطفه ده کوهی کاهه
دلندن اوقه نکتدن ینابع / بو شرطله که اوله شرعه تابع

هوا کاروشن اوله سر آسمانا / تماشا اولنه آیات کبرا
خلاص ایله طبیعتدن بو جانی / که تندر چون سرای امهانی
دلرسك سا که حاصل اوله بو حال / حدیث من رآنی دن نصیب آل
وکر ترك اولمزسه جاه کونین / مقامك اوله قرب قاب قوسین
کوکلدن ترك ایلکل بو جاهی / کوره جمله اشیایی کما هی
مرادوکی دلرسك که ویره حق / کوکلده قومه حقدن اوزکه مطلق

بو قاعده آنی بیان ایدرکه یرلر و کوکلر عرش و کرسی لوح و قلم حق تعالی جل جلاله نك آیتلری و کلمه لریدر و هم دخی بو آیتك معنیسنی متضمندر که عیسی کلمة الله القاها الی مریم و هم بو آیتك بعضی اسرارندن خبر ویریر که لو کان البحر مدادا لکلمات ربی لنفد البحر

اکر کوکلده وارسه محبت / سکا یوز کوستره معنی و صورت
تجلیدن طویرسه عقل و جانك / کتابیدر قمو عالم خدانك
عرض اعراب جوهر در حروف اوش / مراتب کبی آیات و وقوف اوش
بیلم هر جهاندر سوره خاص / کیمیدر فاتحه کیمیدر اخلاص
اولك آیت بر کتابدر که یزلدی / اول آیت عقل کلدر که دوزلدی
چون اولدی عقل کل اونده نازل / کتاب ایجره نتکم بای بسمل
اولندی بو کتاب ایچنده مسطور / ایکنجی نفس کل اول آیت نور
اوچنجی آیت انده عرش رحمان / بودردی آیة الکرسی در آندن
هم انده هفت جرم آسمانی / ندر اول سوره سبع المثانی
نظر قل کورندر جرم عناصر / که هر بری بر آیتدر ظاهر

بولردن صكره بو جرمه مولود كه بو آيتلر اولمز هيچ معدود
چون آخر نازل اولدی نفس انسان اولور ناس اوزره آخر ختم قرآن

بو قاعده كوكلرك حركتن و سبعهٔ سياره نك آدلرن و مسكن
لرن تقرير ايدر و هم سبعهٔ سياره هر بري بر وجهه حكم ايلر
و دخي اون اكي برج آدن بيان ايلر كم بولار مجموع اسنابدر
حقك حكمي التنده حيران و عاجزدرلر و دخي هر اثر كم
بونلردن صادر اولور حقيقتنده اول حقدندر كواكبدن دكلدر
حضرت رسالت بيردي كم كذب المنجم برب الكعبة

سنی حبس اتمش ارکان طبایع بو عمر نازنيني قلمه ضايع
قيوسن نيخ بو زندانك خروج ايت بو اسفلدن اول اعلايه عروج ايت
كورنسون كوزلرکه صنع قادر بولاره اولكه كل كوزيله ناظر
تفكر ايله كل خلق سماده كه ممدوح اولسن هر برارده
نظر قل كورنجه بو عرش اعظم كه اولوبدر محيط هر دو عالم
آنوك نيچون آدي عرش رحمن بونك نيچون آدي قلب انسان
ايكسنه دخي حق عرش ديدي برآديله بو ايكسن آدي دي
آنوك بو قلبه ندر نسبتي نه نه صورت كوسترر بو معنی بينه
نيچون جنبشده در بو اكي مادام كه قلمزلر بولر بر لحظه آرام
مكر عرش محيط اولدقچه كردان اكا مركزدور شو بدر قلب انسان
بو عرشك شو يله در دونزنده عشر كه بر كيجه و كونده زده البت
طولانور سني بشدن ايغادك بو سوزده هيچ بوقدر شبهه و شك
قالن كوكلر آنوك دونمكي ايله اوده نكده دونرلر جمله بيله

بو كوكلر عرش ايله كرچه دونرلر هپ عزلرو کاهی ايرنرلر
ولي هر برنك بر دونمكي وار كه بشلو باشنه دونرلر اي يار
بو يدي چرخك اول دورينه واقف دونرلر عرش دورينه مخالف
دون و كون ايله جهاني چرخ اعظم قلور دور تمامي شاد و خرم
كيجه كوندز صفادن بي خور و خواب دونر حق امر ايله نتكم دولاب
بو رسمه دور وارزدر كوكلرك اوش بو كر يلدزلرك حالن ايشت خوش

احوال كواكب ثوابت

اويلدزلركه سير اتمز سماده طورزلر جمله طورزدغي ارده
بولارك كرسي كوكي درمقامي كه هيئت اهلنك بودر كلامي
سكزنده بيك بكرمي ورت دررلر كه بونلر كرسي كوكنده دورزلر
بونی ده ديدلركم بو ثوابت قموسي عرشده دورر شيله ثابت

بيان احوال سبعهٔ سياره

بولردن وزكه واردر يدي يلدز كه سير ايلر بولر كوكلرده دايم
اون اكي برجده چون سيران ايدرلر دون و كون دورمدن جولان ايدرلر

اون اكي برجك آدلرن بيان ايدر

نه كوكدن يكا اولسون عروجك اشتكل ذكرن اسماء بروجك
حملدر ثوردر جوزا و سرطان اسددر سنبله هم دخي ميزان
كمن عقرب كمن قوس كله و طوت كمن جدي و كمن دلو و كمن حوت

بو قاعده آني بيان ايدر يدي يلدزك هر بري قنقي برجه حكم ايدر
و دخي هر بري بو يدي يلدزك قنقي كوكده قراركاهي واردر

يدي يلدوزك ايشت بيرن آدن نه رسمه در بولارك كوزنهادن

زحل یدنجی کوکده پاسباندر　　هم التی مشتری ایچون مکاندر
بشنجی کوکده مریخ ایلمش یر　　کونش دردنجی کوکده خود بلمز دیر
اوچنده زهره ایکده عطارد　　قمر دنیا کوکنده. اولدر وارد
بولارك نجه برجه هر بریسی　　قلرلر حکم اوآغی وارسی
زحلنك جدی ودلودر بیوتی　　الوبدر مشتری قوس ایله حوتی
حمل عقرب کم مریخك اوبدر　　کونش بیت اسدده. خود قویدر
اولیدر ثور ومیزان زهره بختی　　آنوك آنلرده دربنکاه وتختی
وهم بل برج جوزا بله خوشه　　عطارد حقنه ایلندی کوشه
قمر کم نجه ده یا قرچراغی　　آنوك خرچنك اودرزاو تاغی
آیه یکرمی سکزدر منازل　　کم اولر آفتابه اول مقابل
اولور تسلیم تقدیر علیمه　　دونبن شکل عرجون قدیمه
اکر فکر ایلسیدی مرد کامل　　جهانده یوق دیدی هیچ باطل
کلامی در حقك اوش بوکه کویا　　که باطل یاردلمامشدر اشیا
قوپر باطل دیمك خلقده کماندن　　یرتمز باطل اول حاشالر آندن
وجودنده. اویرك قود حکمت　　که کورن اندن آله درلو عبرت
وجودنده. زحلنك مشترینك　　نه حکمتلر کوریز هر برینك
نظر قلسك هر ابشك صلنه باك　　مسخردر حقك حکمنه افلاك
یر ایله وکوك ایله عالم ایله　　تن ایله وروح ایله آدم ایله
منجمك یوق ایماندن نصیبی　　آنوکچون کم کورب شکل عجیبی
اثر آندن قویزد برظن ایلر　　یلدیجیلغی ندن اولدقن ایلر
آنی کورمز کم بو چرخ مدور　　حقك امرنه اولمشدر مسخر

بو قاعده چهار عنصر بله هیولی وصورت بیانندهدر ونبات وحیوان بربرندن نجه ظاهر اولدوغن بیان ایدر

نجه کوندز دونزدرسن بو افلاك　　معلق آره سنده. توده خاك
آنك جز کمنکندن امر خالق　　دونزر بر شکل اول دوره موافق
نکم کوزه کر چرخن چوردر　　کتورب چرخی اوزره بلچق وردر
کمن کاسه قلور کمینی کوزه　　کمن دیلر دوزه کمینی بوزه
حق استاد جهاندر کارخانه　　بودرلو صنع انکدر نه بهانه
برادلر زمانده ومکانده　　یدی یرده ویدی آسمانده
جمیعی قدرتینك صورتیدر　　که بونلر اهل عقلك عبرتیدر
کواکب نسبت اولنسه کماله　　نیچون دونر بولر نقص وزواله
قمو یرنده سیر ولون واشکال　　نشا بونلر اولورلر مختلف حال
بولاره که حضض اولور کاه اوج　　کهی تنها دوشرلر وکهی زوج
ندن ایدیدر اشبو چرخ دوار　　کشاکشدن یورکن طیطلونار
بو یلدزلر که سیر ایلر فلکده　　یورر هر بری بردرلو دلکده
طوتبدر هر بری بر یکایا یوز　　کم اشاغه وکم یوقرو دوپدز
فلکده بونلرك یوقدر قراری　　کم ایلمش بولاری بویله باری
اودوصو طپراق یل چار عنصر　　کولك الننده ندن مسکن طوتبدر
ملازم هر بریسی مرکزنده　　اولوبن غرق حیرت دکرنده
بولاره حق قیوبدر بوسیاغی　　که یرلو یرنه باصر آیاغی
بودردك بر بر ایله برلکی یوق　　بر آرایه کلمك درلکی یوق
مخالف هر برنده ذات وصورت　　بولاری حکم جمع ایندی ضرورت

طبعت مركزنده طوتدلر يير / وجودندن اولدي زهر بري سير
چو بولكدن نفس اوزدي عناصر / بولردن اولدي اوچ مولود ظاهر
چو دوغدي شبو اوچ آنادن اي جان / جماد وهم نبات وهم حيوان
بولارك آرسنده آدم مولي / قودي بر نسنه كم اولدر ميوه‌لي
هيولا ايله صورتدن مركب / اولوبن ياردلدي هيئه مرتب
هيولا صافي صورتدن چو صوفي / مكر مطلق كيدر يوق وقوفي
جماد اورمش يوزين يره فقردن / كينه درمش اياغ اوزره مهردن
يورر حيوان حقه بدو تقي كل / آجا صوصزلغه قيلوب تحمل
يورر هر جنس جنسنك بينجه / قريشوبن قولينلو قولينجه
دل و جاندن جميعي جانورلر / حقك امرينه اولمشلر مسخر
آنوك حكمينه ايلر جمله اقرار / طلبكار اولبن جمله طلبكار

بو تمثيل برنجه آيتك تاويلاتي واشاراتي بياننده در ودخي امهات اربعه كم درت ايمدر عليم وحي وقادر ومريد در واول آيتلر كه اشارت اولندي بولردر انا عرضنا الامانة على السموات والارض والجبال فابين ان يحملنها واشفقن منها وحملها الانسان انه كان ظلوما جهولا وعلم آدم الاسماء كلها ثم عرضهم على الملئكة الخ ودخي فسجد الملئكة كلهم اجمعون الا ابليس ابى واستكبر وكان من الكافرين

جهاني پرده ايلمه كوزوكه / نظر قل اصلكه وكندوزكه
بو معنايه دوشنكل عارفانه / آنايا تا اولدي بينه آنه
جهاني پرده كوركدكده ظاهر / كم اول اول كلندر اولان آخر
بر اذلمادي لك سكره آدم / طفيلي اولدي آنوك جمله عالم

جهاندن اول كه هم اوليدي نهان اول / كم آخر ذاتله اولدي عيان اول
چون اولدي اول اماناتك حمولي / آدندي اول ظلومي وجهولي
بو وجهله ظلوم ابلدي آدن / كه هركز نفسنك ويرمز مرادن
حقيقتده حقيله طوتدا نسبي / جهول اولوبن اولدي غير منسي
ينه اشتك ظلوميله جهولك / عبارتدر بوده معنيسي بولك
ظلوميله جهولي ظلمت آكله / بو ظلمتدن قولاغ آچ حكمت آكله
بو حكمتدن اكر وارسه شعورك / كه ظلمت ضدي در عين نورك
بو ظلمتدن مرادمز عدم در / ينه هم نوردن ذات قدم در
قراكولغه نورن صچدي معبود / هماندم آدم اندن اولدي موجود
چون آدم آينه اولور اونوره / كلور عكس وجود اندن ظهوره
اولور چون كوزنك ازدي مكدر / كم آنده اولا بر عكسي مصور
نظر قل كوكده كي شمس منيره / كه طوغنجق صالر عكسني يره
دوزر عكسي قلور روشن جهاني / نتكم نور عكسي جسم وجاني
حقك چون نور عكسي دشدي جانه / دوشردي غلغله حق آسمانه
پر ايتدم آدمي بر آينه وار / كم آنده اوله بر عكس مصور
چون آدمده قو عكسي قودي مالك / سجود ايتدي آني كوروب ملائك
بو عكسي كورمدي ابليس ملعون / آنوكچون امري صلدي وبد مغبون
سنيسن كلمدي اشبو سزدن / نه كورسز كوزوكه اشبو يوزدن
نكرتن باردلندر نهانده / قمونك جمع ولندر جاني سنده
دقوزدر هر بري بونينه برابر / بولارك اوچ سنده بغلودر كيب
دوكلي پرده كوكده هر بكروار / سنك امركه ومندر مكدر دار

جهانك مغزی سنسن ارتسنده | جهان وجان دیدوكك جمله سنده
سكا ربع شمال اولدی منزل | كه تنده صولده اولور مسكن دل
جهان وعقل وجان سرمایه اولدی | زمین وآسمان پیرایه اولدی
بو وجهله بو یوقلقدن كوزرت سن | كه وارلق نقشی اولمشدر معین
كه اكلاوغل قولاین هر ایشك | كه یوقش عینی اولمشدر انسك
سكا انسان طشندن كورنر آز | ولی باطنده در اول مخزن راز
بو انسانك كه كوزدك اوزنك ای یار | نهادنده طبیعی قوتی وار
حساب ایلرسك صدبار باری | ارادی قوتنك یوق شماری
هر اعضا وجوارح هر رباطات | اولپدر هر بری موقوف آلات
آنوك كبی بو قوتلر قلوبدر | جمیع آلته موقوف اولوبدر
اولر كم قلدلر تشریح انسان | هماندم قلدلر سرذنك حیران
وكر تشریح انساندن خبر سن | صورر سك ایدیویره پرسكان
ایلروكی زمانده اهل حكمت | كه علم ایچنده بولمشلردی شهرت
منزدن اوتروداكوب ایچه التون | وبروب قولدر آلورلردی صتون
صدلردی اپی سزكه كوبنه | اولوردی انده دیبنه دیبنه
آنوك سزكه ایتنی درسن پر | سكوك قالور طمز قالور وسكر
كوررلر هر برن یرلو برنجه | نیره دن نیره وارب كلنجه
سكوكلرن صیزلر پاره پاره | بجزلر هر سكره وطماره
قودلر بونك آدن علم تشریح | بو رسمله كه قلدم سا كه تصریح
اوكش سعی بلیغ ایلدی بونلر | الندن كلدوكن سویلدی بونلر
كتابه اولمدیلر خبردار | جمیعی قلدلر عجزینه اقرار
آنوك كم جانی واردر جسمی واردر | حق اسمندن آنك بر قسمی واردر
كیمه نه اسمدن اولدیسه قسمت | معاد ومبدا اولدی اكا اول اسم
اولور اول اسمله اول شخص قائم | آنوك اول اسمدر تسبیحی دائم
بچون بلندی سكا جمله اسما | كه سنسن صورت عكس مسما
نه قاپودن كه طشره چقدی هر شی | ینه انذن كیرر كی كلغل كی
ظهور قدرت وعلم ارادت | سنكله در ایا صاحب كرامت
سمیع اولدك بصیر اولدك كویا | نه آنك كبی كم حی وتوانا
سن اول حقله بولورسن بقایی | بلورسن هم خدا یله خدایی
زهی اول كه عین آخر اولدی | زهی باطن كه عین ظاهر اولدی
دون بوكون سكده بن كندزكدن | خبردار اولمدوغك یك اوزكدن
اوزكدن كه خبردار اولیسدك | همان اول نزدن اوكدن اولیسدك
قچنكم غایته ارسه تفكر | اولور حاصل تفكردن تحیر
تفكر بحثی اوش ایردی تمامه | بو كادكلم اوخندی بو نامه

آغاز سؤال

ینه نقش ایتمكه كلدم بو رسمی | كه حق اسمیدرر بونك طلسمی
اكر فتح اولسه اشبو كنج خانه | بر شدر رسنی بو كنج نهانه
بو مفتاح اولسه هر كیمك فتوحی | اولور پر روح ریحانیله روحی
ایچر اول عقلبله معنی كلیدن | طمندر علمله جهلك بوندن
اورز كوكل قولاغن بو سؤاله | دوشر را تمكن یا غه و بانه
خبردار اولغل ایمدی ماجرادن | سؤال اوتنده بودر اشبو ردن
كه بن كیمم بكا بندن خبر قل | نه دیمكدر كه سن سندن سفر قل

کوکلدن بو سؤالی محکم ایله / جوابن جان قولاغیله دکله

والذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا و بو حدیثك اصلن
سویلیم کم من عرف نفسه فقد عرف ربه

جواب اوقن بنه قودم کمانه / اوله کم واره طنغزی نشانه
مخالف یللر اسمزسه اووادن / خطر بولمزسه دکمه بر هوادن
کرجك اوق کزی زه آره سنه / دوشر اخ دمرنی قبضه ایچنه
عنایتدن موافق شسته شصته / خدا قوت ویره بازو یه دسته
روان ایت اوخی یادن تا که واره / نشانه ایرشه الله او کاره
سؤال ایتدك که بن کیمم ایتکل / سکا بن ایدیویره یم استکل
حقك کم واردر زوالی مطلق / بو بن دیمك کاراجعدر الحق
چو بن دیمك کا دردر اشارت / پس آندندر بو بن لفظی عبارت
تعین اولدی چون حقدن معین / عبارتده سن اکا آد قودك بن
بن وسن اول بن ایچون عارض اولدق / بو سنلك بنلکی هپ آندن بولدك
انوك مشکاتنه اولدك مشبك / یقین بل بو کلامی قلمسون شك
دریچه لری یوز بز بو سرایك / کورینز بوندن آیدنلغی نورك
قومز ایدنی یوز بز چراغك / قومز هپ بر عجب یوز بر یداغك
تمو بر نوردر ارواح واشباح / بو خمره کرچه زنکین دوشدی اقداح
کهی کوز کودن اول نور اولدی پیدا / کهی مصباحدن اولدی هویدا
نیچه کم پیشوا سکا خرددر / آنك بو علمدن بلدوکی رددر
سنك جزؤکی بلدزمز سکا او / مجرد عقل بولمز اکا یول
بو یادلق اوزکه و بلشملك اوزکه / که سمزمکدر اوزکه شیشمك اوزکه

بن وسن جان وتندن یوجه کلدی / بن وسن اول بنك اجزاسی کلدی
بو بن لفظی د کل انسانه مخصوص / کم اولدی دیبه سن اول جانه مخصوص
یوقاروچق یر کون و مکان اول / جهانی قوسن سنده جهان اول
هویت هایدر بر خلقه صورت / کم ایدزلر اکا های هویت
چکلمش آنده وز بر خط وهمی / آنی قوسین ایلر کور بو سهمی
سن اول دایره کبی سن بلندك / اراده وهمی خط کبی بولندك
اولنجق دایره بر یوزلو سن سن / ولی کورمکده ایکی کوزلو سن سن
بو خط وهمیه انجق نظر قل / سفر ایله بو منزلدن کذر قل
نه ره قالور نه ره روانده الحق / چو های هو اولور الله ملحق
کشتی نك وارلغی دوزخ کبیدر / سن وبن آراده برزخ کبیدر
تنه کم لیوقلغی بکزر بهشته / ایو اخلاق کبی دز فرشته
بو پرده کوتریلجك ای شکرلب / نه قالور کیش و نه حکم و نه مذهب
چو واقع اولدی لیکلکده صورت / سن وبن اوزره حکم ایتدی شریعت
سن وبن اولیجق ارا یرده / آرادن کوتریلر اولدمده پرده
عدم کبی کورینز جمله عالم / نه کعبه قالور و نه دیر و نه آدم
تعین بغلدی عین اوزره صورت / که اولبر وهمی نقطه در حقیقت
بولرداکسن همیشه عینکی عین / ولیکن سنی قومز نقطه عین
بو یول آنك دکلدر کم اربنا / الی دمدر بو یولن عشق ربنا
بری کندولکندن کل یچمك / بقا ایلنده دزلك صوین ایچمك
بری یوقلغ فناسنده بولنمق / کنشتن کبی بو مغربدن طلنمق
اکرچه چوقدر بونده مهالك / کم ایکی دم ایلر آنی سالك

بو مشهدده قمو بر لزدر بلور
قموصاغشلره بر آدوربلور

نه كثرتشن كه عين وحدت اولدك
نه وحدتشن كه عين كثرت اولدك

بو يوللي بيلن اول يوله وارندر
قيوب جزوي كليه ارندر

آغز طتلومي اولور بال دمكدن
نصيب اولماسه آنوك يمكدن

بو منزلده اوكش اولور ارنلر
بقا اقليمنى وارب كورنلر

چكلمش نوردن سرمه كوزينه
نظر ايلر حقيله حق يوزينه

بو آراده كه نظم اتدم تعالى
اشتدكسه جوابندن سؤالى

بو سؤال اولمعنئ بلدرر كم حق تعالى يولنده سالك ولن نجه سفر
ايلر ونه رسمه منزللر ومرتبه لر قطع ايلر ودخى بو طريقك
مسافرى نجه اولور وبو سلوكه نه ديو كيمه ايدرلر

نجه بلبل كبى كلسز اوترسن
برو كل كم بو كلشنده اوترن

سرآغازات بو باغك مشكلندن
جوابن وير سؤالك جان دلندن

مسافر نجه اولور حق يولنده
نه رسمه سير ايدر منزللنده

دخى بو يولده كمدر نه روا اولن
مرادينه ايرشوب منزل الان

دخى كمه تمام ازدر ديه لوم
سؤال اندك جوابنه كويه لم

اچ بو دردن لب اكر وجانه بى
او دنه نجم قلور [illegible] جانانه بى

دوستن يوزنى نوريله مه كورمز كوزين
غفلت كر نه دوستن [illegible] سلطانه بى

عكسن كوروده كوزكى اشديك كوزنك
جانده جان كوزين آچ آيينه جانه باق

زهد وكبر جانه كوزين كورمكمو حق يوزين
كفر بلوردن كه شعله ايمانه باق

مسجد وميخانه ده كوش نشين اولوبن
كافرى كورن كه سن مسلمانه باق

هر دو ديله ده [illegible] بوزم تابانى كور
هر كورودن قطره [illegible] عمانه باق

كوردكه آنى ايرنى ذكو كلور سنى
كورمزوكلده ذكر ديو زم تابانه باق

اوله ارسنز وكلكنش [illegible] نقرتمكم
سنده كوكبى بنز يازى ويابانه باق

نجه ماكرشيد سكى بيشه [illegible] زنهار سن
بوزنيده ارنلاو بيرجكيم مرد انه باق

باقوبن صورنه زمه بوشيد [illegible]
آنوكم اوله اهده ه دكنز بهانه باق

بو جواب والذين جاهدوا فينا لنهدينهم سبلنا آيتنك بيانندەدر

كلمك لامكانك كاربانى
معانى معرفتدر ارمغانى

متاع عرض ايلر اول جهانك
جهاندن روشن ايلر جسم وجانك

اولا قلمه سفر قيلن براردر
كه بودر ياده اول روشن كه ردر

مسافر اكادرلر اي سبك بار
كه اولا كندو حالندن خبردار

مسافر اكه درلر كم يول اولا
ارينه كندوزندن صافى قلا

فدا ايتسن سنى اول يول ارينه
كه اودكبى تتوندن ارينه

الهى كشف وله انوك سلوكى
يقين اودينه يندور شكوكى

قويه خلقى وحقدن يكا كيده
وزنك نقص وعيبن ترك ايده

اكادك سير ايلر اول منازل
وارب اولنجه تا انسان كامل

ولى اول سير كم اولده اندى
كيدنجه كز انوك عكسنه كندى

دخى روشن قله لم بو كلامى
بو خوانه طيليالم خاص عامى

بو تمثيل بو آيتك بياننده دركم لقد خلقنا الانسان فى احسن
تقويم ثم رددناه اسفل سافلين ودخى بو حديثك سرنده دركم
جذبة من جذبات الرحمن توازى عمل الثقلين ودخى بونى بلدردركم
انسان اولا نه ردن ظاهر اولدى نجه مرتبه لر مقاملر كسب ايدر

انسان صورتنده پیدا اولدی واخر الامر کامل ونوع مرتبه‌سنه یتیشر

بنه نوش ایله رحمت چشمه‌سندن   فراغت اول بو رحمت تشنه‌سندن
سن اول غایبدلك حقده غایب   دلدك قطع ایده سن مراتب
بو ملکه کلمکه چونکه یدلدك   عنایتا ولدی سکا یاردلدك
قودك کیتدك سن اول عقل و نفسی   هم اندن صکره کچدك عرش و کرسی
فلکلردن کذر ایلدی جانك   زمیننده بولندك بو زمانك
نبات معدن نه حیوانه کلدك   بولردن کچدك و انسانه کلدك
بو جسمه کرکچنکم جان ورلدی   آدك آنده سنك انسان ورلدی
سینه چون جنبشه کتوردی قدرت   حق ایلدی سنی صاحب ارادت
جهانی طفل کبی قلدك احساس   همان بالفعل اولدی سنده
محل اولدی خیالك جزؤیاته   مرکبدن ارشدك کلیاته
غضب پیدا اولندی سنده شهوت   بولردن قوپدی حرص بخل و نخوت
چو بالفعل اولدی اوصاف ذمیمه   آنکله بکزدك دیو بهیمه
هر افعالندن آنوك قوپدی کثرت   آنکله ستر اولدی وجه وحدت
تنزلده اولور بو نقطهٔ اسفل   که وحدت نقطه‌سنده در مقابل
هم اندن کثرت اولدی بی نهایت   مقابل دوشدی چون اکا بدایت
قلورسه بو تقابلده اکر اول   دخی نعمادن اولور بتر اول
آدی انسان همان حیوان کبیدر   جهانده صورتی بیجان کبیدر
اکر بر نور ایررسه اکه جاندن   کیدرسه بو قرا کوکلی آندن
اکا یا خود ایرشه جذبهٔ حق   آنی شمعندن ایلرسه مروق
یقینه چکسه یا خود آنی برهان   قودشوارن آنوك قلسه آسان

یقین یولنده اول سرباز اولور   حقك لطفیله اول همراز اولور
اکا حق جذبه‌سی قوت بغشلر   یقینه ازمکه قوت بغشلر
کوزه کورنشویله برهان یقینی   اکا کوسترر ایمان یقینی
بو سجنه که کنارك پریدر   نظر اتمز چون اول همت اریدر
صلر کندوزینی اول ازبر اشه   که علیین ابراره ایرشه
هماندم توبه ایلر جان و دلدن   کوتورر همتن بو آب و کلدن
اولور اولاد آدمده کزیده   چراغ دل اولور هم نور دیده
یرامزاشدن اولار چونکه اریز   صفتلرك ایوسنده کوریز
چون انجندن طشندن خوش اولور پاك   قلور ادریس کبی عزم افلاك
طبیعت ظلمتنده قلمز اول روح   اولور صاحب نبات اول تکم نوح
مراد ایله اولا ایلر تنعم   قلور جزویده کلی صورتن کم
قلور هم بر اوده صبر و تحمل   چون ابراهیم اولور صاحب توکل
کتورر حقه رضاسنه ارادت   اولور موسی کبی صاحب کرامت
اولور چون کندونك علمندن ازاد   اولور عیسی کبی الاکده شاد
چووار لیغی آنوك اولنه تاراج   قلور اول مصطفی ازدجه معراج
چون آخر نقطه‌ده قطع ایلیوب راه   ایررا ولکی یرینه ناکاه
ویرر دوارین سغی ایکی دریشر   اول اول قید و عجیره ایرشر
اول آراده در آخر عین اول   کم آنده نه ملك صغره نه مرسل

بو تمثیل نبوتله ولایت معنیسنی بیان ایلر ودخی یحبهم یحبونه آیتنك سرن سویلر ودخی بو حدیثك تقریرنده در که لی مع الله وقت لا یسعنی ملك مقرب ولا نبی مرسل

ینه بر پرده قلدم سر آغاز — که سوزش ایدن اولور نغمه ساز
عجب آرایش ایتدم وصل باغن — مهیا ایلدم عشرت یراغن
بو مجلسده قدح می می قدحدر — بو برلکده فرح غم غم فرحدر
بو جمعك شمعی کم وجه خدادر — بو بزم ایچنده ساقی مصطفی‌در
جهانه بر قحو دوشردی اول می — جهان هپ رقصه کردی بی دف و نی
پیاله مست و ساقی مست و می مست — مغنی مست و شمع مست و نی مست
بو مشربدن ایچن اولو ولیدر — که بو عشرتگاه انوك منزلیدر
بو برده ای جمال عالم آرای — نبی کونش کبیدر ولی آی
تجلی ایتسه وقت لی مع الله — مقابل اولور اول خرشید له ماه
کمالندن ولایت ظاهر اولور — نبوتده ولایت ظاهر اولور
ولیده اورتلو کرك ولایت — که کزلوده یراشر کزلو آیت
ولایت اول ولیده کم خفادر — نبوتدن کورندوکی صفادر
ولی ویدی نبیله همدم اولدی — ولایتده نبیه محرم اولدی
یحبون آیتی چون سامع اولور — سورحقی نبیه تابع اولور
یحبون چونکم اکا کوسترر راه — اچیلر خلوت یحببکم الله
اولور محبوب اول خلوت سراده — اریشرا که جذبه اول آراده
ولی هر نه مقامده کم بولور یول — نبیه مغنی یوزندن ویرا اول
نتکم او یاردیلی کا اول — ینه انوك اتکنه اورر آل
تمام اول وقت ولورانك کمالی — کم آخر کوره اول ولکی حالی
چو خلقن کوره کلور اول سفردن — بجز بو خلقه حقانی نظردن

بو قاعده دخی انسان کاملك بعض حالن بیان ایلر

ینه دوشدم اوده ایچنده بر اوده — که پروانه کبی یانر اول اوده
یخنجق بشدن آیاغه اودوبی — قزل کوز اولیجق قلمز دوتونی
اول ار پنهان ایدر پنقده اودی — کم اول پیشنی اودله یودی
نه اوذیقرانی نه غرق ایدر صو — چو ور بدر اکا وجهنی هر سو
قموغا اندر انوك زیر دستی — انکدر جمله بالا و پستی
بو ار انسان کاملدر کمانسز — بقا بولمز جهان بر لحظه انسز
تمام اراوش بونك کبی کشیدر — که خوجیکن آنك قوللقاشیدر
اولار دراولکه قطع ایلر مسافت — ویرلور فرقنه تاج خلافت
خلاص اولور فناسندن فنانك — اولور موصوف وصفیله بقانك
کیوبدر اول لباس پادشاهی — ویربدر فرقنه تاج الهی
یز لورا کا بر حقانی منشور — که کمنده در انوك ظلمت و نور
بقا ملکندن اولور اول روانه — کلور مرشدلك ایتمکه جهانه
جهانك اولی و آخری هپ — دخی هم ظاهری و باطنی هپ
وجودیدر اول صاحب وجودك — که عین کوهریدر بحر جودك
کما هی کورر اشیایه یخنجق — که بر برنه دراپسکن یخنجق
شریعت اولور اول شاهك دثاری — طریقت اولور اول ماهك دیاری
حقیقت ذاتیکدر خود مقامی — چو بولدی اول بو تعظیم و بو نامی
اولورا اول کفرله ایمانه جامع — اولور کفرله ایمان آکه تابع
ایو خلقله چونکم اولدی موصوف — علوم و زهد و تقوا ایله معروف
قموانکله و اول قمودن دور — ولایت قبه سی ایتنده مستور

بو تمثیل دخی انسان کامل ولایتنك بیانده در کم ولایت

کماینبغی کماله ارشسه حق تعالی ذنبله خلقی حق یولنه دعوت اتسه رواذر ایله شریعتله و طریقتله و اکر کماله ارشمه درست اولمیه خلق دعوت ایلمك و اکر ایدرسه خلقه ضرر ایتمش اولور

بنه تمثیل قلدم بر عجایب — که قوبراندن انواع غرایب
بو خنده او کشی اولور فواکه — که اولمز بری بیرنه مشابه
قورو آغج یاش یمش بتورر — قرا طپراغ آغ کومش کتورر
قرار المه سبی خون جکردن — ولیکن نفعی الصدر ضرردن
ددی امرودی نکدر جان شیرین — صلو شفتالولری خوب رنکین
بوداغی لطفدر سیراغی انعام — یچکری بتورر قند و بادام
سکا بادام ایله تمثیل ایده یم — مراده ایرمکه تعجیل ایده یم
چکردکلر کم بادام ایچدر — طشی سر سبزدرر خام ایچدر
چقرسنك خام ایکن انوك ایچن بل — اول ایچدن هر کز اولمز نسنه حاصل
هلاك اولور یتنل قابن قرسنك — قزل قبدن دریسین یاخود ازرسك
صبر صوین ایچرسك اول درخته — آکادك كه بادام اولا پخته
ایچن چیقر اوستن اول طشره قابن — جمالندن انوك کوتر حجابن
شریعت برقع یوزدر حقیقت — بو ایکینك آراسیدر طریقت
بو یولده بویله درذیر کامل انسان — انوك کم بولنه لنده نقصان
آنك ایچنده داخی خاملق واردرر — اکرچه انده بادامق واردرر
ایچی خام ایکن اوستمش طشنی — قورتمش جهل ودیله تیشینی
نیشکن ایچ طشن درسلر اول — ایچن صنور طاشن قرملر اول
کموك کم ایشنك اوله کدوکی — ارنلرك بودر ناقص دوکی

بونك كبی اولان ارسزور اولمز — بو یوله ورمغه اول رهبر اولمز
مکر کم اول بر الو سالك اولا — حقك املاکی اوزره مالك اولا
ریاضاتله طاش قابنی یارا — ایچن کم پخته اولمشدر چقارا
چون اولدی پخته ایچ چیقمق کرکدر — که بو صورتده بویله بیکرکدر
کرك عارفا کادکن دوریشا — که کندونك یقینینه ایرشا
بو رسمه شخص پخته مغز اولور — کرا اوشا درسه قابن نغز اولور
وجودی اولمز انوك بو جهانده — کدر بوندن وروبن قالور انده
اکر انده قلورسه اول موبد — که بو ملکه آنی اتمیه لر رد
آکا اولمز اول استحقاق کم اول — حقك قوللرنی یول کوستره یول
مکر کم کوندوره لر آنی آندن — کله اول بو جهانه اول جهاندن
کله بردز لو صورتدن کورینه — مدد ایلیه هر بر یولی رسنه
اوزینه صورت ایده جسم و جانی — اولا هم انده انوك وصف شانی
شه اولسه انجلین قولله اوز — آنی قوللرنه ایلر قولا وز
کوزوکه کرچکم یوز یوز کورینز — بو یوزلردن اکا بر یوز کورینز
النده درکتابی جمله بابك — کورر نورن بولندن آفتابك
اولور بوا بو کلدن بر درخت اول — دوکر پیدنجی کوکده برك ورخت اول
طوتر بیر اقلری ایکی جهانی — بورر ظلی زمین و آسمانی
همان اولدانه دز کم اوك دکلدی — بو دقلندی و یرلندی چکلدی
یمیشی دز انوك و لکی دانه — که دکدیلر انی بو بوستانه
هم اولبر دانه دز کم بتدی کلدی — بری اوتن اونی یوزی یوزی بك ولی
نتکم حسته سیر ایلر شجرده — کورر هم آخر الامر اول ثمرده

اولور کامل بو دائره‌ده سالك / بو رسمه قطع ایلرسه مسالك
تماشا ایلر اول وارلغ الینه / چون آخر نقطه ایرز اولسه
ینه اول بر دخی پرکار کبی / دونز دائرده دوّار کبی
چومی رنکیله رنکین اولدیشه / ینه مشغول اولور اولکی ایشه
آنوك اولکی ایشی دیمکدر / او بیقدرهم ایچمکدر یمکدر
ریاضتده دکلدر عزلت ایتمز / نه رسمه کلدیسه اولك ایله کیمز
یورر بو خلقك اول حالیله مستور / آدی انسان کاملدر مشهور
بو خلق ایچنده‌در لیکن اولمش / خلافت تاجی باشنه اورلمش
مسافت قطع ایدبدرهم اولوبدر / بو خلقه اندن ارشاده کلیدر
بو معنده تناسخ وار دیمازز / یوز آینه‌ده کر کورنسه بر یوز
کوریز جمله اسمادن بو ذات / بودر عین تجلیدن ظهورات
بو حال اولورا کا معنی یوزندن / کورن هرکز ازمز حق یوزندن
اکادرلر بو منزلده نهایت / که آنوك مرجعی اوله بدایت

اکادرلر بو منزلده نهایت
که آنوك مرجعی اوله بدایت
نهایت
کورن هرکز ازمز حق یوزندن
نه دکلو سعی ایدر

پریشان اولمه جمع اول بر آرایه / بر اوکل که بو التوندن سرایه
کومشدن خوشسه وار صافی و پاك / آنوکدر سایبان هفت افلاك
نبوتله ولایت بر آرایه / کلنجك بکزر التوندن سرایه
که آکا اوله کومشدن مظهره / نظر قل بو سرایی نی نظره
آنوك کرپچلری که انبیادر / تمامی اول سرا بولك مصطفی‌در
نبوت اول آدمدن کورندی / کمالی کلدی خاتمدن کورندی
ولایت قلمشدی شویله باقی / سفر ایتمکه قوبدی اشتیاقی
بلوردی چونکه نقطه کبی آنده / کلوب اولدی دور ایتدی جهانده
اولرده جمع اولدی هب ولایت / که اولنه اول آرا که نهایت
ظهور کلیه چون اولدی خاتم / تمام آنوکله اولدی دور خاتم
ولیلر هپ آنوك عضوی کبیدر / بو کلك اول قمو جزوی کبیدر
چون اولخمله بو ختم اولدی تمام / ظهوره کلدی آندن رحمت عام
آکا حقدن ارشاد اول وظیفه / اوله اولاد آدمده خلیفه
اولور ایکی جهانك مقتداسی / آکا اولور قمونك اقتداسی
مکر آینه‌نك توزی سلینه / که بو تمثیلدن معنی بلینه
کونش که کلکه‌نك همسایه‌سیدر / بو معنی حضرت سرمایه‌سیدر

بو تمثیل نبوت مراتبنك بیاننده‌در و دخی بو حدیثك معنیسی متضمندر که کنت نبیا وآدم بین الماء والطین و دخی وآدم ومن دونه تحت لوائی الفقر فخری و دخی مهدی حقدر و غیر [illegible]

آراق دوشسه کیجه‌دن شمس نوری / همان ظاهر اولور صبحك ظهوری

كونش سير ايدوب ارسه استوايه   اولور ورتحقق اولا رايه
اكر دور اتسه بنه چرخ اعظم   اولور عصر اول اندن صكره اخشم
رسولك نوردر خرشيد انور   كه آنوك مظهريدر هر پيمبر
كهي اول نور موسى دن كورندي   كهي آدمله عيسى دن كورندي
جهان تاريخن اوخرسك سراسر   بلبيرسك كه جمله مرتبه لر
بوكه قايلدر مجموع عالملر   كه كونشدن كورنمز كلكه هردم
بو كولكه لر مراتبدر قموسي   كيميدر عيسى وكيمي موسى
نه كولكه اول كونشدن كه كورنيه   مراتب اولور اول معراج دينه
اولنجق سير شمس مصطفى يه   همان كلدوكي وقتن استوايه
كه هر بر ظل ظلمتدن معين   كورونن مصطفى در خوب روشن
چو خط استواده راست طردي   يوغيدي كولكه هر يانندن كوردي
چو قلدي حق صراطنده اقامت   طوتردي فاستقم امريله قامت
بر تمامشدي آنده سايه خالق   بو سايه كه اوله آنده قرالق
اول آيدنلقدر آنده يوق سياهي   زهي نور خدا ظل الهي
اوليله نوردر كه يوق قراسي   آنكچون مغرب ومشرق آراسي
آكا قبله اولبدر اول سببدن   كه ذاتي غرقدر نور جلبدن
اليله قلدي شيطانن مسلمان   آنك چون سايه سن حق قلدي پنهان
مراتبده دكل آنوك دوراغي   مراتب وزره در آنوك اياغي
غنيدر خلقك اول سرمايه سندن   كه خلق اولمشدر آنك سايه سندن
قمو خانك اهلنك نقدي وسودي   نه نقد وسودي بلكه هب وجودي
آنوك ظلندن اولدي جمله موجود   زهي كان سخاوت معدن جود

ولايت

ولايت كه جهانه سايه صلدي   بو شوقي هپ آنك نوريدن الدي
جهاني نور له طوتدي سراسر   آكا شرقله غرب اولدي برابر
مكر بر نوردر اول مصور   كه آنوك سايه سيدر هر پيمبر
پيمبرلر كه اوك كلدي جهاندن   رسولك كولكه سيدر اول زماندن
قوبر عالملر آنوك امتيدن   كه اندر شرح ايدرلر هر متيدن
اولورلر انلرده هر مقصود حاصل   دوشرلر هر نبيلره مقابل
زهي شمس وزهي سايه زهي شوق   زهي نور وزهي عشق وزهي ذوق
نبوتده ولي چون اولدي كامل   آنكچون ولي سي اولدي افضل
وليلر واردر محمد امتنده   كه اتورر پيغمبرلر قتنده
نبوت وار ولايت مصطفى ده   بو ايكي جمع اولبدر برارده
قمودن اول نبي ايدي مقدم   كه آب وكل اراسنده ايدي آدم
نبوتدر نبي ده بحر ظاهر   كه چيقر آندن انواع جواهر
نبوت بحري چون كه جوش اوردي   پيمبرلر بو جوشه كوش اوردي
بو دريادن چوق ارمقلر طغلدي   پيمبرلرده هر بري يغلدي
اقتدي هر بري آندن بجارن   صوردي انوكله كشت زارن
بولر ارماغ نيچه دريايه بكزر   نبي كونشدر آنلر آيه بكزر
بولار كه شرعي وديني طريقي   حقك يولنه بيدن هر فريقي
رسولك شرعنك هپ جزولريدر   بو خرشيدك اولر يلدزلريدر
نبوت مصطفى نك ولد مطلق   بولر آنوك فروعيدر على الحق
پيمبرلر جميع مصطفى دن   كرم اومرلر اول كان صفادن
پيمبرلر كه وزدر مصطفى سز   خدادن نسنه المزلر بودر سوز

بو لاره مصطفی اولور وسیله / کرملر ایلر آنوک قاموسیله
ولایت مصطفی‌ده گوریدی / درونده آنک بر جوهریدی
چو روشن ایتدی حق اول شچراغی / ولیلر یخلی آندن هپ چراغی
ولیلرده اولو ایکی ولی در / کیم اللهک بولرا اولو قولیدر
آنوک بری نبی ایله همدم اولور / ولایتده نسله محرم اولور
درونینه نبینک مظهر اولدی / دکرندن آنوک بر گوهر الدی
رسولک باطنی آیینه سیدر / قیاس ایتکم اول آنوک نسیدر
رسولکدر ولی لکنه خاتم / شریعتله بحره عالمدر عالم
بونک کبی ولی بر داخی گلمز / آنوک کبی بو ملکه کیمسه گلمز
ولی اولمز جهانده بوندن اولو / ورلمز بوندن اوزکه بو اولو
آنوک بریسی مهدی زماندر / رسولک الیدر شاه جهاندر
اولور اول فاطمه اوغلنلرندن / بودر یا نکدر اول گوهرلرندن
اولو بی اولیسر آخر زمانک / کسیسردر کوکن شک و گمانک
جهانی طوتیه اولدم ظلم ظلمت / اوله یر یوزی طولو فسق لعنت
جهانی طولدوره عدل الله اول / طیوره بو خلقی یند لله اول
ستمدن یر یوزن پاک ایلیه هپ / جفا اهلی اودن پاک ایلیه هپ
سعادت آتینه اولدم کبینه / معاون اوله اسلامه و دینه
اوخیا کفر املنی دینی جمله / خراج الغنما ایلمیه جمله
قلیجله ایده هپ خلقی دعوت / جهان خلقینه هپ عرض ایده هیبت
نزاع ایدن آنوکله خور اولیسر / اوینلر آنکه برخوردار اولیسر
بکم دیرسه همان اول اولسه گرک / دونن کشیلر آندن اولسه گرک

حکم نفس الامرده حقدر آنی / بیان ایتسه گرک آنک لسانی
مذاهب بو زندن کوترلسنر / نه کیم اول دین خالصدر قلسنر
مقلدلری علم اهلنک اولدم / اکا دشمن اولسنر سخت محکم
آنک حکمندن و هم هیبتندن / قلیجی قورقسندن سطوتندن
کریسنر آنک امرینه ناچار / قیلسنر آنوک حکمنه اقرار
حق اکا نفس الامری بلدریسر / نه کیم اکا اویمزسه اولدریسر
مسلمانلر عوامی شاد اولسنر / طوتوب سوزن آنوک آزاد اولیسر
که جنت اهلی آنله اولور اکثر / نه کیم بیوردیسه حقدر پیمبر
نکیم حق اهلی وارسه اول زمانده / تمام جمع اولسه لر گلدر آنده
حق آنلره آنی بلدریسه گرک / آنوکله آنلری گلدریسه گرک
بله لر کشف ربانیله آنی / گوره لر آنده حقانی نشانی
مقام وکن آره سنده بیعت / قیلسنر لر آنوکله اهل دولت
چون آنوک گوره لر حقانی حالن / گتوره لر جهانک جمله مالن
اکا ویره لر تقسیم ایده لر / آنی هر وجهله تعظیم ایده لر
یتشرلر که عامی و جاهل / یوره کسز بخیل و همده غافل
سحرگاه دورو کلیمک یرندن / بهادر اولیسر ارلر ارندن
جوانمرد اوله و هم اعلم الناس / غنی اولسر آندن اهل افلاس
لباسی اوله آنوک علم و حکمت / یوریسر اوکنجه عز و نصرت
یدی یل سکز یل یاخود طقوز یل / جهانده اولغندر عمری ولا بل
اوله عمری صغشنجه وزیری / اوله هر بری دین ملکی میری
رسولک سنتی اوزره یوریه / که کفر اهلی آنی گورب ریه

اوله هرده مراکا اشبو وظیفه   کم ردم ایده حقه وضعفه
قونقلارن آغزلیه همیشه   دیدوکن ایتمك اولا اکه پیشه
اولو قسطنطیه روم ایچنده   آکا فتح اوله تکبیرك ایچنده
اوله تیمش بیك ارآنوکله بیله   یوریه لر جمیعی آنوکیله
بولر اسحق اولادندن اولا   بولر اللهك آزادندن اولا
یوریوب جمله ال بر ایلیه لر   همان برکیجه تکبیر ایلیه لر
ازلده شویله اولمش اولا تقدیر   کم اوچ کز ایده لر اول کیجه تکبیر
چو هر تکبیرده بریانی درهم   ییخله وقره بیر اوله اول دم
یوریه هر طرفدن کیره لشکر   همان فتح ایده لر آنی سراسر

بو احادیث و بو اخبارك اسرارندن بابن مهدینك چقدغی علامتنی بیان ایدر ودخی عیسی نك کوکدن ایندوکی حکایتی سویلرنه نوعله ایسه آنی بیان ایدر والله اعلم

ایستکل مهدینك چقدوغی حالی   کر کلو درسکا کرله بو قالی
حدیث کتبندن معلوم اولندر   بوسری صادق القول بلندر
علامتدن بودر اول حکایت   کم مغرب ملکتندن ایج ولایت
که افریقیه دیرلر اول ایج ایله   اول ایلك شهریدر آنوکله
بروپاکادن اول مغربی ایلدر   کم اول مغرب ایلنك اولیدر
اول ایلده واردر بر شهر ادی   ندر تونس معظم ر سوادی
کم افریقیه دیر اول شهر تابع   بو دیدوکم بیاندر شویله واقع
ینه بر شهر وار ادی بجایه   کم بر ماندر اول خسوله بایه
خروج ایلیه مغربدن اول ایج ایل   اولا یاغی وایرنج اولمیه ایل

کاافریقیه دن اول آکرودر   بو افریقیه دیدوکم برودر
اول افریقیه نك ایلن ایچالر   بو تونس دیدوکم شهره دخالر
بو تونس شهری وایلی قچالر   یرن یوردن قیوب جمله کچالر
بجایه شهری اوزره جنك اولا   الی وشهری هپ ذلتنك اولا
بوقمو شهر جمله الزایله   قرپشوب قرچشوب بیری بریله
قویغا اولوب قاچوب کله لر   دیار مصره هپ کوچیب طلولر
آلالر جمله بونلر مصرك ایلن   اسیر ایلیه لر اهل وعیالن
چو غارت ایده لر مصرك دیارن   کچوروب ایلك اول یاپنه وارن
کم حمزه آدلو کوی واردر آنده   قرار ایلیه آنلر اول زمانده
یخنجا جقیدر اول کوی شهر مصره   اراق دیمك دکلدر اندن اصره
صتالر مصر ایلنك اسیرن   زر وسیمه غنی سن وفقیرن
الالر آنلری مصر اهلی صاتون   بها سچون وبره لر اقچه التون
یوریه ترك اندن صکره شامه   دوشه لر شر وشور اول مقامه
ازاجق مدت ایده ترك قالا   ینه دونه زمان بر اوزکه حاله
چو دور ایلیه بوندن صکره دوران   فرنك وروم اهلی ومسلمان
محقق صلح ایده لر اتفاقی   کوتوره لر آرادن افتراقی
هجوم ایدوب طغ وطاشلر سوکه لر   حلب اوزره واروب لشکر چکه لر
یوریه مصر ایلنوك سپاهی   که خاك ایلیه لرسنك وکیاهی
یکی دریا کبی بو ایکی لشکر   بنه لر آتلو آتنه سراسر
بنه لر آتلره چون باد صرصر   کم یورسه یدی قت یری صرصر
اوره لر فرقنه درلو اشقلر   که قارا کولغه صلار اشقلر

كيملر كيلر يلدزلو دونيدز كه بلورسزا اوله كوكلرده يلدز

آت اوندن ارنلرغ شندن هپ اورکه جانوزلر طغ بشندن

قليجلر يلدرم بكي شقيا بلود كبي قين يرتوب قفيا

سكولر بكزيه آغولو ماره دلن اوديالكي كبي چقاره

قراطغلر بكي بواكي لشكر چو بربرينه اولالر برابر

قرشالر بري برينه دپدز كه توزدن كيجه كبي اولا كوندز

سپرلر شعله لر اوره كونشده كه آدم بينيسي جوقره يه بشده

اتشقلر يرلا طونلر سكوله سكولر اوشنه اوخلر دكوله

يرله كوسلر ودوشه علملر يوريه فرق استنه قدملر

كيله بشلر ودوكله قانلر يرهله اوذلر وآيرله جانلر

كرشلر اوزله يالكز سيله صوك اوچي لشكري مصرك بصله

دوشه مصرك چرسنه خسارت بولاري ايليلر جمله غارت

مسلمان وفرنك روم اولدم غنيمتلر الالر شاذ و خرم

بوجنك اولا حلب ناحيتنده خصوصا آنده تل بشر قتنده

غنيمت الدوغندن صكره بونلر بوحال اوزره كيچه برنيچه يللر

بولارك دخي فترت ارسنده بلوره هپ آغنده قراسنده

بوزالر صلحي وعهدي صبالر بوزرسمه اوله تلفلر مبالر

فرنك وروم اكسي قلدره باش مسلمانلر له ايليه صواش

دوشه كفار اوله مغلوب ذلتك قلا اوچ كون بري بيري له جنك

اوله زير وزبر كافر چريسي شكست اوله اوغي وارسي

همان بوجنكك اولدم دريچه چقه برخارجي ازهي ديتجه

تله

قلدعوي كه مهديء زمانم امير وپادشاه خانمانم

الدا اولدم براكي اوچ ولايت قلما آنلري برچ كون حمايت

اولدا ازوقت اچنده برالوشاه هلاك اوله بچنده ولده ناكاه

بونك اردنجه مهديء حقيقي اولدبيدا وظاهر ايده حقي

بودر مهدي مدينه لچره درر چقنجق ظاهر اولوب انده درر

قحيمكم بخلشه چقدوغي ساعت اكا خلق ايلك اچون اطاعت

هم اندن كشف ايدزلر هر اموري وارون كعبه ده اوله ظهوري

بو اخبار واحاديث روايت كه مهديدن سزه قلدم حكايت

بوني شيخ المشايخ بويريدر خبر صورانلره بويله ويريدر

كه صدرالدين شيخ قونيويدر شريعتده رسولك پي رويدر

بيرد قلريدر بوجمله انونك نصوصندن درر مصطفي نك

رسولك التي يوز يتمش اوچنده خبر ورمش بوني اول دور عهد

كه كشفله حديثله بلسنن يقين بولنده اوش بودر بونن

كرك اينن كرك بوكا انمنه كرك بوسوزه قن كرك قمنه

اوكتذ كرچكم نقل وروايت ولي بودر قودن اوصح ايت

چون ايشندك بو اخبار وبياني كه مهدي چقدوغنك برنشاني

بوذردمش كه مغرب خلقي ناكاه خروج ايده امير ولشكر وشاه

اوشجق طغلر وطشلر دورشه مسلمانلر چرسنه قرشه

مسلمانلر ابله الرايده لر عدو قهر جون تدبير ايده لر

شكست دشمنه طالب اولالر صواشب انلره غالب اولالر

ينه دور ايده دور آسماني درو اوله مهدينك دور زماني

بو یر یوزی اوله بر دزلو بنه / بنوك ارزنجه عیسی كوكدن اینه
آچالر قپولارنی فلكلر / مسیحی كوكدن اندوره ملكلر
اكی قولتوغنه ایكی فرشته / یپشوب اندوره لر آنی اشته
مبارك وجهی غرق اوله عرقدن / طمه كل صوی كبی كل ورقدن
دمشق ایچنده وار در بر مناره / بلند و خوب و زیبا عماره
اینماسنه اولدم اول منارك / بجا احوالنه بو روزكارك
اكدو وقتی اولا اندوكی دم / نمازی خلق قلمش اوله هم
كورر الخلق اندوكن تمامت / اینه و خلقه ایلیه امامت
بو خلقی مصطفی دیننه دعوت / ایدوب بو شرطله سوره حكومت
محمد دینی سنتنه اولا اول / بو دینله بو خلقه كستره یول
قیراطوكزلری حاجی اواده / كه بو دردیه شرع مصطفی ده
اوله حكمی ولی لیكی یوزندن / ملاك اوله چقن كشی سوزندن
ولایت جمله انده ختم اولسر / قیامت یاخن اولنجه گلیسر
بو وصفله چون اوله عیسی ظاهر / هم اول نقطه ده ختم اولا آخر
قچنكم نقل ایده اول بو جهاندن / دخی دنیایه آندن صكره ماندن
ولی كلمیسر در اتفاقی / جهان فانی اولیسر وجه باقی
جهان آندن اوله پر امن و امان / جماد و جانور آندن الدجان
جهانده قلمیه بر نفس كافر / اوله عدل حقیقی جمله ظاهر
بلنه انده سر وحدت حق / هر انده اوله پیدا وجه مطلق

بو سؤالنی بیان ایلر كم بر لك سرینه كم واقف اولبدر و دكی عارف اولان بو دنیایه نیچه بلمكه كلوبدر

بو كل نافهٔ مشكین قوقوله / تر ایله جان دماغن اول قوقوله
بو قوقویی صبا بولماد كلده / بو قوقو قودی اسر كلكی ملده
یمندن بو قوقودر كم بلورسك / پیمبرلر اولوسنه كلوردی
بو قوقودر كه یعقوبه ارشدی / كوزن اچدی و مطلوبه ارشدی
سكز اچمق بو قوقودن طلودر / بو قوقوی بولنلر بختلودر
بو قوقولر كه بر لك قوقوسیدر / ازل بزمنده در لك قوقوسیدر
سؤالم حاصلی در اشبو بر بیت / جوابنه بنوك مشغول اولوب ایت
كه برلك سرینه كم اولدی واقف / نه بلمكه كلوبدر بونده عارف
ینه بر بند جز كل بو قبادن / كه عالم بتش چقار ابریقادن
كه بر طاغ كبیدر معنده بر قل / جوابندن بو سائلك بیان قل
كه بوندن منفعت ایده خلایق / هم اولا صورته معنی موافق

بو جواب بنوك بیانندر و دكیم لا یعرف الله ولا یرى الله غیر الله یعنی حق حقی بولدیله بولورلر و كوررلر

ینه سیر ایده ایچماغه كلدك / مكر كم حورلر قوجماغه كلدك
بز كلوكوشكاری ایله تماشا / عبیر و مشكلری ایله تماشا
تفرج ایله بو لعلین سرایه / كه شوقی شعله اوردر بدر آیه
درجه لر آچلور لا مكانه / بقا ملكن كورر خانه بخانه
بتر وحدت درختی اول هواده / بقا سیمرغی طورور اول یوده
اكر فرك وارسه پر و بالك / جواب دكله امدی ول سؤالك
ددك كم بلدی وحدت سرن آخر / نصیبك وارسه آل حظ و افر
اولا اولور سر وحدتدن خبردار / كه در مایه دور جو پرده ی یار

طور بحق منتها اولور مقامی / سوءظنلك اولمز انده نامی
مقامنده اهل یثرب مایل اولمز / مقام اهلنه اکثر قایل اولمز
حقیقت کعبه سیدر وجه عارف / که انده کزلودر درلو معارف
آنوك تحت یدنده در مقامات / انوك ختامیدر اهل کرامات
کورنزا که هردم حق وجودی / وجود مطلق انکدر شهودی
انك وارلغیدر حق وارلغندن / کچوبدر اول بو یوخلق طارلغندن
قمو وارلغ حقك کورینزا کا / آنو کبله ایکیلور جمله یا کا
حقیقی وارلغی حقك بلوراول / آنی اول بلدوکی کبی بلوراول
دورعین الیقین حق الیقینه / ذکر اندن حقیقت حق حقینه
سنك بو وارلغکدر خار و خاشاك / کیدر بولدن بولاری جست و چالاك
کیدرکل غیری کوکل خلوتندن / سوپر بو خلوتی حق غیرتندن
مهیا ایله شاهك جلوه کاهن / مصرقلی یوسفه بو نفس چاهن
چقرغل سنلکی سنلك وندن / که پرتو سن انك بر توندن
کدیجك سن کلور اول ظاهر اولور / بو شرطیلن که مظهر ظاهر اولور
سکا سنسز جمالن روشن ایلر / قمو دیکنلروکی کلشن ایلر
اکا کم اولدی لاء نفی جاروب / نوافلدن خصوصا اولدمحبوب
نچه وارلغی یوخلق وار بیوردر / بو یوخلق که وار اوش وارلغ بتو زر
کوارلق اوزره وارلق عیب اولور / ولی یوخلوغه وارلق جیب اولور
بو وارلغ جیبی جمله کیمتنجه / دکنزکه قطره کبی بتمتنجه
بکزلنمز کمسنه بو بکزدن / دکزده در خبرسزدر دکزدن
موانع اولمنجه آردن دور / کوکل اونه دوتمز پرتو نور

بو عالمده موانع درت اولور بل / بولارك دفعیچون تدبیرلر قل
بو معنده بلور اهل طهارت / کرك درت درلو انکچون طهارت
بو ایکی دردی کله و عمل قل / کوکل اوینی بو حاله محل قل
اری اول اول انجاس حدثدن / کذر ایلکل افعال عبثدن
ایکنجی معصیتدن اجتنغل یول / دخی وسواس شرندن امین اول
اوچنجی اشبو اخلاق ذمیمه / که آدم بکزر آنکله بهیمه
بو دردنجی اشبو ماجرادن / که پاك ایلیه سر ما سوادن
کوزندن کوترلك صورت غیر / همانده منتهایه ایرشر سیر
بو درد ندن بولان کتی طهارت / اولور شکسز سزاوار مناجات
کوکل معنیده ایرتدر بو رازی / نمازك اولمق ایسترسك نمازی
اول اتمعل کبی حقه تسلیم / که جان تسلیم اتمکدر بو تعلیم
چوذتك پاك اولسندن کیده شین / نمازك اندن اولور قرة العین
همان برلك نصیب ایلر یارادن / ایکلك پرده سی کیدر آرادن
اولور معروف عارف شی واحد / حقیقت بر اولور مشهود شاهد
کی ایشتکی کله وکی اوکرن / سزی بلدکه و رسن سندن اوکرن
کمالی بوکه دکندر کلامك / بو منزلدر مقامی هر مقامك

بو سؤالی بیان ایدر که حقی بلن اکر حقیقته یس بو خلق بیچاره بونده نه بلمک کلویدر و دخی بو خلق آره پرده نه نسنه‌در

نوا قل عندلیبسك چمنده / ورکر طوطیسك میل ایت بو قنده
قوخر عود و بیز مجمرده آتش / پری کبی تحوبه کل یری وش
نچه بر سکره سن طوز دیه سن / نچه بر کونشه یلدز دیه سن

صوسز کبی صوصمغل سرابی   چراغله طیانسته آفتابی
یتردر ذاتنده دریایی کزله   یتر یلدزا یچنده آیی کزله
اکندویه دیمدی کمسه ایله   دیدیلر اکری یا اوتر طغری سویله
اگر بیلن بلیننده حقیسه   خدای ذات پاك مطلقسه
نه سودادر بشنده مشت خاکك   کم اوله عارف اول ذات پاکك
خدایسه بلن یعنی خدایی   ندر آراده بو مرد گدایی
حقیسه عشق هم معشوق عاشق   ندر بیس آرا یرده بو خلایق
جوابن کم بوبرسه بو سؤالك   امیر و شاهدر اول اهل حالك

بو جواب بو آیتك معنیسن بیان ایلر کم وما خلقت الجن والانس الا لیعبدون ای لیعرفون یعنی حقی هر کم بلورسه آنوك نوری واسطه سیله بلور

الا ای برك باغ زندگانی   چراغ آفتاب کامرانی
چون آجدك تنکی قند نباتك   کدردك ظلمتن آب حیاتك
جهان و جانی نوره غرق ایتدك   چو عادتپرده‌لرن خرق ایتدك
کونش قاتنده یلدز کوستررسن   شکر کتردك وطوز کوستررسن
طفرجنبردن اوش برخلقه صردك   چویرن خالقك بو خلقه صردك
حقك نعمتلرن بل حق شناس اول   کوکل کوزن آج اهل سپاس اول
بو یولده اولورسنك متقی سن   حقك نوریله بلورسن حقی سن
حقیقت حق نوریدر بیلن حقیقت   بونی بونیله بلور اهل طریقت
کوکل دریایی در زینك یوزن سل   وجودك آینه‌سنك توزن سل
اوزره‌سه ذره اول مهرك هوسن   کم آنوك کوره رخسار صفاسن

کل اول سن برادر دوغی الك   یوغیکن یعنی وار اولدوغی الك
بل آندن فکر اصلن عاقل اولغل   کلامك سرنه کبر کامل اولغل
سوکیب آخدك بل کیب آمدك   خطابی کمسه اولندی الستك
بلی دیدن کیدی انده سابق   یر تماشکن بو جسمی خالق
دخی ولدم کم جمع اولدی فرشته   اولورکن آدمك خاکی سرشته
ورلدی رزق هم احسان یزلدی   کوکلده قصه ایمان یزلدی
اگر اوقیه سن بو نامه‌یی سن   بتك یر توب صیه‌سن نامه‌سن
ازلده سکا بر دفتر ورلدی   بو ملکه کلمکه رهبر ورلدی
اوقی مکتوبی کور کیمدر رفیقك   مالن آندن اکله هم طریقك
وکش سعی ایتدك اند جهد قلدك   قولیسم دیبوشاهك عهد قلدك
حقیله ولبین اول عهد بسته   خطا جامی کبی اولدی شکسته
بورمش شمسکی غفلت سحابی   اونتمش سن حسابی و کتابی
بو معنی اوزره قرآن اولدی منزل   که کوککده کله اول عهد اول
اگر سن کوردکسه انده آنی   کورورسن بونده دخی جاودانی
صفاتن کور بو کوز آنوك معین   که یارن کوره‌سن ذاتن آنوك سن
کرکسه سعیکی وار ضایع ایتمه   بودر حق یول وار بیابانه کیتمه
ایشتمدکی لا تهدی دیدوکن   کلام حقده اول مهدی دیدوکن
دخی روشن قله لوم بو چراغی   تمیز ایلیه لوم قرادن آغی
اگرچه حال و قال قیل خوشدر   آرالرنده هم تمثیل خوشدر
بو تمثیل کله در اوزتلو حالی   بیانن ایلر فرقی وصالی

بو تمثیل آنی بیان ایلر کیم بو عشق لذتی طوغه کوز سوزکلری و مجموعی

فرلوه غیری رنگ بلمز ودخی بو جاننده جسمک اجتماعندن برخاصیت قوپر پیدا بولور پس آنوکله بولور سنکیم ومرله طاشک اجتماعنده واروقوپر آنوک شعله سندن قوز کوروش اولور

نه عقلك كم سوزله الفتى وار | كوكلده آنوكله خلوتى وار
عقل سرحددر جان جهانك | طريقى يوقدر آندن ناصره انوك
اكرچه عقل فكرى بكر ايلر | ولى بو يرده كوكده فكر ايلر
ايو تدبيرلر ايلر همشه | اشدب كوردكن سويلر همشه
بو عقل اشتمين سزدن خبر آل | انوك كورمدكى كوزدن خبر آل
آنه دن طوغمه كوزسزى اكر سك | يوز آيت اكه قرآندن اوقرسك
قزل رنك يشل رنك اكه انمز | قرادن اوزكه رنكى رنك صينمز
قتنده جمله رنك انوك قرادر | يرادجى آنى ايله يرادر
آنه دن طوغمه كوزسز اولسه بحال | نه اصلح ايلر اكا كحل كحال
آنه دن طوغمه كوزسز كبيدر بل | معاش آخرتده عقل عاقل
ابشا خولن انسانك نته در | كه اول بو عقل طورندن اوته در
انوك بر اوزكه در حال جهانى | كه آنكله بلور راز نهانى
براود واردر دمرده طشده كزلو | نه ايچده در اول اود نه طشده كزلو
دمورى چقماق اول طاشه ققرسن | اول اود چقسون ديو لابد چقرسن
بو جان وتنده بر خوش خاصيت وار | كه نيدا اولور آنلردن بو اسرار
قوپر اول خاصيتدن شعله يارا | كه آنوكله اولور حق آشكارا
سن اولدك نسخه نقش الهى | عجب مجموعه سن خوش پادشاهى
اوزكدن استه مطلوبك نه ايسه | بولورسن سنده محبوبك نه ايسه

١-

بو مجموعه قلوز بيدا بو رازى | ايشت حق سوزى قو فكر درازى

بو سؤال آخر بیانه اولدیکم بوندن معنی نقطه سی ودرهم خلق نقطه سی وار منصور انا الحق دیدوکی ننوق نقطه دیدر ایدر علم

چو قدرت دستنه حق الدى پركار | جهانى چكدى شويله دايره وار
بو دايره قوسى نقطه لردر | كه هر بريسى مشكل عقده لردر
بو نقطه لركه ديدم خلقدرر | كه بو خلق عالمنده بلقى وردر
بو خلقك نقطه سن بو وجهله بل | كه حق نقطاسنه دوشر مقابل
بو خلقك نقطه سن وهم ايلر اثبات | كه قابلدر بولر بو خلقده بالذات
ندر حق نقطه سى اوز وارلغيدر | آنى كوسترمين كوز مطلقدر
سكا بو نقطه لردندر سوال لم | ستارمدر نه آچلورسه فالم
انا الحق كردى منصور حلاج | كه اوزن اتدى شرع اوخنه آماج
نه نقطادن ديبدز اول انا الحق | انا الحق كيمدى دين محقق
اكر منصورسه مرد خدايى | بچون صلدى جهانه بو صدايى
وليدن صادر اولمز بو عبارت | كه اولملك اوله جرمنه كفارت
اكر منصوردن دين حقسه | منزه ذات پاك مطلقسه
بچون ايلديلر منصورى بردار | بو معنيدن اولان كيمسى خبردار
بره كيجن كوستر بو طلسمك | بيان اتسون مسماسن بو اسمك
كوترسون آره دن بو اشتباهى | جوابن نه ايسه ورسون كواهى

بو جواب آخر بیانه اولدیکم جونکه موسی علیه السلام لو ده وار اوده ایتدی آخرده آنده انا الله دیدی منصور دخی اولده ایتدی انا الحق دیدی ودخی بو آیتک معنیسن بیان ایدر کیم وله فوقشی

الا يسبح بحمده ولكن لا تفقهون تسبيحهم يعني هيچ بر شيئ يوقدر الا حقه تسبيح ايدر حالا وه اول قاموسنك هيچ واردر ولكن تسبيحلرن اشتمزسز وه كزلودر

ایودیک ایوای دین الوسی ... کمسلو لادک بو خونیله الوسی
هوا مهر آتش ایتمزسه بارد ... اریشه غیبدن کوکلکه وارد
معانی وله الفاظه مطابق ... دوتنه اول صورت بوجانه موافق
بو شهرین مشربه وارسه میلک ... تفرج قل نهارینی بولیلک
حقک بو خلقله بربرلکی وار ... کم اول برلکده خلقک ترلکی وار
آچیلوز بر قپو حقدن بو خلقه ... کم اول قاپوده در بو خلق حلقه
بله در خلقله حق هر نفسده ... کوکل قولاغنی قورسک بو سسده
فنا اولمامشدی منصور یعنی ... که پیدا اولدی آندن اشبو معنی
یتوب اودا اولمشدی هپا ودنی ... آنکچون چقدی بورسمه تنونی
اثر قالمشدی یعنی کندوزندن ... که کندوزینک کلادن سوز زنده
که تشبیه ایدی تیغی اژدهایه ... دوشنمک دار کیر هوی هایه
حقه قربان ایدمک کندوزینی ... قتیله یودی اولدمده یوزینی
قلیچ اجیسی بکزن ساز ایدی ... بو غیرتدن که کشف راز ایدی
بولر منصورک کلادن سوزندن ... که بللودر بوله کیدن ازندن
انا الحق دیمک اللهه یاراشر ... که سلطان اولمغ اول شاهه یراشر
همان حقدر خلقدر خلق ... بو دریایی ولیکن وهم ایدر فلق
بو خلقک وارلغی بکزر سرابه ... کم آبی تشنه دل بکزدر آبه
حقک بو خلق فعلینه محلدر ... نتکیم طوتمغه آلت بو الدر

یاق ورمغه دل سویلمکه سوز ... قولق ایشتمکه کورمکه کوز
بولردن کورینر خلقک کمالی ... بو خلقک بویله در حقیله حالی
اولر کم کوز کوسندن سلکی تورزن ... حقک نوریله روشن ایتدی کوزن
بو یوزدن کم اکا دولت کورندی ... بو جسم و جان تمو آلت کورندی
بو موجوداتی کم ان اوش کورسن ... آنونک کبی کورمک خوش کوررسن
اگر اولسک مرید پیر پرور ... اولاسن سروزلر ایچنده سرور
بو موجوداته حق نوریله باق ... جمیعی ذره دن ایشت انا الحق
تمو منصور کبی بو نفسده ... هواسی قامونک اشبو هوسده
بو میدن نوش ایدبدر یار اغیار ... بو [illegible] دن دم اورر مست و هشیار
بو تسبیح و بو تهلیل اجره دایم ... بو تسبیحیله در مجموعی قایم
نه حجت در دیرسک بو که برهان ... وان من شيء دن بویردی قرآن
که تسبیح ایدنک وردی حیاتی ... گرک اولسون جمادی گر نباتی
بو اشیانک جمیعی جانی واردر ... نهادنده تمو عرفانی واردر
دکلدر حال اللهی قال الله در ... حجاب اهلی قتنده حال الله در
اولنک فتح اشیانک درونی ... کوررلر کشف اهلی شویله بونی
دینردی رسول اول بردرکه ... که دایم اندر آنوک عشقی یورکه
اوخردی خطبه آکا دایانزدی ... ایشیدن کیشی نوره بوینزدی
بویردی مسجد ایچنده پیمبر ... کم ایلدلر آندن صکره منبر
مکر کم ایدی امر اول سرور اوزره ... که خطبه اوقیه اول منبر اوزره
چون آغذی منبره درک قتندن ... درک اکلدی آنوک فرقتندن
اوکنش اکلدی و زاری قلدی ... رسوله انی کوربن یاری قلدی

کلوب اول دیرکی بغرینه باصدی
اکلدوسن آنوك اخشاد کسدی

دیدی اول دیرکه چونکم پیمبر
بهشتا بجره اولاسن بکا منبر

دیرك چون آنی اشتدی اوندی
اکلدوسنی کسدی وسوندی

کر اول دیرکك اولمسیدی جانی
نچون ایلردی اول اشبو فغانی

رسولك معجزاتیدر ولیکن
کتورمك کرك ایمان بوکه مؤمن

مکر موسی‌یه غسل اولمشدی واجب
دلادی غسل ایلمه کروارب

قودی بر طاش اوزره قفتنی
که صوبیله یویه نازك تننی

صوقیوب کوده‌سن ایلرکن یاش
کیجکن آلیبن قجدی اول طاش

عصاسن آلوبن آردینه دوشدك
که وا ثوبی حجر دیو ارشدی

عصاسیله طاشی بر قج اوردی
ایر یشجه طشه اول طش طردی

بو معنیده سؤال ایلر سخن ور
که اشلمز عبث فعلی پیمبر

عصایله طاشی نچون اوردی
تا ایم اولندوغن خود بلوردی

طاش انجزمی هرکز اورمغله
بونی دیرلر جوابن صورمغله

بلورا نجندوکن آنوك پیمبر
که جانلو اولدوغن بلورمقرر

قموا شیا حقه تسبیح ایدرلر
صراط مستقیم اوزره کیدرلر

بولارك خلق تسبیحن اشتمز
بری کتدوکی یوله بری کتمز

دلرسك کیم سکا آسان اوله بو
دلیل وحجت وبرهان اوله بو

قولاغکدن صولر نبه سن چك
یقین اوده نه بنسون پرده شك

ندا سن ولیدا لتهارك ایشت
کوترسترك سوزن بستارك ایشت

سکا حقدن ندا کلور همیشه
که می رنکیله بوینیدی بوشیشه

نیکم بقدوکسه باکه بقدك
قیامت کونی نچون بر قدك

کورینور جمله اشیادن جمالم
منزهدر نقایصدن کمالم

ندا ایلدم اوددن موسی‌یه بن
اول اشتدی ولی اشتمدك سن

انا الحق دیدم اکا بن شجردن
ندا اشتم عجبمدر بشردن

کوکلدر وادی ایمن بدنده
ایشتدن حق نداسن کلسون انده

کرك تنزه ایشت وکرك ایشت کج
که بردن اوزکه یوخدر بردخی هیچ

بلن کشی‌یه اك کوکلك خداسن
ایشتدن کندوزکندو نداسن

بمزدیمك براشر اول خدایه
که غیر اورمز قولق اشبو ندایه

نداسین اوزی ایشدر اوزینك
سمیعی در بینه کندو سوزینك

بو موجوداته بقدك عیب کوردك
منزهدك خدایی غیب کوردك

اکر غایبا کرچه حاضر اولدر
قمو غیبه حضوره ناظر اولدر

کلور حق نوری یوزندن ظهوره
بوسن کلادغك غیبه حضوره

بو کیمسن بر اولسن اول اوله بر
ایکلك دن قویر بو زشت تدبیر

سنك بو برلکك یوخدن اولندر
آنوك برلکی وارلقدن اولندر

سنك بو برلکك بکزر خیاله
که دوشر رسمی درلو وباله

ایکلك دن قوپن برلك سنکدر
ایکجون اولمك ودرلك سنکدر

ایکلك اولمز آنوك برلکنده
اولم بولنمز آنوك دیرلکنده

نچکم سنده سنك برلکك وار
بو وهمیه لك ایجره دیرلکك وار

آنوك برلیمزسن برلکن سن
ایکلك در بو کم اوله سن وبن

یله برلکن آنوك کندو بیلورلر
محقق بو سوزده بویله دیرلر

دکل لایق ایکلك اول جنابه
که صاغندن کلن بر درحسابه

کمانك عیب بلدوکی عبثدر
حدثدن هر نکم کلسه حدثدر

كوربز اول ولي سن كورمزسن　　آني پنهان صنرسن بره مزسن

بو قاعده بو آيتك معنيسن بيان ايدر كه ونحن اقرب منكم ولكن لا تبصرون ودخى بونى بيان ايدر كه بو خلق مجموعى اسبابدر آلت حقك كالاتندر بونلرك وجودى وهميدر حقيقتده حقك وارلغيله قايمدر جميع وجود حقكدر كه ينه كندو ويله قايمدر

ينه بر قاعده قودم بيانه　　كه طالب ولان يخوددن اويانه
سن وبن اورتده بر نسنه دريس　　نه ديدوكم بلورسك وارسزك كس
حقيقتده بولر زيرا نسبدر　　مسبب خوددكل بونلر سببدر
حقك سن مظهريسن نسنه سي سن　　عيان پيدا و پنهان نسخه سي سن
اولركم كندوزندن اولدخالى　　همان دم بولدى كندوده بو حالى
كه بيورن انا الحق اول خدادر　　خدادن اوزكه ده صوت و صدادر
ايرر قربتده اشبو سره سالك　　كه وجه باقي كورر غير هالك
بو يوزدن چونكه آكا كشف اولور سر　　سلوك و سير و سالك بر اولور بر
ايكيلكدن اولان برلك دكل اول　　ايكيلك بر ايكي بولمز اكا يول
حقك حقنده پاك ايت اعتقادى　　حلولي كفر بل هم اتحادى
بو صورت لازم اولور غير و لحق　　بو وحدت حاصل اولور سير اولحق
قولك وارلغى كيدر كندوزندن　　طولينز غير حق آنوك كوزندن
اگرچه صورتده معنى بودر بز　　ولى بر وجهله داخى كوربز
همان قول قولدر شاه شاهدر　　بونك عكسن ديمك كفر و كناهدر
حقيقتده ماولور پيدا بو حالت　　كه برلكده ايكيلك در ضلالت
همان كثرتدر خلقك وجودى　　بر ايكيلك حق طلسمن بويله قودى

بولر

بولر كوزندكى كيبى دكلدر　　دكن كيبى كوربزليك كلدر
دمدمى پيمبر كه الهى　　بكا اشيايى كوستر كما هى
اكر بلمسيدى اول بو حالى　　درست اولمازدى آنوك سؤالى
حقيقت سوزيدر بو سوز خلاصه　　برق قلبكى پاك اولسون خلاصه

بو نكته يى آنوك كى بيان ايدر كه المؤمن مرآة المؤمن سن مؤمن حقك دخى بر آدى مؤمن هو خلقك آيينه سن كندوكن جمالنى وكمالنى كورر خلق حقك آيينه سنده كندولركى بوقلغنى كوررلر

اشتمك صافى تمثيل صفادر　　كه خوش آيينه عالم نمادر
بو صورتلرده كه صورت سنكدر　　سنك تك صنعغل كم كمسنكدر
خصوصا قدرتاليله دزلمش　　جهان لوحى كيبى نقشى يزلمش
بودم كم جانله سن بونده زنده　　تصور ايله اول سنى سنده
بونى فرض ايت كه سنده وار هنرلر　　كوكلدن ايلسك اكه نظرلر
كورنجك سن آنى شادان اولورسن　　آچلمش كل كيبى خندان اولورسن
دتيلور هر هنردن سكا بر آد　　سنى استاد ايدنزبلش وياد
ولى صورتده برسن وادك چوق　　دخى تمثيل اولمز بوندن ارتق
كمال ذاتنك بودر مثالى　　كه كندو كندوده كوره كمالى
الوكدينه كل بر كوزنكى ال　　نظر قل صورتك عكسن اكا صل
كوراندن صورتك عكسن مصور　　ندر آندا غنى اول شكل منور
اوكي ردبدر اول عكسك قمو يوز　　كرك آيينه بر اولسون كرك يوز
نه عينكدر نه غير كدر سنك اول　　كوزنكوده كي غير كدر سنك او
وار بر اول كوزكويه كه مدك سن　　يوزكرن اوزكه بر يوز كورمدك سن

کوزنکو کبی در عالم سراسر | حقك نورینه اولمشدر برابر
کوزکودن کورینر عکسی نورك | کوزنکولر مجلی در ظهورك
بو کون برسروشن بو باغه کلدك | صلندك مرغزاره سایه صلدك
نه در بو سایه کم صلدك زمینه | نظر ایلکل آکا داخی ینه
همین بو سایه اسنی غمز ایلر | بزم اول در دیر اصلم رمز ایلر
چون اول قامتدن الدی سایه مایه | هم اصلا کندودن اولماد سایه
جهان برسایه کبیدر معین | همان عالم کبیدر روحله تن
که بونلر قاموسی سایه کبی در | اگرچه صورتا مایه کبی در
بو تقریره کر اولدوکسه راضی | ندر مستقبل یا خود بو ماضی
ندر بو هفته و روزنمه و سال | حقیقتده ندر بو نقطهٔ حال
بولارك هر بری بر آد آندی | بو آد بونلره محکم چونکه قوندی
کمی ماضی کمی مستقبل اولدی | کمی آخر کمیسی اول اولدی
همان برحالدر اراده ساری | آنوك مستقبل و ماضی کناری
بو کثرت ورلغی وحدتدن الور | که وحدتسز قمو کثرت یوغ اولور
چو بلدك حقدن اوزکه بر دخی یوق | کرك کثرت آز اولسون کرك چوق
حقیقتده قمو ورلق خدادر | مجاز اولان قمو صوت و صدادر
عرضدن جوهر اولمشدر مرکب | عرض تحقیق فانیدر مجرب
نظر ایت حکمتله اشبو قسمه | کوکل قولاغن اور تعریف جسمه
اولبدر طول و عرض و عمقدن جسم | بو رسمیله اولور موجود هر قسم
بو جسمك یوغیدی عالمده اسمی | که حق وار ایدی یوغیدی اشبو جسمی
جهان اصلی اشبو جسمدندر | اگرچندن اگرچه اسمدندر

اوکی یوقدر صکی یوقدر جهانك | بودر حالی زمین و آسمانك
عبارتدر اولدی حق وارلقدن الحق | هو الحق دیی کرکسه انا الحق
یرادرسندن و بندن بو نطقی | حقه کر کوکلك وارسه صدقی
نیچه پرده دیدم بونی سکا بن | که بر نسبتدر آراده سن و بن
سنی سن صنمه کم حقدن جدا سن | چو بیکانه دکلسن آشناسن

بو سؤالی بیان ایدرکم بو خلقه واصل نیچون درلر بولردن سیر سلوك نیچه حاصل اولورکه بولار حقه واصل اولورلر خود قدیم بونلر حادث خلق حقه واصل اولدی دیمکك معنیسی ندر

رقم ایتدم ینه بو رسمه لوحه | که روح اندن ایره ریحانی روحه
تفرجکاهیدر روحك بو روضه | کوکل اوردکلری طالر بو حوضه
مقربلر طوتر الده بو کاسه | بو میدن ایچنك قلمز بو کاسه
مکر کافوردر آنوك مزاجی | دری شیر و شکردر اولمز آجی
کلور قحوسی اندن زنجبیلك | روانیدر آنده عینی سلسبیلك
سؤال ایلر بو باغك عندلیبی | ازل کلزاری نه در یا حبیبی
سؤالدن بزم بو اولدی حاصل | که نیچون دیدیلر مخلوقه واصل
سلوك و سیر نیچه حاصل اولور | که حقه خلق وارر واصل اولور
بکا بو پرده دن بر راز سویله | ایو سویله و اوز و آز سویله
کوتر معنی جمالندن نقابی | تمیز ایله بولتدن آفتابی

بو جواب بو ابیاتك معنیسنی بیان ایدر والله معکم اینما کنتم
یعنی حقك خلقله معیتی واردر بو خلقدن جدا دکلدر حق
طلبیدن کیشی کندوده طلب ایتمك کرکدر

دخی سن طفل سن شیرخواره — بوتن ساکا اولپدر کهواره
غدا سوددر سکا یا خود حریره — طولتمش سن کرم کبی حریره
آته دردجان طبیعتدر آنه — سکا قوللق ایدرلر رایگانه
حقک نوری بو جانک آته سیدر — کبرلک بحری اندن اوته سیدر
هوا طایکدر ردایک مراتب — سکا حقدن دلرلر درلو ترتیب
الوقومک الو خصمک بولردر — که اصلی جانک وجسمک بولردر
قمو دشمنلکن بوندن قیاس ایت — قو بو خلقی وخالقدن یکاکت
مکر کم دیدلر بر پیره اولن — ددیکم دخی بالغ اولمدم بن
ولی لیک ارنجغ بالغ اولور — ولیلک اولمسه اوغلنلغ اولور
کورندک ینه معنی صورتندن — سؤال ایتدک بکا حق حضرتندن
کنجون دیدلر واصل بو خلقه — قولاغکده جوابن ایله حلقه
مقارندر حقک خلقه وصالی — معیتدندر اکله بو مقالی
اراق صنمه حقی یرتدوغندن — ابت بو نکته یاراتدوغندن
سنکله سن قلورسن آشنالق — ارادن کیدیجک وهمی جدالق
یکلمه خلقه کم بیکانه سن سن — نیچون سن سکا بیکانه سن سن
قدم اورمنزله بقا شبو ملکه — قچن امکان توزین ممکن که سلکه
همان باقی قلندر وجه واجب — اولور امر استنه الله غالب
وجودی عالمک بکزر خیاله — بقا وقتنده ایرشر زواله
دکل مخلوق اولن الله هو واصل — نفس اورمز هودمدن مرد کامل
عدم کورمز جنابن اوش بو بابک — یولی یوقدر رب الاربابه ترابک
عدم هرکز وجوده محرم اولمز — قدیمه هیچ حادث همدم اولمز

سلوک وسیرنه کلسون عدمدن — وجودن عاریت اولور قدمدن
بو معنیدن روانک اولسون آگاه — همیشه بوندن ایت استغفر الله
عدمسن سن عدمده شویله ساکن — ایرشمز واجبه معدوم ممکن
بولنمز هیچ جوهرسز عرض عین — عرض خود کندو لایبقی زمانین
دیدم تعریف حسبی بلدک آنی — که طول وعرض وعمقدی بیانی
هیولا خوددر معدوم مطلق — کم آنکله اولور صورت محقق
دکل صورت هیولاده قدیمی — دکل بو دیدوکم کشی حکیمی
هیولا دخی صورتسز عدمدر — قدمنده بو ایکی بیچاره قدمدر
جهانک جسمیدر بو ایکی یوخدن — بو معنی دیدم بن سا که چوخدن
جهانک وارلغی معدومدر بس — همانا یوخلغی معلومدر بس
حقیقتده نظر قلسک بو امکان — بولیدر یوخلغنده عین نقصان
نه حقدن اوزکه حق وار نه غیر خود — حقک نوری کمالنده قلور سیر
بو بللودر [illegible] نلو کم کوررسن — بو کاورلق دیو برادو بررسن
وجودی در بولارک اعتباری — بولارک یوق کبیدر جمله واری
صغشلر کرچه کلور اعتبار ره — حقیقتده کلن بردر شماره
جهانک وارلغیدر رمجازی — قمو فعلیدر آنوک لهو وبازی
جهانک اوش بودر رنکین متاعی — که آخر اولسردر انقطاعی

بو تمثیل آنی بیان ایدر که حقک ذاتی بردر واسما وصفاتی وکثیر [illegible] خود دکلری نفس امرده ثابت ولدعیون درلر ددکلری اعیان اوصافی ولد وعینوندر علیم ددکلری هر بر نسنه کشف اندوکیچون درلر نور ددکلری کندو کورنمز اما مجموع نسنه انوکله کوروندکیچون درلر باقی دردخی بنک

مراتبن بیان ایلر هر بر مرتبده براد

نه تمثیله کونش اورلاله کبی / دوشر درلر بحرده ژاله کبی
بلود کبی بورن کونش کبی طوغ / قباسنه بقانك قلسنی یوغ
دکز موج اوربجق قوپر بخاری / آشاغده ایکن آغر بو بخاری
لطافتدن بلود اولور هواده / یوزر حق امریله تحت سماده
آقا حقدن ارشر آمر بیننه / که ایز اول بو صحرای زمینه
کنش نوری ایزدر دیجی کوکدن / بو کوردکك کبی کم کچر اوکدن
دوشر ایلر بو یریوزینی خرم / اولور اول آب باران ایله همدم
کونش شوقی چون اول صویه ایرشر / مرکب اولوب ایکیسی قریشر
کونش شوقی صالر صویه حرارت / قلور صونك صوقلغنی غارت
حرارت ینه عزم ایلر سمایه / هوس ایلر که چیقه اول هوایه
بله قلقر کونش شوقیله اول صو / که اول یغموردی و ژاله ذر بو
هوا اولدم اولور بو ژاله ضم / بتر اولدم نبات سبز و خرم
غدا ایلر نباتی جانور سیر / سورر عمرن کرك کیج و کرك ایر
نبات اولور غدا حیوانه ایرر / وارر حیواندن اول انسانه ایرر
غدا تبدیل اولور چون جانورده / کلور جزء بدن اولور بشرده
بشرده اول غدا چون نطفه اولور / قرار ایدر بشر طورنده قالور
دوشر چون جسمه نور نفس کویا / لطیف و روشن اولور جسم زیبا
اولور طفل و جوان و قرهل پیر / اولور دانا و ایلر رای و تدبیر
اجل کوندررا کا حضرت پاك / ارشر پاکه پاك و خاکه هم خاك
تجلن هر بریسنك قلور طی / چور اجع اولور اصلنه مرتبه

کیاته بکزدی اجزاء عالم / که کاهی ارتر و کاهی اولور کم
وجودی خلقك ذاتی جهانك / دکلدر قطرهسی بحر حیاتك
زمانلر کچر و دونر فلکلر / دکزلر صوغلر اولور سماکلر
طبایع راجع اولور مرکزینه / دونر هر بری کلدوکی یرینه
اوکی اولمز بو خلقك صوکی کبی / ولیکن صوکی اولور اوکی کبی
چو وحدت بحردر بو بحر پرخون / هزاران موجی واردر مست مجنون
نه قطره کیم بو دریادن کرندی / چوق ادلر بولدی و صورت بوریدی
بخار اولدی و ابر اولدی و باران / نبات و جانور اولدی و انسان
قمو بر قطرهدر اول آخر اول / که اندن اولدی هر دریا ممثل
بو جسم و عقل و نفسی بو جانی / بو اجرام و سماوات جهانی
همان بر قطره بکی بل مثالن / کوربجك درلو صورتده مثالن
خبر بو کم بو صورتلر بوزلور / وارر معنی دکزنده دوزلور
بونی بیلن بلور بلمز بلورسز / که بو قلقده اولور وارلق بلورسز
نیره قالور نه کوکده لور نه انجم / بو دریاده اولور قطره کبی کم
چو قصد ایلر اجل دریاسی موجی / دکزده غرق ایلر جمله فوجی
یرادلمامشه دونر بو عالم / نه عالم باقی قالور نه خود آدم
همان دم کم قوپر روز قیامت / خراب اولور جهان ملکی تمامت
بنوك برهاندر قران آیات / که رفع اولور بو اشکال خیالات
فنا اولور بولار قا موجهانده / بقا حقدر اندن صکره انده
سکا بر قرب اولور اولدمده حاصل / کسن سنسز اولورسن انکه واصل
بو یرده بو نیله فهم ایله وصالی / که ایچق رفع ایتمکدر خیالی

چونكه غیر كوترلسه نظردن … وصال اولورهمان بل بو خبردن
بو وجهیله كه واجب ممكن اولمز … بونی بویله بلن خود مؤمن اولمز
نه اول بو اولورنه بو اولور او ل … حقیقتده بودر وحدتده كی بو ل
سكی خلقك فنا او كی عدمدر … حقك صوكی بقا اوكی قدمدر
سؤال اولنسه سكا آسماندن … جوابن و یرمه انوك رسماندن
اولار كه اولدی بو معنیده فایق … بو كام كزدیلر قلب حقایق
سنك نشاتلرك وار در هزاران … كهی پیدا اولورسن كاه پنهان
كهی كلمك اولور كه كتمك اولور … كهی بتمك اولور كه بتمك اولور
نه درلو صورت اولورهر بریندن … كلنجك بیله سن یرلو یرندن
چو كل بحثی وجز بحثی دیله … بو اسرك اولا آراده آیله
هم انشائك قمو نشاتلرینی … بله سن اكلیوب صورتلرینی
اكا دك كت بونی را یی یا را … ولی اونتمه بو آرایی یا را
بو یرده اكتفا ایت بو مقاله … كرالم بردخی ینه سؤاله

بو سؤالك بیان ایلر كه حق كه واجبدر بو خلق كه ممكندر بولر بر بریله نجه جمع اولور ودخی یاقینلق یراقلق آزلق چوقلق دیمك نه دیمكدر ایدبور كل

ینه كوندوزله كیجه قرشدی … بو یرده كه اودیله صو برشدی
آی اغلندی هم اولدی یلدز … كنش كبی كوزندی جمله یلدز
یری كوك بغرنه بصدی سوندی … قوشلدی نورله كلكه آوندی
خزیر اولدی دكن كل قردی مجلس … فنا اولدی كلوب قیغلو مفلس
صبا مشكله طولدردی قیونی … چوبان قوردا ولدی بكلر قیونی

قراطغلر یشل صحرایه دوندی … نمكده شكری حلوایه دوندی
بو دا قلر قولرنده چنه یقدی … سودا رما غیله بال ازماغی اقدی
بو رنكله سنی كه سن بویرسن … نه شربت اكسلور نه سن دویرسن
اكر اولورسك ساقیله اچ … بو شربتدن نصیبك وارسه اچ
نثار ایت وارلغك بو یوله صاچ … كوزلك اغودن او یار قولاغك اچ
خبردار اول سؤالدن خبر ویر … اشت اصلن سؤالك كوزندر ویر
كه اكله بو سؤالی حفظ ایده كوز … محققلر شرابندن ایچه كوز
معارف ملكتنه مالك اولان … بلور اولكه حدندر مالك اولان
بو ممكن دیدوكك كه بر حدندر … بنوك اوكی وصوكی هپ عدمدر
قدم آكا دیرم كه واجب اولدر … ینه عیننه آنوك حاجب اولدر
بو ممكن واجبله جمع اولورمی … بو لر یعنی بری برن بولورمی
بولارك بری برنه وصالی … نه دندر كلدی ور وصف حالی
بو یاقینلق ایرا قلق نه دیمكدر … بونی عقلیله بلمك كیمكدر
بو آز دیدوكك اول چوق دیدوكك … بو ور دیدوكك اول یوق دیدوكك
بونی تقریر ایله باكه بر بر … كه ایشدن كشی اوخیه قفر
كوكلدن زایل ایله شك وریبی … دوله مشكله جان وجسم جیبی
سؤالك معنیسن الموك كسن … جوابه منتظر اولمق كركسن

بو جواب بو وحدتك سرن بیان ایدر كه ان الله تعالی خلق الخلق فی ظلمة ثم رش علیهم من نوره ودخی بو وحدتی بیلدرر كه جز یا مؤمن فان نورك اطفأ لهبی ودخی اختیار جزو واختیار كلی انواع وجوهله عیان ایدر

دلکلر قاپوسی اولدی کشاده کرار شسون مرید اولان مراده
صوصادقجه صوصمنه سرابی که تخصك کندودندر فتح بابی
دوشرایش کبی کوزدن جمله خلقی اجل الینه ورمدن بو خلقی
بو صورت غربتندن یوز چورکل یولك یغمورلیدر کورکك دورکل
وجودك شهرنه صل کندزوکی یکه دن روشن ایله کوندزوکی
تماشا ایلکل کوکلك سراین کونش کبی کوز آنده دولت این
کوکل نجه اولبدر آینه بق نه آینه در انوك آینه بق
سکا چوق درلو دللر اوکردرو همان طوطی کبی شیرین زبان اول
بو جسم و جاندر اول جانانه صورت که آندن اوکره نور جان علم حکمت
بو حکمتدن سؤال ایلدی عاشق جواب السون سؤالنه مطابق
بو خلقله حقك صردك مثالی ایشت امدی بولارك وصف حالن
قریب اولدر که ساچلدی اکا نور بعید اولدر که کورلدن اولدر دور
حقك ساچلدی اسماسنه نوری کمالندن حقك اولدی ظهوری
نسبدن قیدی یا خلق ارا خلق حقیقتده نسبدر بوش طرح خلق
ندر نسبت بنلر اعتباری کم انوك ایچی لکدن قیدوارى
چقنکم نسبت اولدی آشکاره بو چوقلق ازلق آندن اولدی پاره
یغلق ازلق یرلق چوقلق اجزلق قرلق و اچلق طوقلق
قوپر بونلر همه اسما و نسبدن حقك ذاتی منزه در نسبدن
انوك ذاتی صفاتندن کورینز صفاتی داخی ذاتندن کورینز
مجرد ذاتی انوك مدرك اولمز مبرادر بیانه وصفه کلمز
صفاتی ذاتنك کم پرده سیدر همیا انك نورنك پرورده سیدر

کوکلده

کوکلده اولسه اول نورك حضوری اولور اول بوبدنده عین نوری
خلاص ایلرسنی کندولکدن کوررسن انی کم کچمز او کلدن
سنك اولمادغکدن اولدغکدن نه حاصل اچیلوبن صولدغکدن
ملك کوندزکبی ایچك کیجه در بو ایکیدن طوغن خوف و رجادر
بر آدم بوندن اصره آدم ارسن امنلك شربتندن دادمزسن
رجا و خوف تن ملکنده اولور مقاماتك بولر الکنده اولور
کوکل عالملرینه یول الادن فراغتیدر اول خوف و رجادن
رجا آدی و خوف آدی حقیقت کوکل ملکنده اولور انس و هیبت
اگر پاك اولدیسه جسم و جانك یقینکدن یوغ اولدیسه کمانك
نه قرخوك وارسنك طامو اودندن وتا نور طامو اربلور اودندن
کرکك خالص التون یانر اوده اوداچنده دخی دوترسه اوده ▪
دخی کوکلك اولور اوددن چقنجق قماشر اولدم اکا کوز بقنجق
طمو اودندن ایشت بر حکایت غضب ایلر طمو اودی بغایت
که یندوره حقك دشمنلرینی هلاك ایلیه جان و تنلرینی
کل ایلیه بولارك عرض و نامن حقك بونلردن آله انتقامن
کلور مؤمن طمودن کچمك ایلر طمو نورندن انوك ایچمك ایلر
فغان ایلر واه ایلر اوزاری اوشنزاندن اولکم سوینه ناری
طمو اودی دلر کم اوله آباد که مشرکدن منافقدن الاداد
مهابت عرض ایلر حرقتندن بری و کوکی یاخه هیبتندن
دلرکم کوره قوللق یرینه دلرکم اودی سونیه یرینه
انکچون مؤمنه دیر طامو کم کچ یتر نورکی نادم استنه صبح

دلرم تیز رك اوله عبور رك
كه سویندر سوون ناری نورك
سنك وكلده سندن وزكه یوق غیر
سنك شرورلغكدر بخلغك خیر
ولی وارلغكی اندیشه ایله
سنی حقا نی خمره شیشه ایله
اوله كیم خمر رنكن طوته شیشه
ور ایسه چكلكك انكله پیشه
بو سنده بن دیدن بل سن دكلسن
سن اولسن جان دكلسن تن دكل سن
سكا سن سنك آدن چونكه دقدك
طمواودن كندوا الكه یقدك
اكر سنلك سنك اولورسه قابك
قموعالم سنك اولور حجابك
چودور ایلدی وارلغ دوزی اول
سن اولدك دور ایچره جزء اسفل
چو برلك نقطه سنه قرشودشدك
ایكلك آرزولادك وسوشدك
جهانده هرنكه وارسنده كوردك
بنم بن دیو سنی سكا وردك
چو سنده سن سنی كوردك بكندك
سن ابلیس ایلدك كندوكی كنزك
سكا سن اختیار اثبات اندك
بوجسم وجان كوكندن شوبله كتدك
ورلدی جان النده تن بولاری
سنك سندك اولامی سن بولاری
چو بزدن كلدی بو صنع و بو تصنیف
قونلدی ستمزه اشبو تكلیف
ارج طوت ویر زكات قل نمازی
كوبك یتسه طواف ایله حجازی
بو تكلیفات انچون قونلدی
كه سن كلدك بو یوله حق كونلدی
بوینك شوملغندن قویرمه
مجوسلر كبی بیرا اوده طب
بزه دیمك اوده طیمق كبدر
طریقندن حقك صپمق كبدر
سفیه اولمغل و نادانلق تمه
بو یولده جهلله شیطانلق تمه
آنوكته اختیار اولسون النده
كیم اول بالذات باطلدر النده
بو یوزدن كیم آنوك وارلغی كمدر
یوغ آنوك اختیاری ولا عدم مر

بكون

بو كون آنوك كه نابود اوله بودی
خصوصا غیردن اوله وجودی
ایو یاوز چون اولمایه اوزندن
نه فایده آنوك كبی اوزندن
وجودك كولكه كبیدر بله سن
ولیكن كولكه اسیله بله سن
آنی اول بل و سنی كه سایه
كه سایه كوندن اولور قدر و مایه
پس انده سایه نك یوق اختیاری
آنچون كیم یوق آنوك اعتباری
جهانده كیمی كوردك شاد و خرم
كه هركزا كا واقع اولمدی غم
كیمه حاصل اولبدر جمله امید
كه تا ایدی اول كمال ایچنده جاوید
حقیر و عاجز و حیران قموسی
ذلیل و خوار و سركردان قموسی
همان بیرنده باقیدر مراتب
ایرر هر مرتبه اهلینه راتب
قمو حق امری التنده محقق
بولر مغلوب و غالب بونلره حق
اثر حقدن ایرشر هر مكانه
كیم اندن بولور هر بری مكانه
سنور كدن اوز تماغل آیاغك
كه حق امرنه در هر بند و باغك
واراكله حالكی اشبو قدردن
نفس اورمه قضا ایله قدردن
سنی سن كندو حالكدن رها قل
قدر فعلن اندن اكله و بل
بو معنده بیر مشددر پیمبر
كیم اندن نقل ایدر بر سخن ور
نه كشكیم دكل قایل بو جبره
نبی تشبیه ایدبدر آنی كبره
بو جبرك امدی كی معنیسی وار
بری صافیدر بیری مكدر
مكدر اول كه جمله مكر و شری
حقه اسناد ایدجك و نه ضری
بودر صافی كیم اونه قلب صافی
آنوك غیریله اولمیه مصافی
بله حقدن اولور هر فعل صادر
نكیم اشلرسه اونه اكه قادر
اكر شر ایسه قهرندن بله اوت
وكر خیر ایسه مهرندن بله وت

قو فعلی حقیقت حق یرادر کمی مرهمدر کمی یرادر
برنك جبری خاص اولدی نامی برنك آدی در جبری عامی
حقك براشلدوکندن صورلمز اجازت هیچ وجهله ویرلمز
ولی خلق اشلدوکندن صورلور قیامت قوپر ومیزان قورلور
ینه اثبت موجه ایکی قولی کرکسه طاعتك باغنه حولی
بری بو کم قولك وار اختیاری یرادبدر آنی هر قولده باری
بو کاسن اختیار جزوی دیدك آنکم دین عمیدر یعنی بیدك
ایکنجی قولی سکا ایده یم بن قولك بل اختیارین ظاهرین
حقك بل اختیاری باطنا هم بودر بو ایکی قول والله اعلم
کرکسه سنی اول کرکسه جبری کرکسه بکلی و کرکسه طبری
که حقدر یرادن شری وخیری بو کا دکدر بو خلقك جمله سیری
عجب نادانذر کم ماء من دیشر بونی یا کبر دیر یا امرمن دیر
بزه هر فعل نسبتدر مجازی حقیقتده نسبتدر لهو وبازی
بو غبدك سن که فعلك یرادلدی قموعالم بنوك کبی ادلدی
سرور سینه سن ونور دیده چون اولدك براشیچون کزیده
کمال قدرتیله قاموبه حق ازلده علمیله حکم ایتدی مطلق
دخی عالمده بو غکن سن وبن یرادلمشدی جانیله تن
معین اولدی هر بیرینه براش کمینه راحت وکمینه تشویش
نه ایچون کم قویلدی هر بیرسی بو خلقك هپ اوغچی وارسی
همان اول ایشی اشلر جهانده ازلده هر نکم قوندیسه آنده
کر اندیلرسه آنی فسقده آلت صفاتا ولورا کا اولنهشت ساعت

اکر

آنوك اول ذاتنك لازمیدر عقوبت ولمغ اکا جازمیدر
کر آلت اولدیسه طاعته اول آچلمشدر سعادتدن اکا یول
چون آنوك فعلنك یوقنا سزاسی کرمدر لطفدر ذات جزاسی
هزاران سال ابلیس ایتدی طاعت حقه کوسترمك استردی اطاعت
صوك اوجی لعنت اولدی وسوردی عبادتلری یوزینه اوردی
نه زلت کم قویه کبر وریادن اراقدر شر راسین کبریادن
چون آدم اتمز معصیت ایتدی انابت ایلدی ورقت ایتدی
قبول ایلدی انك توبه سن حق کزیده ایتدی آنی حق محقق
کمك کم اولسه شهوتدن کناهی کناه عفو ایدر پادشاهی
آنوك لطفی کنهلردن اعمدر کریم اولنلك ایشی خود کرمدر
چوبن کونده قسمت اولور یزقلو یازغی مقداری آلور
کمسی ترك ایتدو کیچون امری سیاه رو اولدی و ملعون جمری
کمی ضدردی امرن عاصی اولدی کنهدن توبه ایتدی خاصی اولدی
انکدر ملك انکدر هپ تصرف بودر حق سوز قلاندر تکلف
نکم دیلرسه اشلر مانعی یوق بو صنعك ایتدن اوزکه صانعی یوق
منزه در جناب کبریاسی ارشمزا کا بو خلقك قیاسی
غنی درکاه وار در لاؤبالی که مقهور ایلر اول خیل خیالی
حقك فضلنده اولمز چه وچون دلرم حوم ایدر دیلرسه ملعون
بو اهلیت ازل ویرلدی مهل که بو اولدی محمد اولی ابا جهل
یراشر صورمغ اکا کیف وکمدن قدیمدر انتقام الور عدمدن
ندن نیچوندن اولصرمق یراشر بو زحمه مرهم اولمارمق یراشر

حقه اول کمسلر چون وچرا دیر | که کافردر مشرك ناسزادر
اولور اولدم قولندن خواجه راضی | که کسه خواجه‌دن قول اعتراضی
سعادتسز قولك ولدر نشانی | برامز اشته قوبه خواجه آنی
حق ایلر کبریاسنده خدالق | دکل علت انوك فعلنه لایق
حقه لایق ندر که لطف که قهر | کمنه قند وبرر کمسنه زهر
بشرده اضطراردر کرامت | دیمك کم اختیاردر کرامت
چو قولده اختیارك یوق نصیبی | قولك اولمز مشامنده بو طیبی
انك کم کندودن یوق نسبتی هیچ | اولبدر هچده اول پیچ درپیچ
نه صورلسون بو یاوز اولادن | قمش چونکم ایردی شکردن
یوغ اندن اختیاری ولدی مامور | زهی مسکین زهی مختار مجبور
دکلدر ظلم عین داددر بو | سزای لطفچون بنیاددر بو
دلر کم کوستره دادن وعدلن | قولنه لطف ایده انعام فضلن
دکل بو جور حقدن مرحمتدر | بو معنی کرد دهم موهبتدر
کوترنلرا ایردن حجابی | نه صوری کوردی خود حسابی
بولارك وصفیدر حالنی کرتو | حدیث موتوا قبل ان تموتوا
بولر بکلردرر کم بول وربدر | کم اولدرمکه نفسن یلوربدر
بولردر صورسز کیرن بهشته | نه رضوان کوررانی نه فرشته
سکا تکلیف ولندی بو سببدن | که یردم استیه سن حق جلبدن
سنی بلدردلر ساکا بویکدن | که دوزیره اینه سن اوبکدن
چو بو تکلیفدن عاجز اولاسن | اکا دکن کم اولیکه کله سن
بو سوزه حکمت ربانی درلر | نه کم لایقدر اکا آنی درلر

بو حکمتده

بو حکمتدن انی استر ارادن | که سن سنی چقاراسن ارادن
چون آزاد اولسن کندوزکدن | تجلی ایده حق نوری یوزکدن
کناهن بلنه حق ایلك اشلر | جنابندن اکا بیلق بغشلر
حقك فیضنه کوکلده فضا ویر | قضاسنه تحمل ایت رضا ویر
بو خلقی انده کم یاراتدی خالق | کم ایده بونلرك اوزره مخالق
چلب بردر برلکنده شوبله باقی | چقا کلدی ایکیلك طمطراقی
چو برلکدن جهان درلکه دشدی | ایکیلك پرتوی برلیکه دوشدی
بو یوزدن حق تعالی غیرت ایتدی | ایکیلك یوکنی خلق اوزره اتدی
کوتردی چون بولر تکلیف یوکن | بیردی یوك بولارك جمله توکن
کم ایکیلك لرن بتردلر هپ | دله حق برلکن کتردلر هپ
دوشردی یوکلرین واولدیلر فانی | بولردن کندی ایکیلك کمانی
ایکیلك سوزلرن کیدردلکدن | قوماغل برلك اتکن الکدن
بو معنی دین وایمان مایه‌سیدر | بو دین ایتی کیشی حق سایه‌سیدر

بو سؤالك بیان ایدر کم اول دریا نه دریادر کم انوك کناری کرانه و زلق ولندی ونه نخی اول دریادن نه کوهر حاصل اولدی

هما کیبی اوچرسك اوجی کوزله | هوادن یوق دکرده موجی کوزله
اکر عنقا ایسك کل کوه قافه | قناعت ایلکل قدر کفافه
سمندر کیبیسك اول اوده ساکن | صوده صو قوشی ایسك طوت اماکن
دوه قوشی ایسك قانتلوب اوچ | وکر دوه ایسك وکش کوتر کوچ
اکر اشکدیسه بو جسم طوبی | دشر قتنوش کبی یغ اودونی
کوتر منقارکی وبر نکه قح | دشر دکك اودنلری اوده یخ

کر اول اودنلر بله اول اوده ین … نه قول قلسون نه بنده خود تن
وجودك كلي كل اولسون چولسون … كونلكدن بر قفنوس بنه دولسون
تكلم ليكي صامتلكدن اوكرن … سليمانه اريش قوشدلن اوكرن
قروده حاصل ايتدكسه دفينه … صل ايمدي كرو بو بحره سفينه
اكر غواص ايسك اشبو دكزده … بلورسن كوهري هر بر كزده
نه دريا در بو دريا كم كناري … كلام منطقده مجموع [illegible]
بو دريادن نه كوهر اولدي حاصل … كم اولدي نطق اول دريايه ساحل
بو بر غلبو كره اولسون كشاده … كه بوندن ارشه عز اهلي شاده
نه بلسون كوهري بحق دخنين … غني اولمز قرو بحق دخنين
يمشلو اغجك يمشي دملر … كه انكله طولو ايكن نيچه طملر
بو د قندن نه اكلاسون نظرسز … كورر عيبي هنرصاز هنرسز
بو يا كا اول يكا اوكش كلدك … جوابنه سؤالك بينه كلدك

بو جوابي بيان ايلر كه اول بو دريا وارلق درياسيدر ابونك كناري كلام منطقدر وانوك دررلري احاديث وقرآن معنيسي وصدف حرفلر وسوزلردر

كرچه سن بيردن طوغنسن … هواده اوچجي وحشي طوغن سن
قولا يوكه اچوبن قوندغك قو … كوچك يتدوكنه الصوندغك قو
اوچرکن سني شاهد قولادلر … كوكرچينله سني ولا دلر
انه دتمش كوررسن كندزكي … طوغنجلر طوتر دبكر كوزكي
بستوكه برك اوزر بغلر اياغك … طوغنجلر الي اولور طوراغك
يواشيدرلر وايچوك الورلر … سكا تربيت ايدر كم قلورلر
قچنكم ياوش اولدوغك بلنه … ويررلر سني اولدم شاه الينه

ايا غلدن كيدررلر بوار كي … چقاررلر بشلدن بو زنكي
اكر اولا ايسك اتدزيدوكك … كر اولامز ايسك لتدزيدوكك
بكندزمز ايسك شاهه شكاري … كم اولدك دولجدن دخي باري
توق يومرده سندن طغمزاردك … نه دكسك اني بتورر چكردك
بكاركبي قپالردن چقه كور … قوش ايرما فه انكله اقه كور
ارشدرسون سني دريايه ايرمق … كركدرسن سني اول يكه ايرمق
بو دولت دكزينه هركه باته … نطاكي وار انوك اب حياته
صوريحك بو دكزده در بلندي … ايجنده روشن كوهر بولندي
كه وارلق دكزيدر بو دكز بل … كه بوندن بغلدي قمو بكز بل
بو نطق انوك كناري واقع اولدي … دكزك طلعسنه مانع اولدي
چون اول دريايه بو نطق ساحل اولدي … صدف حرف اولدي كوهر دانش دل
كوكل دريا بوسوز در يتيمي … دل ك دلغاجيدر انده قديمي
كه هر موجي بو دريانك هزاران … كهرلر يغدررنتكم باران
ويرنجه دل خبر نص ونقلدن … دوكر درلركه روشندر عقلدن
هزاران موج كلور هر دم ايندن … اولمز هيچ بر قطره كم انددن
بو دريادندر اول علمك وجودي … الهي عالمك وار بو شهودي
بو دريانك كهرلري علا في … ندر اول حرف صوت لفظ صافي
معاني يوجه دن كلور كوررلر … كلوبن حرفه وصوته كيررلر
معاني صورتدر حرفله صوت … معاني ولسه بونلر سز وار فوت
معاني بيچو بونلر اولد صورت … مثل سز روش اولمز بو ضرورت
بو قلسون بونده بر تمثيله كلدك … بيان ايتمكه بوني دبله كلدك

بو تمثیل فی بیان ایراکیم صدف ماه نیسانده دکز یوزینه چیقر آغزین آچر بر نیجه قطره اول صدفك آغزینه طامر آغزین یومر وارر دکز دیبنه ایزار اول نیجه قطره آنك آغزنده دُر اولور و دخی علم شوبیانه ایراوی علم ربانی بیلدرر کیم بونلر کمالدر و علم حال ندر و علم قال ندر

بو تمثیل و بو تقریر و حکایت | لطیف و خوب و خوشدر بغایت
کتبلوب کعبیه کیتسك اوغزله | بولرسك کعبه ده بونی اوغزله
که معنی انجولریدر دزلمش | کوکل لوحنده معنیسی یزلمش
بونی حکاك النه المیوبدر | بونی الماسیله دلمیوبدر
بو عمان بحرینك دُرّی دکلدر | دخی بو کوکب دُرّی دکلدر
بو بر پاکیزه دردر عالم افروز | که بوندن شمعی یاقر شب و روز
خدایدر دکلدر رجحلی | کدا ایلر بیسی یاقوت و لعلی
کر اهل خبره ایسك قیمتن بل | که مائل اولا سکا هر معانیل
سوز آچه دوسزه بشلیه لر | کل آغلجنه سنبل اشلیه لر
اول آیوك کیم آیدرماه نیسان | یغنجق اول مبارك آیده باران
لطافتدن چقر بحرك بخاری | بولود اولور کوکه قلقر بخاری
حق امریله دلر کیم یره یاغه | یغر یغمور اولور ابر آشنا
صدف چیقر دکز یوزینه اولدم | خوش آغزن آچر انده شاد خرم
دمر بر نیجه قطره آغزه خوش | اولور طیطلو آغزی بوشکن کوش
اینر دکز دبینه چون اورور سر | اولور اول قطره آغزنده انك در
صدفلر دریایه چون غواص دریا | صدفلر کورنر دریاده پیدا
صدفلر دوشر اول انده یاره | چیقر اول قعر دریادن کناره

دریلوب

دریلوب انده تاجرلر کلورلر | ویررلر اقچه لر صاتون آلورلر
کوتر ورلج دکزندن غباری | که جسمکدر سنك آنوك کناری
بو دریانك بخاری فیض حقدر | که بو دریالرا کاما صدفدر
عجب دریا دکلمی اشبو دریا | کم امواجیدر آنوك علم اسما
بو دریانك که غواصی خرددر | کلیمنده کهرلرنی عدد در
کوکل دیدکلری علمك قبیدر | آنوك اچنده علم اول درکبیدر
چون اولدی علم دریته کوکل ظرف | صدفلریدر آنوك صوتله حرف
نفس چیقر آغزدن برق ماننده | حروف ایلر آنی علمه سخن بند
حروف اچنده اولور معنی لامع | مخاطب اولور اول معنییه سامع
بو عمری صرف صرفه صرف ایدنك | بو خلقه کنه اندك حرف ندك
ایدرسن عمری عمرو زید ایچون نحو | که تعلیم ایلیه سن بونلره نحو
منجم اولوب او قبجه هیئت | بو هیئتدن دوشر کوکلکه هیبت
معانی کوزلدك دشدك خلافه | تملقلندك و جرسن قور ولافه
فقیهم عالمم درس و مفتی | ازوکه بنده ایدرسن لاف رفتی
تمامت یعنی بلدك اصل و فرعی | یری حیله لرا و کرت خلقه شرعی
تکلف صبر و سید رصدی کوزلر | اولولا نوز عز و قدری کوزلر
دکون کوزلر و خلقك لوسینی | بمکسز اوددر کا اولو سینی
دوشر صبر وکبی اولو او بنه | صناشن دوکنه کلدی سوبنه
بوزنمه علمدن یکدر جهالت | که علمی دنیه ایلیه آلت
بو دنیایه اولان منسوب اول علم | همان دنیاده درمرغوب و نه علم
اولور دنیا کبی اول علم فانی | کیدر حکمی و قلمز جاودانی

بو دنیا علمیله کم اولسه عامل ... بو خلقه بلدررار اول ویرم الم
نکم اوکرتسه خلقه اجرت الور ... ویرر علمنی مال و نعمت الور
بودر بونك کبی علمك سزاسی ... که دنیاده کرك بونك جزاسی
بو علمك غایتی چون اجرت اولدی ... قلن صنعت کبی بر صنعت اولدی
جهان علمیله عالم اولسه ذاتك ... کیدر مال و کیدر علم زکاتك
کیدر حج و کیدر علم مناسك ... اولور دنیا کبی مجموع هالك
دکر بیع و شرا ایسه بوزیلور ... شکر کبی دوشر صویه ازیلور
بولر جان علمی دکل علم تندر ... چوغی علم قیاس و علم ظندر
بو علمه علم قیل و قال درلر ... بو کم قیلله بغلن قال درلر
همان قوزدن یشل قابن الیدر ... طشن قوز صابنن ایچن صلیدر
یشل قابن کیدرا ایچن چقر غل ... انك طشن یارن ایچنه اوکرغل
مرادنك کر بکون اولمیه طاشی ... ایاغندن اولمز فرق باشی
ایچی پشمش ایك یك کبیدر ... ایچنده طش سزا اولمق ایك کبیدر
بلور بو علمی لن علم دادن ... که ظاهر علمدن یك علم باطن
ایا چشم چراغ و سر سینه ... دورش جان و دلیله علم دینه
چو علم دین بلن سرور اولدی ... دو عالمده ادی سردفتر اولدی
چو علم دینه جان وردی درشدی ... کچیلکنن الولغه ارشدی
ندر دین علمی علم آخرتدر ... عملدر هم الهی معرفتدر
بو علمه رحمت رحمانی درلر ... بو شخصه عالم ربانی درلر
که عامنك بو عالمدن جزاسن ... همان ترك ایده کوزلیه خداسن
خفیجون علم و خبیه اوکرده هم ... بودر حق درکاهنده لایق ادم

خصوصا عالم اوله عامل اوله ... کمال اهلی چنده کامل اوله
عمل اولدر که اولا حالدن اول ... یکرکدر مجرد قالدن اول
عمل کم اوله خالص علم دلدن ... یك اندن کم اوله اول آب کلدن
بو آب و کل دیدوکم بو بدندر ... که جان باروسی و زره بر بدندر
عمل کم اوله کوکل سز بدندن ... نچه ما یکسه یکدر بد اندن
عمل کم اکا اولیدر محل قلب ... نه بلسون انی هر برنا کس قلب
عمل اولور قچن قلب اتسه علمی ... نتکم ملح اولور قلب اتسه حلمی
عمل سز علم اغچدر ثمر سز ... کنش کبیدر اما نوری فر سز
عمل داخی علمسز بی قدمدر ... وجودنك ثباتی یوق عدمدر
تمیز ایلر بونی دین استی کشی ... که جان ایشنه بکزمز تن ایشی
تمیز اهلی یسك سن دخی فرق ایت ... برن غرب ایت برن دخی شرق ایت
کوکلدن اولان احوالی کوزتکل ... بدندن اولان اعمالی کوزتکل
کوکل علمنه علم حال درلر ... بدن علمنه علم قال درلر
نه کوکلده کم اوله میل دنیی ... قرو صورتدر اول یوق انده معنی
ورلمز علم انوك کبی قلبه ... سزادر جیفه انوك کبی کلبه
که حرنلو لتو غیرده علم اولمز ... که قنده ایت اولسه فرشته کلمز
کچ انلکدن ملك لك استه حقدن ... دلکدن کچ ملك لك استه حقدن
که علم دین فرشته سیرتیدر ... بو صورت علم ارنك صورتیدر
فرشته خلقیله اول فرشته ... فرشته مونس اولمز سك سرشته
اشتکل بو حدیثی مصطفادن ... مروت کانی اول بحر صفادن
دیدیکم قنغی اوده اوله صورت ... فرشته اوله وارمز ضرورت

بو یاوزخولرك كسن كوكلرینی … ضللرنكلدن جهنم یوكلرینی
قمو عالم بو تمثیلی بلور فاش … طكز كوددررلسنه یوز باش
خوش اخلاق حمیده مثال اتكل … بهشت اهلینه سنی واصل اتكل

بو تمثیلنی بیان ایلر كه كوكل لوحن پاك ایله اغیار نقوشندن شویله كه كوكل ایچنده حقدن ازكه كمسه ولمیه تا كه سكا كشف الهی حاصل اوله

اصل زاده سن وشه زاده سن سن … كدا كبی نچون افتاده سن سن
رضا ویردك بو كلخن كوشه سنه … بوین ویردك بو دینی توشه سنه
چون اویدك كاروان كن فكانه … بولا روكیله كلدك بو مكانه
غریبا نچو بو اقلیمه كلدك … قیوب یار و دیاری كیمه كلدك
بله قوشلدی طاپكله ملكلر … كه حاصل ایده سنكچون دلكلر
بو وجهله كه سن روشن كهرسن … نچون یولداشلركدن بیخبرسن
بو عمرك نقدین اوش ویردك زیانه … تن و تنها یورسن یانه یانه
وطندن كوندرلدی سكا نامه … كه مشغول اولمیه بو فانی مقامه
اخیدك نامه‌یی اكلمدك سن … چوردك یوزكی دكلمدك سن
خبرجیلر اوكش ویردی خبرلر … ددیلر براغ ایله كم كیدرلر
جهان نقشنه الدندك اولامی … یره دیدك قمو ناموس نامی
جهان كوكلكی صورت بغلیدر … سنی غفلت بغیله بغلیبدر
كوكل لوحنی الندی لوكه … اوقواندن نه كلرسه دلوكه
ولی كوكلكده قومه غیره صورت … چو صورتدن اولاسن بی كدورت
كوكل كوكنده طوغه دولت بی … ملكلردن طولا كوكلك سرایی
چو علم اوكرنه سن هم ملكدن … مقامك اوله اعلا هم فلكدن

اولورسه حاصلك علم وراثت … قلورسن اول جهانچون حراثت
كوزكدن كوتره غفلت حجابی … اوخینه سا كه اولدم حق كتابی
مزین ایده سنی خوب اخلاق … بلینه علم النفس علم آفاق
بو خلقله بزن كم خلق حقدر … هم اهل دینه بو بر خوش سبقدر
صفاتی ترك ایلرسك صفاته … همان تبدیل ایدرسن ذاتی ذاته

بو قاعده‌یی بیان ایلر كه ایو خلق حاصل ایده‌سن و یوز خلقدن یغلنه‌سن بو حدیث موجبنجه كه تخلقوا باخلاق الله و دخی فعلك و قولده حد اعتدال سقلیه‌سن نه افراط و نه تفریط ایده‌سن كه آنی دخی بغایت بر مزد دمتوسط خلق او زره اولاسن خلق عظیم‌ه

حقك نوری كوكل شمعن یخنجق … كورنرحق یولی خانه یخنجق
قرا كولق قوتن برده سیدر … هوس طفلی هوا یز ورده سیدر
بو ظلمتدن بتر بدر ظلم یخی … اكن بیلور بو تخمی ازو جوخی
كوكلده یكله حقانی حضوری … كه ظلمی دفع ایده عدل نوری
قرا دكندن اغ كلر اچلسون … قرا كولغمایدنلق یجلسون
چو یانه كوكل اوبنك چراغی … كشبلورنده عز یلر ایاغی
بصا كوردشمنی نصرت وركن … دیی فوت ایلمه فرصت وركن
ایو خلق اولسه سنده خوش صالت … سنی حق یولنه ایلر دلالت
نها ذكر سنك حكمت كركدر … شجاعت برله هم عفت كركدر
عدالت حكمت و عفت شجاعت … صورارسك بولردر فضل طاعت
اولاجان وكوكل حكمتدن اكه … نه ایكن كربزا و نه و نه بلهی
چو شهوت عفتله اوله مستور … اولور حرص هوسندن قورتولور

شجاعتدر میانه حق یولنك / سواربدر مهابت دلدلنك
نه آنده ظلم وار نه خود تكبر / نه یوركسزلك ونه خود تهور
نه ایكن یوجه اولور كم اصله / نه ایكن الچق اولور كم بصله
هراشده عدلدر آنوك لباسی / كزوكوسنده یوقدر ظلم پاسی
ایو خلقك اولدر اركانی كبدر / وفاستغنینك اركانی كبدر
ایو خولر اولور جمله میانه / كه آنوك میلی اولمز ایكی یانه
نه افراط ونه تفریط اولور آنده / صراط مستقیم اولدر میانده
چو بكزر اول صراط مستقیمه / ایكی یانی آنوك بكزر جحیمه
میانه خلق چون بكزر صراطه / اری بوار كورر عیش ونشاطه
صراطه بونی بكزتدكی اولدر / كه یوللر ایچره بو بر انجه یولدر
قلیجدن ایتدر قل كبی انجه / نلر كورر بو یولدن اركنجه
بو یول كم انجه لكندن سچلمز / ككزلیكله بو یولدن كچلمز
قچنكم عدل هراشده بولنمز / خلافی ظلمدر آنوك بلنمز
بلندی بو كم عقلك ضدی بردر / چو بلدك عدلی ظلمك دفتری در
شجاعت عفت وحكمت اولور اوچ / رعایت یلمكدر بونلری كوچ
اكیشر ضدلری وار بونلرك / كم اصلیدر بونلر یاوز خولرك
بولر التی اولور ظلمله بدی / وای كاكم اوزن بو یوله قودی
بدی اولدی بو اخلاق ذمیمه / بو خلقاتی طمویه اولد همه
بدی اولدوغنه طامو بودر سر / وای كاكم اوله مغبون خاسر
طمو ظلم ایچون اولندی مهیا / نتكم احمق اولدی عدله ماوی
جزا عدل ایچون اولدی نور رحمت / سزا ظلم ایچون اولدی لعن ظلمت

تن وجانك قچن خوش اولسه حالی / ظهوره كلور ایلك اعتدالی
اصول بدر هر افعالك علامت / كمال علمله اولور نهایت
مركب اولسه برشی بكی یارا / تمیز اولمز آنوك اجزاسی قطعا
قوا اجزاسی بر رنكه بوریا نور / كورن كیشی آنی بر نسنه صانور
بولر جزلو بری بر بله پیوند / اولور شكل بسیط ذاته مانند
دكل تركیب اجزاسی كبی بو / اولشمقده بری بر بله قاموا
دكل تن وصفی كبی وصف جانك / تمیزن بل نهانیله عیانك
بو جان پیوندا خلاقله اصلا / دكل بو كوردكك تركیب اجزا
چون آب وكل اولور مجموع صافی / ایر زحمتدن آكا روح اضافی
بو آب وآتش بو باد و بو خاك / حقك چونكم اولور امر بله پاك
دوشر جان عالمندن پرتو آكا / آنكله روشن اولور جمله یاكا
قچن تن اعتدالی اولسه حاصل / اولور جان شعله سی اول جسمه واصل
پربله كون كبی دررمثالی / شعاع جانله بو جسم جانی

بوعمش لرفی بیانه ایدر حق ودیمیه وفادر ومر بد بو دورت اسم عالمن تقرر
دورت ولارسه مجموعی بونار كه صوریدر عرشی كوتوره فرشته دورت خلق
اربعه یعنی حرارت ویبوست ورطوبت وبرودت دورت عنصر
دورت اخلاط یعنی بلغم وصفرا وسودا وقانه دورت كتاب ودورت
ادیمی دورت یار ودخی بونلر كبی نكمه وآرسه مجموعنده
كوروننه اول دورت رسمك كم دیدر

تنك یر كبی كونش كبی جانك / قراكوسی ونوری بسن جهانك
ایچك غربه طشك هم شرقه بكزر / نفس اوب وبهشته بكزر

تن
9

اتك درك دوشنمش فرش كبی … بدن استنده بنك عرش كبی
فرشتلر كه عرشی كوترزلر … حقك امرن یرینه یتورزلر
خیالك فكرك و عقلك و روحك … بولار مفتاحدر باب فتوحك
بولردر كوترن قوین بسنكی … ایشه دوشنلر ایچكی طشكی
فلكده كرسیه مانند صدرك … یجادر كرسیدن واقعده قدرك
درخت سدره ایمانك كبیدر … سنوك سینكده اول انوك كبیدر
یوردیجی فلكدن قلدرر باش … دوشراندن بو یر یوزنه كونش
فلكلردن دلرلكم شوقی اینه … دوشه یعنی بو صحرای زمینه
یوزنی بو زمینك روشن ایلر … صوق اوخنه شوقی جوشن ایلر
كریرده كزلودر تحمله كوكلر … هلاك اولما مغبون انی بكلر
یرك تدبیری ایچوندر شعاعی … كه یرك تخلنه درلو متاعی
كنش عنصر طبعتلو دكلدر … بولر رنكله زینتلو دكلدر
همان كنش كبیدر بو كواكب … دكل عنصر مزاجنه موافق
تری خشك عناصر كرم بردی … سپیدی سرخ و سبزی و زردی
كواكبدن اولور دنك مزاجی … عقیقی رنك و هم لون زاجی
بو تقریر اندوكم بحث طبایع … كه حكمتدن اولبدر شو له واقع
ددوكم مسئله كم كوكبكدر … بونی بلكم حكیمی مذهبكدر
كه احكام كواكبدر روانه … سوزر فرمانن اجسام جهانه
سوزر امرن نتكم شاه عادل … نه خارجدر انوك حكمی نه داخل
حكیمك اعتقادندن حذر قل … خطرلودر بو موضعدن كذر قل
بو سوزك یكركن قرآندن اشت … دخی تحقیقن انوك اندن اشت

١

عناصر حكمیدر بونلره غالب … كه عنصردندر افلاك و كواكب
ارشیچه ورب كرسی كوكنه … یرادلدی واولور فانی یننه
بو عرش و كرسی غیر عنصریدر … اگرچه كم بولر شكل كری در
قالور ایی و كونش قاموطموده … عناصردن اولن داخلدر او ده
حدیث و آیت ایلر بونی تحقیق … حقیقتده بودر ایمان تصدیق
قچنكم یاردلدی چار اركان … كم اودوصو یل طپراقدر ای جان
عطا اندی بولاره عدلی خالق … كدورتلرینه دوشدی صفالق
بولردن اولدی بر خوش حسن پیدا … كه شیدا اولدی اندن نفس كویا
سمیع و قادر و حی و مریدی … بو یرده لرنفو شبله بریدی
عناصر صورتیدر درت اسمك … كه بونلردر اصولی جان و جسمك
عناصردن كوروندی حسن اسما … كه ذات حق انكله در مسما
بو حسنله عناصر چون یپلدی … بو جان اول حسنی كوردی و قیلدی
قچنكم جانه بر صورت پرایه … نكاح معنوی دوشر ارایه
بدن باش قودی ایدی چار كابن … جهانی وردی جان بو جسمه كابن
موافق كوردی جان چون بو مزاجی … بولارك اولدی پیدا ازدواجی
بونی تقریر ایدر بو اصطلاح اوش … كه هر دررنكده ذیدیلر نكاه اوش
وجوده كلدی بونلردن فصاحت … علوم و نطق و اخلاق و صباحت
ملاحتدر مثالی یوق جهانده … كلوبن رند ولاو بابی انده
علم دكدی كوزللك عالمنده … سبب شور اشلر اندی مقدمنده
چون اولدی حسن شهرنده مقرر … جهانك بوزدی ترتیبن سراسر
پشرده اولجق درلر ملاحت … كلنجك نطقه ایدرلر فصاحت

كوزل لك آتنكدر شهسواري … ولي وشاه ودرويش پيمبر
بو حاصل اولدي اشبو معرفتدن … تن وجانك كه وار حسن جمالي
بولر حقدن اولور مجموع صادر … بولردن كورنن كوكل الان اول
حقه لايقدر اعجوز دلربالق … نه السون كوكلي خلقك بو شهوت
موثردر هر برا اثرده … كلمنجه اوزنقل ايغو كي
دلنده بتغي نطق ابداري … هپ انوك حكمي التنده مسخر
كه حق نوري كورينر هر صفتدن … بولارك يعني هر در لو كمالي
كه حقدن اوزكه بوقدر فعله قادر … محبت اودر خلقي صلن اول
كه شركتدن منزه در خدالق … كه شهوتدن قوندر كبر ونخوت
بو يرده كوكده وشمس وقمرده … آيا فكردن سيرمانل بغوكي

بو سؤالك جوابنده ايدر كيم نه وجودر اول كيم كلدن زايل در ودرين اول نه ايدن رجوع ايدر نجه دور

سعادت فرقنك سرتاجي سن … آچلش كوكلوكك كوزي صفادن
مشرف اولسون اول ذات شريفك … وجودكدر جهانده علم كاني
منزه خيمه سي سن علم كوهي … سنكدر صدر قدر درسخانه
تيكن بشره قودي فلكلر … كتز كل علم دريا سيني متوجه
معاني شاهدينك حل نقابن … حقيقت كعبه سنده حاجي سن
درونك صافيدر صوفي خدادن … كه بوقدر عصر ايچنده بر حريفك
عمل خرشدي نكدر آسماني … طيردك خوان لطفنله هر كروهي
كه قادرسن بو تقرير وبيانه … طپكدن علم اوكر نور ملكلر
كه انوك طلغالري براه او وجه … سؤال اتسم كرك بويوره جوابن

نه جزدر اولكم اول كلدندر افزون … جوابن ور بكا انوك حقيقي
تميز ايله بو جز حالني كلدن … نه دمكدر بيرغلنوني موزون
انوك كيمتكينك نه در طريقي … كه فهم ايلسون ايشيدن كوكلك

جوابندر ايدر كيم وجود بر كلدر وانجق وجودنه در الكل وبر كلي ممكنك وجودنه ديدركيم بو ممكنك وجودي انوكله قايمدر

الا اي طالب كنج قديمي … اوترن طوطي كبي بوقفسدن
رفيقك خلوتكره درده بكزر … چو صلدك آرايه بو شب چراغي
وجود اولجزدر فردو يكانه … دكل موجود كل بكزر خياله
بو جز موجوددر معدوم در كل … كورينر ظاهرا موجود بو كثرت
همان بر جزء وحدت ور بو كلده … چون اولدي كثرتله كل مصور
بو جز بيدا اولدن مشهدنده … وجود واجب اولجزدر حقيقت
بوجز اولور كله هر لحظه فايض … بو كل جزدن آلوبدر وجودي
بودر نكدن اولان ورلع عرضدر … عرض بالذات مشرفدر زواله
اشرسندن بو كلزارك نسيمي … دوكرسن قندلر شيرن نفسدن
نظيرك زوج ايچنده فرده بكزر … تميز ايتمكچون قارادن آغي
كه كلدن درفزون اولجاودانه … مشابه در انوك شكلي مثاله
نه كيفيتلو در معلومدر كل … وليكن باطنده عين وحدت
كه سير ايلر صو كبي برك كلده … ولي قدر ايچره جزدن اولدكتر
اولور هر كل انوك تحت يدنده … كه كل حكمنده در انوك ضرورت
كل اولوبدر بو جزاستنه عارض … كلك اولجزدر دريايي جودي
انجون لازم موت ومرضدر … كه بردمده دونر بيك درلو حاله

بو کلدن هر نکم اوله کم اولور
عدمدن کل وجودی هر هم اولور

جهان اول کلدر طرفة العین
عدم اولور لا یبقی زمانین

ینه پیدا ایدر حق بو جهانی
یرادر بو زمین و آسمانی

جهان کهنه پیرك خالن ایشت
که هر بر دمده اولور بیکی یکت

کی کله بو جهان کهنه پیری
اولور هر دم بونك حشر و نشیری

اکی دمده جهانه نسنه کلمز
که اولدوغی دمده ینه اولمز

بونی سن اول قیامت کونی صنمه
بونی اولدر دینلره اینمه

بو کا یوم عمل دیرلر همین در
بوکا بکزمز اول یوم دین در

بو کوندن اول کونی فرق ایله زنهار
اولور بلمز اولان کهز کفتار

بو تفصیل و بو اجماله نظر قل
بو روز و مه و ساله نظر قل

که هر ساعتده اولور و دیریلور
کهی طاغلور و کاهی دریلور

جهان یرادلدن حالی بودر
که هر کل اولنك مثالی بودر

بو تمثیل اندوکم تفهیم ایچوندر
عقول اطفالنه تعلیم ایچوندر

بو تمثیل بیانیدر که اوچ درلو اولکی و اوچ درلو دیرلك وار در بری اختیاری و بری اضطراری و بری در و بری تفسیرده اولمکدر

بو صحراده بو طغده میشلر وار
بلنك و بردن اندیشه لر وار

تغن ارسلانلر اکرسکلر
بو بیشه جانورلرن او کرکلر

بولارك پنجه لرنه اولان دوش
خلاص اولمز کر اولورسه وجرقوش

بو صحراده فیون کبی ارلدك
اوکش آشفته بو قروسرلدك

تلیلو قولا یومزه بیلدق
کورب کولکه مزی ارکب بیلدق

اکا بکزر بو دیرلك بو اولمك
که بغلانه بر ایده ایکی لمك

سنکچون یرتدی حق جسم و جانی
سنکچون قودی مرك و زندکانی

جهان بر شخص کبی در معین
سن اکا جان کبی سن اول سکاتن

نکم یار تدیسه حق جهانده
قودی انوك مثالن جمله سنده

اولور انسانك اوچ درلو مماتی
بر اولدر کم اولور هر دمده ذاتی

اکنجیسی اولدر اختیاری
اوچنجیسی اولدر اضطراری

اولم چون درلکه اولدی مقابل
اولر اوچ درلك اوچ منزلده حاصل

کورر اولماشبو درلو مماتی
مقابل اکا اوچ درلو حیاتی

جهانك اختیاری مرکی اولمز
بو جنسدن جهانك مرکی اولمز

سنکدر اختیاری مرك تنها
سکا خاص ایدی انی حق تعالی

جهان هر لحظه ده اولور مبدل
کم آخر اولبسر ماننده اول

فقن جان نزعنه کم دوشر انسان
کورر احوال حشری تنده یکسان

بدن وقتی که مشرف اوله موته
دوشر اولدم کدورت حرف و صوته

بش اولور کوك کبی ترکیب تن
کورر سن اولدوکك وقتی بونی سن

ستاره لر کبی حسلر کورینر
بولار اول دمده اول صورت اریسر

کونش کبی کورینر جان چقنجق
جان آردنجه بدن کوزی بقنجق

سکو کلرك طغا بکزر بدنده
جهانده هر نه وار ایسه جمله سنده

بتن قیللر تنکده تخته تخته
اوته بکزر و اطراف درخته

بدن دیترر اولدن بر ندامت
تنکم دیترر دیری قیامت

دماغ آشفته و جان تیره اولور
حواس انجم کبی هب خیره اولور

مشامك دردن اولور مثل دریا
سن انده غرق و یورسن بیسر و پا

که جان ورمکده حالك بوکه بکز
سکو کلرك اتلمش بوکه بکز

چون اولم شربتن ایچوره ساقی
دولشدوروش اولدم ساقسی

اولنلر جمله بو جان آجسندن
قمو ایرو دوشرلر هو نسندن

ارشر حقدن اولدم جانه فرمان
که بالکلیه تندن ایرلور جان

دوشر جان یرلرنه لرزه و تب
اولورلر قاع صفصف لاتری هب

بو رسمیله اولور احوال عالم
کمسن سنده کورمسن ابی اولدم

بقا حقکدر مجموع فانی
بیان ایلر بونی سبع المثانی

اشیدنلره بو سردن خبر ویر
که کل من علیها فان بونی دیر

بو خلقك حالیچون حق ویدیکی
بو معنیدن لفی خلق جدیدی

ر بوده اولمه نقشینه بو لونك
یرادلمغی یوغ اولمغی کونك

بشر فانی اولوب قویمق کیبدر
همان یخمق کبی یمق کیبدر

همشه یاردیلر خلق ییکی
نه اکسکدر بوی نه یانی ییکی

بو خلق وزره سربلر حقك امری
کوربز اوزتا اوزخ کبی عمری

همشه فیض فضل حق تعالی
تلورکندوشونده تجلی

جهان هر لحظه ده اولدقجه تبدیل
ایرر حقدن اکا ایجاد تکمیل

جهان چون دینی طوزنده بیشنر
ویرر اول عالمه بر بر طشنر

بقا بو لور بو کل کم عالمیدی
بو وجهیله کم اول جزدن کمیدی

جهانده هر کم مشهود سه هب
که مقبول کرم مردود سه هب

بولارك هر بری یا کی جهاندر
بری پیدادر و بری نهاندر

بری دینی در بری عقبی
بری صورتدر بیرسی معنی

فراق ایرر بوا اولکی وصاله
دونر بو کردکك حال اوزکه حاله

اولور قچنسه بو وصلك فراقی
اولور اول وصل عندالله باقی

مظاهرده چو پیدا اولدی ظاهر
موافق دوشدی اکا بو مظاهر

که هر مظهر بر آیتدر متول
کوروندی عین آخرانده اول

بو دیدوکم مظاهر در خلایق
که حق بونلاره دوشمشدر موافق

کر اولدی شقی اولدیسه کشی
شقاوتدن خبر ویرر هر ایشی

سعید سه سعادتدن علامت
وجودنده کورینز بی ندامت

صکی خیر سه شری سوزلر هب
اولشمز اکر اندن اوزلور هب

صکی کر شرسه خیری کسیلور
ضعیف اولور اول خیری بصیلور

بیان اتدم سکا بو حالی وافر
بودر اول قول ولان عین آخر

بقا آدی وجوده قویلیبدر
فنا بو خلقی آندن بویلبدر

که بو ممکنده اول ممکن کیبدر
اگرچه سیر ایدرسا کن کیبدر

نه اشکم سنده وار بالقوه دایم
سنك ذاتکله دخی هر لحظه قایم

قمو بالفعل اول عالمده یاره
اولیسردر حقیقت آشکاره

بنه بر قاعده قودم بو حاله
بو حالی بیلدم اکا حواله

بو قاعده اودر کیم بر قول و بر فعل که آدمده صادر اولور اکا
هو نتیجه آدمك نفسنده کزلو تایکیم آخرتده آشکاره اوله و دخی اعتقاده
نه ایسه یا اکن روحه اونوك صورتنی ظاهر اولور فعل عملی نه ایسه
جسم اول صورتی بیدا اولور و دخی حشر اولنجق بدنده اول وله یده
اولیسر و ظاهر اوتی صو مغلوب اولیسر بر نه آینه کبی اولیسر
شویله کیم هر کیم قلبی و اورسن ویر بر نه آینه سن کوررسن

سکا ذکان کیب ویرلدی بوتن
که بونده زنجیرلك بده من سن

بودکانی سن اکدك کریله　صقین استنه طپشرلر کریله
چقرزلر قچنکم ایره وعده　نه وقت تخته باقرلر نه سعده
بو وعده عمردرکم آخر اولور　حواله موتدرکم حاضر اولور
بودکانك کم اکدك کبجی واردر　بو کنج ایچنده کزلو بیجی واردر
اکلدیکن قزاکوزکل بو کنجی　چقری کوزکل ایچنده کی کنجی
چقرمسونلر انی سن چقنجق　ندامت یرسن آنده بجه بخنجق
حقی بوتنده اکن بل دیمکدر　حقیقت سنده اکن بل دیمکدر
هراشکم سندن اول اولدصادر　بجه کر اولدك اولا بش اوزره قادر
اکر اول فعل نفع اولسون وکر ضر　سنك نفسکده اولور اول مدخر
اولور اول حاللر خود عادتیله　اولور خوش بویمشلر مدتیله
بو صنعتلرکه واردر هزاران　قوسن حاصل اتدی آنده انسان
چودرلو پیشه ترتیب اتدی اندن　اوکش اندیشه ترکیب اتدی آنده
قوافعالك اقوالك که واردر　مدخرسنده هر حالك که واردر
قمو مختزده پیدا اولسردر　کمینه قطره دریا اولیسردر
چو عریان اوله تن جان کوکلکندن　اوله عیب وهنر اولده مده روشن
اوله جسمك ولیکن بی کدورت　طرو صوکبی کم کسترو صورت
عناصر تقلتن قورمرکزنده　لطافت کسب ایدر جان دکزنده
بوتن اینه کبی شکل اورنه　کم ایچمو طامو آندن کورینه
هپ انده روشن اولسر ضمایر　بونی دیر آیت تبلی السرایر
کشتدن ایو یاوزخوکه واردر　طمواچمق نشانلری بولردر
بوخولر اولسر یارن مصور　مکدرکمیسی کیمی منور

قموخلاق انداراولسردر　قمو اشخاص اجسام اولسردر
نتکم بونده عنصر قوتندن　بو اوج مولود طغدی صورتندن
بورسمه طامودة اچمقده باقی　بدن اولور مقامینه موافق
قمو اخلاق هر بر شخصنه نسبت　طلوترجان عالمنده نقش صورت
کمینه نوردن بر صورت اولور　کمینه ناردن بر کسوت اولور
اولور اینه لر صافی تورندن　تعین کوترلور ورلخ یوزندن
بو حال اوزره قالور اشیاد بالك　نه الچقلق قلور نه خود یوجلك
که دار آخرتدر دار حیوان　بو یا انده بررنکه تن وجان
اولور عزرائیل انده اولم اولمز　قلور بونده اولم اول ایله کلمز
دله کلور طغ وطاشی نباتی　اولور جسمنده قامونك حیاتی
اولور باش وایق کوزنتکم دل　چو ظلمتدن آریز صورت کل
قلور حق نوری حق اوزره تجلی　کورینر بی جهت تنکری تعالی
کورینر حق طلو آی کبی یارن　قومز جان وکوکلده شبهه وارن
نصیب اولوب اکر کوررسك انی　اوزرسن بربرنه دوجهانی
حقك چون کوره سن انده لقاسن　نه دیرم کمنه اسرکلك قلاسن
تماشا باقی ودیدار باقی　شراب عشق باقی رب ساقی
سقاهم ربهم چون حق بیردی　صورر لارسه معنیسن بوردی
طهور بله حق اوکدی ولی شرابی　که نوش اتمکده درانوك ثوابی
بودر شربت بودر لذت بودر ذوق　بودر حیرت بودر صحبت بودر شوق
دم اول دمدر که نه هوش ولا اوز　غنی ومطلق درویش اولا اوز
نه دین نه عقل نه تقوی نه ادراك　یلمش مست خاك استنه پاك

یوزن کوز باده نوش ایت ای خماری / نولرسه اوله اندن صکره باری
وصالی باده سن ایچدك اوکنده / خماری اندی اوش اسرکلك صوکنده
بو عقل اغلدر و جان محزون و کبدر / بو اندیشه ده دل پر خون اولبدر
مددا استرز اوش قلدق مددسز / امولرا و مرز اندن مددسز

بو سؤالك بیانی ایلرکه بو عالم حقدن نیجه جدا دوشدی که بوکا عالم دیدلر اکا خدا دیدلر بونوك جوابی ندر

عدمده کولکیه بکزر بو عالم / ولی حارجده ایدی وارلغی کم
قرا کولکه ایدی خرابه / وجودی ایکن نوریدی سرابه
هوا کبیدی صحرای عدمده / ولیکن اصلی واریدی قدمده
ازل علمنده واریدی وجودی / بو وضعیله رسومی و حدودی
لدن بحرنده صنکم شبنمدی / انوك موجیله هردم همدمیدی
حقك علمنده عالم ظاهر ایدی / یرتماغه بونی حق قادر ایدی
بو عالم حقیله بر لکده ایکن / اولمنسز ملکده و دیر لکده ایکن
نیجه حقدن بو عالم ایرودوشدی / فنادن دقندی صیرودشدی
اکبلك رنکیله طوتدی رونق / بوکا عالم دیدلر و اکا حق
بیان ایله نه ایمش بو سؤالك / بکا بلدر کل اصلن بو خیالك
بو بو زدن بزه کوستر اشنالق / ددلر اشنالق روشنالق

بو جوابی ولدر که بو عالم که درسن بونك وجودی سراب کبیدر حقیقتده و دخی حقك تعطیل کندو صنعندن روا دکلدر

بقا اقلمنه یوقدر نهایت / ابشت اول مملکتدن بر حکایت
بو اوضاع و بو الوان و بو اشکال / که با خنجق کورنمسا کا فی الحال
بو اجزاء بو تفصیل و بو ترکیب / بو احوال و بو اقوال و بو ترتیب
دخی عالمده یوغیکن ایچ طاش / بولاری اول بلوردی باش باش
حقك علمنده معلومیدی عالم / ولی بو رسمه معدومیدی عالم
معاینده اوکش وارد ظهورات / کم اکا کوره انده کورینمز ذات
بو عالم یوغیکن حق قنده ایدی / نه عالمده نه انس و جانده ایدی
رسوله دیدلر کم شاه اعظم / یرادلمامشکن اشبو عالم
نره یدی بیور حق تعالی / جمالی قنده ایلردی تجلی
دیدی کم حق اولوردی عماده / انوك ذاتی همیشه در بقاده
یوغیدی تحت فوقنده هوا هیچ / دکلدی منقطع فیض هوا هیچ
عما اول یوفقه جك بلوده دیرلر / کم کورلودر بو سوزده دیرلوسیرلر
صفاتنده ایدی ذاتی دیمکدر / دخی لر و وارمه بونده تك در
اوکش عالملر ایچی اولخدادر / اکا تعطیل اولمق نه روا در
همان اولکی کیبدر بو عالم / حقه نسبت بو در والله اعلم
حقك خود وارلغنده در بقاسی / بوکا حقانی عینیله بقاسی
بو عالم مستقل قایم دکلدر / وجودی کندودن دایم دکلدر
بونی تشبیه ایتمشدر خردمند / که بو عالم در عنقایه مانند
جهان حق سزقرو بر آدو ساندر / بنك ور لغی وار دیمك یلاندر
عدم موجود اولمز هیچ دمده / وجودی خود مقدمدر عدمده
حقك هرکز وجودی زایل اولمز / بوکا ایمانلی کیشی قایل اولمز
وجودی کورینیر و دلخ یوزندی / منزه در جناب حق ازندن
کتور بو معنییه اقرار و ایمان / که بو مشکلار اولسون سکا آسان

نه اول بو اولور نه بو اولور اول   نجه پرده دینلدی بو سکا بول
جهانك دلده واردر آدو صانی   که آنده اعتبار ایدرلر آنی
همان بر نقطه کبیدر مثالی   که دور اتمکده اولور در لو حالی
قچن دور ایلیجك صورتندن   قوپر دایره آنوك سرعتندن
نتکم بو صغشلر بعدد در   همان معدود اراده احد در
وجودن هر عدد الور احددن   کثیر اولمز احد هرکز عدددن
اکر بردر اکر اوندر اکر یوز   صنغشلر جمله بردر پرده در سوز
سکا اول حاصل اولدی بو مثلدن   که عالم وارلغیدر بو قبلدن
قو حقدن غیری کم اشبو جهاندر   که وارلغی بونك ریب و کماندر
کل امدی فرق ایله بونی اندن   تمیز ایله حقی یعنی جهاندن
که عالم وارلغی بکزر خیاله   که بر دمده دونر بنك در لو حاله
دیلدی نجه کز اشبو مقالت   که برلکن ایکی لکدر ضلالت
عدم وارلق نجی چون اولدی یکتا   قو کثرت نسبدن اولدی پیدا
بو یا بندر بو علم در لو رنکه   چکلمشدر ولی هر بیری تنکه
ظهور ایتمه کثرت اختلافی   اولور بو عالم اولدی غنچه صافی
بولونالون اشیا و بو آثار   بودر ظن و خیال و وهم پندار
وجودی هر برینك ولدوالحد   حقك برلکنه اولمغه شاهد
برابشت بر کوز بر سویله بر بل   کورنمدن سکا طغ کبی بر قل
کوکل صندوقی اچنده بو رازی   نهان ایله و قو دور ودر رازی

بو سؤال آخی بیانه زیدر کیم زولیا زلف و رخ و خط و خال و چشم و لب
کیم ذکر لر همه ذاوله سویلنکالایدر بو فصل پردازکه نسنه بیلدر بلدرو

٤٢

قو بیلورمیکی کوکده و دخی کیجه صفتنی وصف ایلمکدر آی ایله یلدز ایله

تماشا ایلکل خوش عاشقانه   که پر نقش و نکاربندر بو خانه
سراپرده دوتلمش دور رنکی   بری رومی صفتدر بری زنکی
طوترا اول زنکی زرین طوب الینده   دزلمش انجیلر صاغ و صولنده
کروب رنکین لباسه خوب و نازك   کچرمش بیلکنه بر بلازك
کیر آینه لو یلدزلو جوشن   آتی نعلندن اولور کون روشن
یقر بزمنده بر شمع شب افروز   کم اندن قدری الور عید نوروز
قچن موج اورسه دریای سیاهی   کهرکر طوترا غزیله ماهی
حبشدن لشکری وار الر اولور   قوشادر طاغ و طاشی الر اولور
که اولور منزرین بغلر بلنه   کهی طاس الور التوندن الینه
دوشورر زورقین کاهی کناره   کهی صالر اوتاغن سبزه زاره
کهی کعبه کهی اولور سیه پوش   جهان که طولر اندن کاه اولور بوش
بو پرده لردکی در لو نقوشه   کلور باقن کشینك کوکلی جوشه
هوس اهلن چکر هر دم هوایه   صناسن ازکورر دردن دوایه
بو نقشك بری دم صورتیدر   که هر بر صورتك بو زینتی در
بو صورتده یزلمشدر خط و خال   الا کوز قرا قاش یکتی آل
انوك کم علمی بصمش اوله جهلی   مقام اهلی اوله و حال اهلی
کلور بو رسمه بولردن عبارت   اولور زلف و خط و خاله اشارت
بولر رمز اندکی نه چشم و لبدر   بو لب بو چشم اسه یوق عجبدر
بکا بلدور بو رکل بو رموزی   که نه در بو طلسمانك کنوزی

جوزی اولدر کیم اصلده بو عبارت کیم قویلدر معنی اکوه وضع

اولوبدر بو محسوس نه قدر وار مجازدر حقیقت وکلدر
آنی بیان ایدر بو صفتی دوزیله وصف ایدر

چو سرسبز اولدی برك لاجوردی / جهان باغنه زینت ویردی وردی
سمن شعله لو و لعلین عرقلو / منور سایه لو زرین ورقلو
مرصع اورتلو بکزر عروسه / تتق ایچنده یوزر بوسه بوسه
نگار سیم ساعد زرفشان اول / چمنده سیر ایدر دامن کشان اول
دم طاوسه بکزر جلوه کردر / گوزللك عالمنده بر هنردر
قزل بیرقلو و سیمین علملو / مبارك چهره لو روشن قدملو
لقابی رومی و ترکی قبابی / تن و جانك انکله وار صفاسی
قرا کوکلك چراغیدر وجودی / بر آتشدر که یوقدر هیچ دودی
گنش وصف ایلریکن طاکه قلدم / کدلدم آی کبی و طاکه قالدم
سؤال ایتدك بکا الغلّ جوابی / ارشدر خسته لره بو جلابی
چو دوغدی اول جهانك آفتابی / بو عالم اولدی آنوك عکس تابی
بو عالم جمله صورتدر دزلمش / بولرده زلف و خال و خط یرلمش
کبی خرشید چهره کیمی مهرو / لبی شیرین و نازك چشم و ابرو
حقك واردر جمالی و جلالی / آنوك بو زلفله رخدر مثالی
جمالینی جلالی گزلر آنوك / که گورمیه جمالن گوزلر آنك
مثالیدر جلالك زلف سرکش / که پنهان اولور انده روی مهوش
بو رخسار و بو زلفك وار حسیبی / حقك لطفیله قهرندن نصیبی
چو بلدك زلفله رخسار اصلن / یوزا اوریو زینه و زلفنده اصلن
ایشتی یا کبی گل سرو آزاد / بو الفاظی که اوش وضع ایتدی استاد

گوروب ایتدی کلك الفاظ مجموع / بو محسوساته چون اولندی موضوع
که معنی عالمیدر بی نهایت / بولنمز هیچ بو لفظا آکا غایت
نه معنی ذوقلن کیم اولدی ظاهر / آکا بر لفظ گرکدر آخر
کیم اول لفظله تعبیر اوله آندن / ایشیدن کشی معنی بوله آندن
دخی تحقیق ایشت محرم ندن / که محسوسات معنی عالمندن
حقیقتده همان سایه کبیدر / بو طفله بکزر اول دایه کبیدر
بو حرف زی و لام و نی که واردر / لب ایچون اشبو لام و نی کیم ویردر
ازلده معنی ایچون قویلبدر / بو محسوساته آندن یایلبدر
مجازیدر بو الفاظ اوش بولرده / بو مشکین زلفده بو لعل ترده
قلانن بونلره گوره قیاس ایت / بونی باقی قلنلره اساس ایت
ایندی معنی اشبو لفظه اولك / کلدی خط و خال اول لفظه صوك
قچنکیم ایلسك بو لفظه تأویل / اولور معنی بو تأویلیله تبدیل
بو محسوساته خاص اولدوغی یعنی / بو عرف و عام ایچنده در بو معنی
نه بلسون کیم ندر معنی عامی
اول آچ گوزسزه بکزر یا انزاول / دوه دیدوکی صومون صانور اول
بو الفاظی معانیدن اولوب هب / بو محسوساته قودیلر مرتب
گوریندی بونلره عقلك جهانی / بودر دیدیلر الفاظ معانی
قچنکیم لفظه معنی اولدی نازل / تناسب گوزلدی طردی عاقل
کیم ایده یرلو یرنده رعایت / بونك سعینده جهد ایتدی بغایت
دکل تشبیه کلیه هیچ ممکن / اولانی جست و جو ایتمکدن ساکن
کسنه بونده ساکه طتمز دق / که قومینه حقدر قوین حق

ولیکن شرعده هرنه عبارت
بجکمس سنوکله بله سن
صقین که شرع ازندن سیمیاسن
وریدر شرع اوج حالتده رخصت
انده صادر اولسه اندن عفو ایدرلر
بری بو که کشی اولسه فناده
فنا اولدر که انوك اختیاری
الکجنسی بو که سالك عبادت
کمست اولده وکندودن طبیعته
مخالف فعل وقول اولرسه اندن
یوغ اول حالتده انوك اختیاری
اوخجنسی بودر که حق قولینه
سوه حق آنی ومحبوب دینه
بله اول قوله بحی که حق تعالی
محب اوله اراده محقق
حقده ناز ایلیه سوکو یوزندن
حقك قاتنده هپ مقبول اولور او
موحد حالی کر بوغسه سنده
صقنکم تقلید ایدوب اولمه کافر
هوس یلن قویارسك اوزده
سنی سن بیلورسك که تهی سن

کلورسه ایلمك کرك رعایت
مبادا که براپر قسی اولاسن
حقی قویوب هوایه طبیعیه سن
اولورسه واقع اول حالت ضرورت
دریلوبن انی یوله یدرلر
وجودی محو اولور حکمنده
حقك اولاتمو وجهله باری
قلورکن واقع اولسه اشبو حالت
براوزکه عالم ایچنده بولنه
خبر سز اولسه صحی وزیاندن
حق امرنده درانك جمله واری
نه وجهیلن که اولرسه بلینه
دداندوره انی رحمت سودینه
محبتدن اکا ایلر تجلی
حقك ولا اول انوك ولا حق
نکم ید اولا انوك سوزندن
انکچون که حقیقی قول اولوراول
الکله طپرغه که سنی سنده
نکم اولرسه سویلمه فرافر
طغرده یوزسنك کبی اورده
بلورلنمه که خلقك که هیسن

نه صالرسن

نه صالرسن قرویره بشوکی
حقیقتده مجازی حال اولمز
حساست اولسه سالکده حقیقت
که ملحدلره دیمك شرع رازن
اورنمز اهل کلخن تاج شاهی
عوامه رازی فاش ایتمکسه قصدك
سوزیدر راست تحقیقی ولانك
بوحالیله اولور قائله اولمز
بوکه حقانی کشف اولمق کرکدر
کفایت ایلمز تصدیق تنها
که بوندن ازکه سی منکر خداد
دیندی وضع الفاظ معانی
موافقدر بو سوزلر عقل ونقله
حقك قوللوغنه اولغل ملا یم
معانیه چو بلدك یوق نهایت
قمو الفاظ ار بشر منتهایه
سنی ازبلدو کلدن کمسه یغمز
حقك بوکوندرز بر وجه حاصی
بصیر اولدر سمیع اولدر وسیله
اکش وجهله تنزیه ایلکل دون
نه مثلی واردر انوك نه نظیری

بلورحق جمله ایچکی طشوکی
که بال دینك اغزی بال اولمز
ورلمز اکه اسرار شربعت
کشی ایله کسمکدر بغازن
انوك طپرقدرر فرق کلامی
طکز بوبینه صنکم کوم اصدك
که یخنجق اولور دیبی یلانك
مجرد تاجله شاالله اولمز
بو بحرك قعرنه طلمق کرکدر
حقیقت بونده اولمنجه پیدا
ولی بواندن اول بوندن جدادر
بجه اکلودکسه سن بل آینی
ولی شرع ارتسیله سنی صقله
رعایت قیل کانه اولسه لازم
انی اول وجهله ایله رعایت
که منبعدر بولرچون وجرایه
متلدر که دکر دستبه صغمز
کر رحمت اومر اندن جمله عاصی
انی بو وجهله تشبیه ایله
بودقدن بودغه بلبل بکی قون
نه اورتاغی وار انوك نه وزیری

بو ایکی وجهی کیم تقریر ایدم   برایتدر کیم اوش تفسیر ایدم
کیم ایشتیم آنی بر الودن   حقك بزمنده شمع بختلودن
بوسز استنه سز اولسون مقرر   که واقعه ده بودر رقیب مکرر
کر اولورسه عنایت حق جلیدن   اشارتلر ایده کیم چشم ولیدن

بصیر اسمن بیان ایلر کیم بو چشم آنوك سترنك مظهری اولوبدر

بیر مرشدر مکر بر عشق پیری   که وردر حقك اسم بصیری
خبردار اول بو غامض معرفتدن   کنایت بل بو چشمی اول صفتده
بو چشم آندن حکایت ایلر انجق   آنوك وصفن روایت ایلر انجق
محققلر کلامه لب دیو بدر   کلامه لب آدن بونلر قوبدر
ایکی لب کیبدر بو کاف و بو نون   بولردن ظاهر اولردر مکنون
بولر ایکی صفتدر حقده باقی   تفاسیر و احادیثه موافق
بو ایکی وصفی قودم اصل ساکا   کیم اوخیه بو ایکی فصل ساکا
بر وکل ایمدی اول چشمه نظر قل   ولی کر یوکی اوخندن حذر قل
کروبن کیمدر اول شاهد یوزندن   کیم یورکلر بزر آنوك کوزندن
رعایت قل آنی یرلو یرنجه   ادبسزلك ایدوب آنی یرنجه
بو شهلا چشمه درلو آل قندن   که قو بر صبر ولق سر خوشلق ایدن
بو عالم نخلعه کیم مایل اولدی   آنوك لعل لبندن حاصل اولدی
کوزندن جمله دلر اولدی مخمور   لبندن اولدی جانلر قمو مستور
اولور چشمندن آنوك سینه پرخون   شفا ایچون اوخر لبلری افسون
کترمز چشمنه بو عالمی هیچ   ولی کده که کرهلر ایدر اول لب
یورکی چشمله صدپاره ایلر   لبی بیچاره لره چاره ایلر

کرشمیله ویرر جان آب و خاکه   دمیله از کوررر افلاکی پاکه
هم آندن اوکرنور هر غمزه شوخی   آنوك کیشندن آر کرپك اوخی
قودی هر غمزده اول دام و لکه   قفس دوزندی چشمن مرغ جانه
آنوك اول چشم چشمندن اولبدر   که هر بر کوشه میخانه طولبدر
جهانی غمزه سیله قلسه غارت   لبیسیله دوزر ایلر عمارت
آنوك چشمندن ایلر سینه لر جوش   آنوك لعلندن اولور عقل مدهوش
بو چشمك غمزه سی اولدلر بادر   که مکرندن یغن تیر خدادر
آنوك لعل لبیدر روح افزا   کیم آندن آب حیوان اولدی پیدا
لب چشمندن استرسك کناری   دل و جانیله آندن استه باری
جهانك دوز زارش غمزه سندن   قوار جان و کوکل بوسه سندن
رضا و بر لبی و چشمی تیغ دیر   کیمه کیم غمزه سی اوغر سماخ دیر
اکر بر غمزه اولورسه آندن   همان چیك کرك جان و جهاندن
کر آندن ورمك اولورسه بوسه   همان بزدندر الق کر قورسه
کوزنك لمحه سیدر حد عالم   لبنك نفخه سیدر روح آدم
کلمح بالبصردر اوش بیانی   نفخت فیه من روحی عیانی
آنوك عیننه کلمز جمله هستی   آنکچون بو قدر آنده خوب مستی
لب و چشمنده چوق اندیشه و الری   بته طمقلق اندن پیشه اولدی
بزه غالبدر اسرارك و خواب   منزه در بولردن رب الارباب
طفیته عقلیکی بونده سکادیر   که لا تصنع علی عینی کیمه دیر
بوکده دك چشم و لب وصفی ایدی صافی   بوده کلو سویلمکدر بونده کافی

در حقیقت جمالك مظهریدر . ذلف دیر کاری جلالك مظهریدر

جلالن زلفله وصف ایتدم انوك   که قطع ایلیه سن اصلن کمانك
چو جانان زلفی اولدی حلقه حلقه   پریشانلق دوشردی جمله خلقه
نه وصف ایدم شکابن اول زلف درازك   که کزلودر قمونك انده رازی
چو زنجیردر اول دیوانه لرك   دخی هم دامی اولدر دانه لرك
عجب سرکشدر اول زلف پرچین   که اولدر جان و دل باغنه پرچین
بونیدن دغرسی بر سوز دیدم دون   بکا زلفی اوجندن کلدی بر اون
که ال دیرمزا کاطپ کوشش ایله   الکدن کلدی کیجه پوشش ایله
بو کیجلك طغرلق ستبنه غالب   اولبدر آندن اکلورسه طالب
بو سودایه طلب اهلی اولشدی   طولاشق یوللره دوشدی طلشدی
قچنکم زلفی کتردی انوك ال   کوکللر آندن اولدی هپ مسلسل
معلق صد هزاران کوکل و جان   اولبدر سرنکون پیدا و پنهان
صلر دایره لر مشکین سلاسل   یوغ انوك حلقه سندن طشره بر دل
جزرسه عنبرین زلفنی وافر   جهانده قلمیه بر نفس کافر
اکر جرم سه زلفن قورسه ساکن   همانده قلمیه بر کمسه مؤمن
چو فتنه دامی انوك چنبردر   قمو سرکشلرك سرلشکریدر
کسلدیسه انوك زلفی نولا   کیجه کتدیسه کوندز روشن اولا
روان اولدقده عقلك کاروانی   بولارك یوللرنا اوردی روانی
البله دوتدی و بنده برقدی   بونلار بنده عمرلیینی دخدی
انوك زلفنده یوقدر بر دم آرام   کهی صبح ایلر کاهی قلور شام
رخ و زلفنده اول روز و شب ایلر   بو زنده زلفنی قلب عقرب ایلر
انوك زلفنده درلو دونلر اولور   ایچنده بو العجب یونلر اولور

کلوردی قخوا ده طپرغندن   مکر اول زلف سنبل پرغندن
قنوب بلیجغن ایلرکن سرشته   قخوددن مست اولمشدی فرشته
معطر اولدی انوك خاکی آندن   صبا مشکین دم اولدی اول زماندن
کوکلده ورد دررز زلفك نشانی   که ساکن اولمغه یوقدر امانی
چو زلفی وصفنی بندن طوتارم   انك اوجندن اشته تار و مارم
سوانجام اوش بودر آکا یتردم   که جانمدن بو کوکلومی کوتردم
کوکل زلفندن آنکدر مشوش   ندر یارب بو سودایه کشاکش
کوکل کورلی اول رخسار یاری   ایچن طاشن یقوبدر عشق ناری
انوك زلفن در یسیم سوز اوزانی   طلب ایلر کوکل و جان اوزانی
بوپرده زلف سوزن بند ایتدم   شکسته دللره پیوند ایتدم
که انوك زلفندر دیدم جلالی   کیدرمه خاطر کدن بو مثالی

بو خط دیر کالی دایره واجبه دیلر که محیط در مجموع عالمی

قلم الدی النه دست قدرت   که یازه آدمك وجهنده صورت
چو یازدی برلو بیرنده جمیعین   قولاغنده قودی اسم سمیعین
عطا کیم وردی هر براسمه خالق   بصیر اسمن کوزنده کوزدی لایق
بو صورت نقشنی که خوب قلدی   قمو محبوبلره مرغوب قلدی
عجب آیینه صورت نما در   که نور چهره بو وجه خدادر
حقیقت یوزنك بو یوزی یوزیدر   کنشدر اول بو انوك یلدزیدر
بو صورت احسن تقویم اولدی   انوك شاننه بو تعظیم اولدی
قچنکم حسن رحمانی بلوردی   تن و جانانی کوردی و دلو ردی
هماوش کولکش صلدی جهانه   بو صورت اولدی کا آشیانه

بو صورتده رخ آنوڭ مظهریدر / تماشاگاهدر هم منظریدر
بو خط کم کثرت دور بشارت / جناب کبریادندر عبارت
بو زنخدر کم خط چکیدر خوبلقده / نظیری یوخدر محبوبلقده
که مهرولر بز بو دایرمدن / دکل طشره چو حوربلر ارمدن
بو خطدر لاجوزدیه نظیره / که حولبدر بو حسن بی نظیره
بو خط ایچنده اولان یاکغ یوز / آی اغیلنده اولور شمه یلدز
کوزلر کلری دراشبو باغك / شعاعیدر قو اول برچراغك
بو خطدر جان کلشنك سبزه زاری / بو خطدر حسن الینك نوبهاری
بو خطدن حرم اولدی جنت جان / قودیلر خطك ادن دار رضوان
آنوك خطندن ال مهرنباتی / طلبایت خضره وار آب حیاتی
کجه کوندزی زلفندن یوزندن / طلب ایله وچیقماغل سوزندن
بو خط دورنده سر کل عیش باقی / کم اولدر حوض کوثر اوزره ساقی
خط ولب قوت جاندر قوت اوزره / یشل خطدر قزل یاقوت اوزره
رخ وخط کم بو صورتدن کرندی / بو وحدتدر که کثرتدن کرندی
بو خطیله رخه کم اولسه محرم / بلور بو کثرتی وحدتدن اولدم
چو زلفی حسنك سر لشکریدر / دل و جان ملکی آنوك کشوریدر
اگر اول زلفدن ورسه نشانك / بلورسن حیله سن هر برجهانك
آنوك سنده ورسه حسن بازی / آنوك خطندن آگه کز بو رازی
خطیله یوزی وصفن ایشتا کله / صفاسن یوزنك خطندن اگله
مکر رخساریدر سبع المثانی / که هر برحرفدر بحر معانی
آنوك اول خطنك هر شبنمندن / هزاران بحر وار سر عالمندن

که علمی بحردر هم موجی آنوك / بو دریادن اگر ورسه نشانك
ایوا کله بو سوزی غامضندن / که جانلر جانی خط عارضندن
صو اوزره اولدی قلب عرش رحمن / نه دیمکدر آنی اگلر سخندان
صو اوزر یوزکم آری ابدست آل / که نقش اولدی صو اوزره صورت اول
بونی بویردیکم اجك الو کز / دعا ایدوب یوزو کوزه سلوکز
صول ال ظاهر صاغ ال باطن کیدر / بو دیدوکم سکا قول نبی در
حقیقت وجهنه مظهر بو یوزدر / بو یوز اول وجهه یعنی قولوزدر
دعاده ظاهر ایله باطنیله / دون اول وجهه اکسیله بیله
دلرسك کم دعاك مقبول اولا / یونلت ایچوکی طاشو کی بو یوله
حقه بو وجهله ایله عبادت / که درشك الته سکا اهل سعادت

قال در کاره موجود ایکن بو قلعه نقطه‌دن اولور و نقطه‌نك هر دولور

عدم و زنخ یوزندن خاله بکزر / بودر سوزه قالنی اضلاله بکزر
نظر قل نقطه خال بسیطه / کم مرکز اولدی دریای محیطه
بو خالك نقطه سندن شاذ حرم / یزلدی جمله خط دور عالم
بو قلبك خطی نفسك خطی یاره / قمو آندن اولوبدر آشکاره
طلوع ایندر یوزك اول خال اوجندن / قرا کونلر کورر اول خال اوجندن
یورکدن کی قراقاندر سویدا / که عکسندن بو خالك اولدی پیدا
کر اول خالی صورر سك خوبندر اول / اوده بیمش جکرتوتوندر اول
سینه دلك بو خالکدر ارلمز / بو منزلدن قدم طشره اورلمز
آنوك کبی دکلدر عین وحدت / که رقص اوره آنوك دورنده کثرت
دکل وحدتده ایکی نقطه موجود / کیلك ولمز اولبر لکن مقصود

کوکل عکسی اولامی خالی انوک — که دل حالینه بکزر حالی انوک
بو حالتکه کوکل عکسی اولبدر — سیه کار اولدوغی اندن قلبدر
کوکل بوزنده مبدر یارب انوک — کوکل مبدر یری اول خال جانک
دل آندامی اولور یا آنده بودل — بکا روشن دکلدر اشبو مشکل
کوکل عکسی یلنده یسه اول خال — نچون کوکل اولبدر مختلف حال
کهی کوزی کبی مخمور اولور — کهی یوزی کبی پر نور اولور
کهی زلفی کبی در اضطرابی — کهی چشمی کبی در مست وخوابی
که اکی یاکفی کبی صفادر — کهی خالی کبی انوک قرادر
کهی مسجد اولور کاهی کلیسا — کهی دوزخ اولور که خلد زیبا
کهی اعلا اولور فوق العلادن — کهی اسفل اولور تحت الثرادن
کهی زاهد اولور صاحب ورعدر — کهی بشدن ایاغه پر طمعدر
تماشا ایلدک بو یوزده خالی — قودرسون بو محلده بو محالی
که بو احوال الرجال اهلنکدر — ولیکن صورتی قال اهلنکدر
فنا اهلی بونی بویله کربدر — جواب صورتک شویله دیبدر
که سوزلر کوستریور دلودرلو — بو سوز قلسون بو دفترده مهرلو

بو سؤالی بیان ایلرکه مشایخ شراب وشمع وشاهد دکلری ودخی خرابات دکلری نه دیمکدر آنی بیان ایدبورکلا

الا ای برده بزم خداتی — که بو میخانه یه صلدک صلایی
خبردار اولدی جمله رند قلاش — که سری اولدی بو میخانه نک فاش
شریعت اهلنه غوغا دوشردک — اوغل بالینه ارولرا دوشردک
خلایق اولمز اولدی زهده راغب — عبادتاری توشین صویه براغب

متاع دینی صلدیلر کناده — قوطاعتلرن وردی فساده
بو سوداردن مرضلر اولدی عارض — چو ترک اولندی انواع فرایض
هوا آتینه نفس اولدی سواره — قچن ولا بو بیچاره یه چاره
نه دیمکدر بو الفاظ وعبارات — شراب وشاهد وشمع وخرابات
قدحدر ساقیدر مجلس ومی — رباب وعود وششتا ودف ونی
بولارکه هر برینک ویر جوابن — خطاسین کیدرو کوستر صوابن
قولق اورنلر اشبو اصطلاحه — توجه ایلمز اولدی صلاحه
ولیلر رحمة للعالمین در — امین اولن وآخر نیدر
محقق مجازی حال اولمز — بولر بر فتنه وبر آل اولمز
کونش کوستر جهانی روشن ایله — بو اوددن اونه صودن جوشن
سؤالی آخره اردی تمامت — بر غل صوک جوابنده کرامت

ایله

بو جوابلر ولدرکه شراب وشمع وشاهد دکلری بو خلق بیلدکی وکوردکی دکلدر بولر اصطلاحدر کلنجه برلو برنده بیان اولنه

الا ای نقطه پرکار عالم — مکان کان کوهر جان آدم
شفا انعام ایدر شیرین زبانک — که پر قند اولسون اول غنچه دهانک
کمالات وجودک قابل اولمش — کمال اهلی انجنده کامل اولمش
صدفدن سمعه ار کوردک لو کوهر — که وار مبدر بو فنده کسمه ماهر
بله قصدن رموزن اولیانک — طریقا اوزره اوله انبیانک
حق اهلنک اشت خرده سندن — کرنت معنی یوزن سوز پرده سندن
شراب وشمع وشاهددر شطارات — بولردر عین معنی یه اشارات
بو معنی چون اظهار اندمولی — که هر صورتدن ایلیه تجلی

سرلك سرخوشلغنه باده درلر دخی هم شمعه نور ساده درلر
حقیقتدر بو سوز یالان دکلدر که شاهد کیمسه دن پنهان دکلدر
شراب آدی زجاج شمع مصباح ندر شاهد شعاع نور ارواح
کرندی بر شجر شاهد یوزندن هماندم موسی کندی کندوزندن
چو طولدی حق ندا سیله سمعی شجر اولدی هماندم آنده شمعی
شرابی سوکسنك آتش اولدی یتردی کندوزنی سرخوش اولدی
شراب و شمعدر هم نور اسری ایشت شاهدندر آیات کبری
اکر زندانه شاهد بازمك کل ازوکی بو الهی مجلسه صل
بو منظوره دك ایله سنی ناظر شراب و شمع و شاهد جمله حاضر
چو سنسزلك شرابن ایچه سن سن اوله کندوزکدن کچه سن سن
بو بیخودلق شرابن ایچه کورکل وجودك قطره سن بحره ارکور کل
ایچ اول میدن که جام جان یورندر قدح ویرجی مستانه کوزندر
طلب ایله ایچ اول میدن پیاپی که فارغدر قمو ساغردن اول می
ایچرساقین اولمی می دینجه نه ساغر قورنه مجلس هیچ دینجه
بو خمره در پیاله وجه باقی سقاهم ربهم در آکه ساقی
طهور ادنه درلر اول شرابك کم آندن خیر اولور عینی سرابك
ایچرسك آندن ایچکل کم آریدر سنی سنلك حدوثندن آریدر
ملوثلکدن اولدم پاك اولرسن جمیع قرخودن بی باك اولرسن
ایکیلکدن دوشرسن هست اولیجق بریله بر اولرسن مست اولیجق
الهی خمرله حق بیلشی اول بونلق ایچنده طینا بو کشی اول
شراب کرمی نوش ایتسه مرد اولنجه درش مردانه اول نامرد اولنجه

دکل حقانی اشرکدن ایق یك ایق یورین آدمدن اویق یك
جدا دوشن کیشی حق حضرتندن پشیمانلق چکوچوق فرقتندن
یلکا نوردن ظلمت حجابی صونك اوچی ولور انونك فتح بابی
که آدم بولدی ظلمتدن هدایت عنایت ایردی آکا بی نهایت
ولیکن نوردن ابلیس ملعون جدا دوشدی و حقدن اولدی مغبون
کوکل آیینه سی چون اولدی صافی چو کوردی کندوزنی اولدی جافی
اوزنی نور کوروبن دیا نن بونك کبی کشیدر اوده یانن
کوکل آیینه سینه بر نظر قل هم انده کورون نوری حقك بل
کورنت اول نوری بو کوکل اوندن دو شجك شعله آنوك پرتوندن
شراب عشق اولدم جوش ایلر جهانی و جانی هپ مدهوش ایلر
تبرخقلر دوشر اول شرابه کم آنوك صورتی بکزر حبابه
جهان و جاندر آنوك حبابی که حق خاصینك انلردر قبابی
حبابی و لیانك جبه سیدر که حقك هر بیریسی قبه سیدر
بو میدن عقل کل سکران اولیدر حرابی و بی هوش و حیران اولیدر
بو می چاك ایتدی عقل کل قباسن قولاغنده قودی قوللق کوبسن
بو میدن دنك حیراندر ملکلر بو میدن مست و شیدادر فلکلر
بو میدندر خرد مست و روان مست بو میدندر دل و دین مست جان مست
بو میدندر ثریا و ثرا مست بو میدن زمین مست و هوا مست
فرشتلره کوزندی بو باده بو ساغردن که پاکیدی و ساده
ملکلر نوش ایدرکن جرعه سندن یره بر قطره طمدی قطره سندن
چو طمدی جرعه دن اول باده پاك آنی ایچدی و بیهوش اولدی بو خاك

عناصر اولدی اول بحر عمردن مست   ورن صلایی یره بی پا و دست
صلادن کندزن اشبو ترابه   کهی اوده دوشر و کاه آبه
چون اولمیدن دکلدی دردآبه   سرایت ایدی طول و عمق عرضه
جهان طلبدردی اول میدن سبوی   بهشت اولمیدن الدی رنك و بوی
چون اولمیدن دکلدی بیره اولدی   پیدا دلدی انوك بو ییدن آدم
چو خاکنده انوك بو قخود وشدی   پیدا دلدی ویردن کوکه چخدی
چو عکسی اول قحونك جسمه دوشدی   صناشن جسمه جان اول رسمه دوشدی
شعاعندن انوك جان پردلدی   دمندن آب حیوان پاردلدی
بو خلق و بو جهان سرکشته آندن   طوتر هر بیری بر سررشته آندن
کچیدر هر بریسی خان و ماندن   خبرسزلردر جان و جهاندن
بریسی دردا ایچدی عاقل اولدی   بریسی صافا ایچدی ناقل اولدی
برینی ایتدی یار و جرعه صادق   صراحی رنکی بر بن ایتدی عاشق
بری ایچدی براغزده مرتبت   می و میخانه یی و ساقیی عجب
بری همت دکزی اغزن ایچدی   بری و کوکی جمله یدی ایچدی
اکابر لقمه اولدی بحر و ساحل   زهی دریاکو کللو مرد کامل
صناشن ییدی و ایچدی هیچ   بوغازندن ییجك کچدی هیچ
قوورلغی ایچدی بر اوعردره   چو بولندی بو دولتلو اوعرده
کچب اقراردن و انکاردن اول   فراغت عالمنه بولدی خوش یول
قفاسنه دوشردی زهد خشکی   ریایی طاعتی یویدی سرشکی
لامت اهلنك ایچندن اچدی   خرابات اهلنك ایچنه دوشدی
اتکن طوتبن پیر مغانك   قودی لذتلرن جان و جهانك

بو موضع خراباتی بلدرر و انوك اهلنك احوالن بلدرر

ازاجق ایت سوزی بترجوع ایله   نه ورلغك ورسه هپ یوغ ایله
بشر و صغندن اول بالکل صافی   که حق اوصافنکدر بو خلافی
بو خلقك خوبی و خلقی حلقدر   بولر مجموعی بهوده قلقدر
بو خلقك لذتی و درلو درلو ذوقی   فرخلندوکی و عیشی و شوقی
هوای نفسه در جمله تعلق   زهی مشکل صفت چرکین تخلق
برایلك ایتدوکنده یوز غرض وار   ازلجق صغلغنده چوق مرض وار
بولر بو جیفه نك قرغونلریدر   قمو خلقك بولر ازغونلریدر
نه طاعت عبادت کم ایدرلر   هوای نفسه یدلوب کیدرلر
قومزالدن دلکلری بلا کن   آبقلره صلارلر حود دلا کن
طبرلر جمله نفسك خوشلغنه   قبولمشلر جهانك بوشلغنه
خبرسزلردر حقدن نبی دن   وشقدرا صده عورتدن صبی دن
پیدا دلدی بونلر متقی چون   انکچون قوللق ایتمزلر حقیچون
دکلدر دری بونلر الولردر   دکلدر اصلو بونلر دلولردر
بو خلقك کوردیم اوصافندر بو   بو آراده بو دکلو کافیدر بو
خرابات کندز و کی بو صفتدن   ارت ایلیکو کی سکو کلدن اندن
وجود کدن بو خولر هپ یولسون   انك یرینه خوش خولر قیلسون
خرابات اهلیدر بو ایله اولنلر   اولمدر اوك بولردر اولنلر
شریعت بونلرك قولی و فعلی   دکلدر دینی املی کبی جعلی
خراباتی کادیر اول مشایخ   که حق یولنده محکم اولدر راسخ
خلاص ایلیه ورن کندوزندن   ایاغن ارمیه کامل ازندن

بولرده كندلك دركفر باق / نجه ماكر اولورسه پارسالق
خراباتك ایشت نام ونشانن / سكا وصف ایلیم انوك جهانن
اوخر بو مصرعی اهل خرابات / كه التوحيد اسقاط الاضافات
اضافت اشبو خلق بوجهاندر / كه اسماء صفات اولن هماندر
بولردر غیر آدیله ادانن / حقی برلیمز بوكا ددانن
بولاری جمله برلك بحرنه آت / كه سكا روشن اولا عین وحدت
خرابات ایلنك اولمز مثالی / اول ایلك عاشقندر لااوبالی
خرابات الینه اول لایق اولور / ایچی معشوق طاشی عاشق اولور
خرابات ایلبدر براشیانه / بدندن ایرلیجق مرغ جانه
خرابات آسمانی لامكاندر / خراباتك زمینی بوزماندر
خراباتی خراب اتمكدر اوزن / طربقنده تراب اتمكدر اوزن
خراباتك فضاسنده بوعالم / نتكم برك كل استنده شبنم
خراباته نه حد وارنه نهایت / نه اول واردر اكانه غایت
اكر بیك یل یلرسك اول فضاده / قوش اولوب كر اوچرسك اول هواده
نه اوزینی بلینز نه اپینی / نه ایراغی بلینز نه یقینی
كوره سن برنلوك بی پاوسر / دوشبدر انده نه مؤمن نه كافر
ایچبدر جمله بیخودلق شرابن / ویربدر المدن صور وحسابن
كچبدر جمله سی هرخیر وشردن / خلاص اولمشدر هردردسردن
چو بیخودلق شرابن ایچدی انلر / رجا وخوفدن هپ كچدی انلر
اول ایچمكده نه لب واردر نه خودكام / نه ناموس ونه عرض ونتك نه نام
حدیثنده بولارك یوغ جدا هیچ / بناسنده بولارك یوغ خلل هیچ

بولارك یوقدر كوكلنده بالبتات / خیال خلوت ونور كرامات
بولرده نه اوكنمك وارنه دعوی / بولارك صورتدر عین معنی
قوپاربدر بولر صورتی خوش / اللدن عشق دردینك قدح خوش
اولیدرمست یوقلق لذتندن / فراغتدر اكیلك شركتندن
بولر نوش ایتدی وارلیغن علی الرق / نه سجاده نه تسبیح ونه ابریق
تموش رهن اتدیلر بوخرقه / یدلدیلر بوحكمه وبو امره
صوده بلچقده دوره دوشه حیران / كوزندن یش یرینه دوكلوب قان
آچلور هردم آكا عالرراز / كه سركشلكدن اولورسرافراز
كهی تخت اولور كاهی اولور بزم / كهی یوز قاره لغندن ایدر شرم
كهی یوزن اورزدیواره آغلر / كه یولرنی قنلو یاشی بغلر
كهی یوزی قره لغندن ای یار / رضا ویرز كم اولاشوبله بردار
كهی جانان سماعندن اورزچرخ / ایدوب ترك دل وجانن اوورچرخ
كهی بی پاوسر بی عقل وبی هوش / كهی كویا اولور كاه خاموش
نه مطربدن كه برنغمه ایشیدر / صفاسی نغمی ندن ایشیدر
بلوراول سازیكم نه سازدر اول / حقیقی پرده لرده رازدر اول
سماع ای جان دمزلر حرف وصوته / كه هربرپرده ده سروار نهفته
تجرد اهلنه اولجان قربیدر / هزاران خرقه دن بش چقربدر
اولبدر اول مجرد جمله خوددن / مبرادر جمیع رنك وبوددن
كه یوقدر هر رنكی اول خمر مروق / نه اسود قورنه احمر قورنه ازرق
برایاغ ایچدی چون اول صافی میدن / كلام شكرین ایشندی نیدن
صفاده صوفیلقدن اولدی چون صاف / وجودندن یویلدی جمله اوصاف

اللوردی پیر خمار اتکینه
کم التفه آنی اول بکلر بکینه
بولرکم رند ولاابالیدر هپ
بو سوزلر بونلرك حالیدر هپ
مرید و شیخ اولمقدن کچوبدر
بو دوزقلری اوزیدر اوجیبدر
چو یوز کستردی کا پیر خمار
مرید و شیخلقدن اولدی بیزار
بو قیدك دیلمز کم اوله صیدی
انکچون ترك ایتدی اول بو قیدی
دوشبدر خار و خاشاك ارهسنه
چکر بو حالی اول وارنجه سنه
طوتبدر دل اول سوز بلدکندن
دم خلقه برن یوز بلدوکندن
اریردی غایتنه جل جهلی
که قید اولمدی اکا علم و زهدی
اگر بو خلقدن یکا یوزکی
طوترسك بی دین یلرسن اوزکی
قباهدن چقوبن کرسك بو خلقه
ایچك طاشك یونی اولرسه خلقه
یوری وار نوری قو نار اختیار
کمر قوشنمه زنار اختیارات
بت و زنار و ترسالق بودر بس
یوری وار بو نفسدن نفسکی کس
ینل حقدن یکا خلقی کوزتمه
سوزی از یله وایکن اوزتمه

بو سؤال اربابنه ایدرکم بت و زنار و ترسا کم ایمش الله و لوبدر
بولنور فو وظاهر و دستن بونلرکه تا و بای نیجه ور ایدیه ور کل

طوتب دین یولنی ایمانه کلدك
کهی لاشمه کبی احسانه کلدك
رسوله حقه قرآنه اینندك
صراطه حشره میزانه اینندك
کزین ایتدك پیمبرلر طریقین
بکندك اهل فرقانك فریقین
کنه بلدك کوکلدن هر کناهی
انکچون قلوروك هر کون آهی
ثوابدن ینه دیدك ثوابه
خطادن ینی دخی دیدك صوابه
تمیز ایتدك حلالی و حرامی
نچون بدنام ایدهلر سنکی نامی

جمیعی شبههلری شبهه بلدك
خلاله بونلك اندن اکلدك
نه دهری اعتقادی نه مناجی
کوکلدن سوز اهل صلاحی
نه لفظی کم برنده قودو واضع
نه وجهله که تعبیر ایتدی شارع
دلومز اول عبارت استنهدر
بلومز اول بشارت استنهدن
ولی ندر بو رمز و بو اشارت
بو الفاظ مخالف بو عبارت
بولر حق دینچون کم غمیدر
بت و زنار و ترسای دیدر
بولر خود کفردر تا و بلسز هپ
ندر بو غمز و رمز و تند مشرب
ندر بونلری بربر ایدیور کل
دل و جاندن بو غوغای کوتر کل
بو معنی اوزره قلماسون عبارت
کم اوله سنه ویران عمارت
سؤالدن جوابم بیکن اولسون
سکا دیکن ویرن البته کل صون

جواب اولوردکم زنار و بت و ترساده کی بر بره بر بسنه وه
کفایتدر ظاهر معنی سی دکلدر بلوبن معلوم اوله

الا ای اهل سنت مقتداسی
که ساکادر جماعت قتداسی
مصور زهد و تقوایدر وجودك
منور سر اسراردر شهودك
شریعت شمعی سن و علم جمعی
همیشه روشن اسون حق بو شمعی
نقایصدن سلامت ولدی ذاتك
مداری ولدی چون صوم و صلاتك
عبادتده قیامك قلسه قامت
فرشتهلره ایلرسن امامت
فرایض کبیدر سکا نوافل
بصیرت اوزره قالمسن و عامل
کلام مکدن آخر قندم لاحت
جلیدر لسانکده فصاحت
چو فتح ایتدك طلسمات کنوزی
ایشت بو اصطلاحات رموزی

پس الله تك بیت دیرکاری نه دیمکدر ایی بیدرر

بت و زنار و ترسايي چو صوردك
ز ديمكدر ديو بونلاري صوردك

ندر بت جسمدر كيم يار دلمش
بدن كبي كيم عنصردن اولمش

جمادي جسمي واردر جاني يوقدر
بو سوز راستدر يالاني يوقدر

حقك هر نسنده بر وزلغي وار
كه هر نسنه آنكله در مصور

اكر حق وارلغين بونلردن آلسه
بولر حق وارلغين شونيله قلسه

همان ساعت يوغ اولور جمله عالم
يرادلماشه دوز همان دم

بولار اسباب آلتدر محقق
كتوريدر بولاري صورته حق

بولارك اصلي يوقدر كندوزندن
بولار آينه در صورت يوزندن

بودرلو كوزنكو كرده صورت
حقك نور جمالدر حقيقت

و ليكن ذاتي بونلردن منزه
حقيقت هلدر بو سوزدن آگه

چو بت دخي بو اشيادن بريدر
بو خلقك اولدخي بر كمتريدر

حقك انكله داخي وارلغي وار
كم اولدخي بدر حق نورن اظهار

قلن مخلوق كبيدر هم اولده
قو مذهبده وهم قمو يولده

بو كافرلر كه حق يولدن صپرلر
بته حقدر ديو بني طپرلر

حق ابخو بتده دز درلر چه انده
حقك وارلغني استرلر آنده

قلن اشياي حقدن نفي ايدرلر
تن و جانلرن اول يوله يدرلر

قمو نسنه ده حق واردر دسلر
بو ايمان اوزره ازلارن قومسه

بولاره شرع ديمز بدي ترسا
اكر بو اعتقاد اسننده درسا

بت اوزره بغلديلر اعتقادي
بولارك قويدي حضرندن فسادي

قلون اشياكي بلسك بتي سن
كوكلده بغلسك بو نيتي سن

كه جمله مظهري حقدر حقيقت
بو اشيا در حقك علمنده صورت

حقك نوري بولردن ظاهر اولور
حقه اينمسنلر كافر اولور

چو مؤمن وجهي بولردن بلورز
بولارك هر برنده حق بولينر

حقك هر شئ كبي بت مظهريدر
مقدس ذاتي بونلردن بريدر

بولار بت مظهري دلداره دزلر
دخي بل بغلمق زناره دزلر

حقك ايمان كتركل حضرتمنه
بلوكي بغله آنوك خدمتنه

كه كفر و دين بشردن ظاهر اولور
بو ايكي خير شردن ظاهر اولور

بو كفر و دين كه وار عالمده دايم
اولور وارلغيله هر لحظه قايم

بته طاين بتي تعظيم ايلر
تن و جانن اكا تسليم ايلر

حقي هر نسنده سنده الوله
اولولرسك ينه سني اولوله

همين كافر حقي بتده الولر
انكچون اكا كافر ديرز الولر

دلدي حق كيم اشياي يراده
اوزندن اوزكه قومدي اراده

كه عالمده طپنلرا كه طايه
هر اشيادن كورنه خلقي قايه

كه خلق احسانه و حسنه قيلر
بنج كوكل بولارك كه بيپلر

حقيقتنده حقكدر حسن و احسان
نيرده كيم قپولر اكا انسان

اكر بت كبي هر نسنيه ترسا
حقك مظهريدر ديسه درسا

كترردي حقا ايمان همان دم
انوك ايماني اولوردي مسلم

چون اشيا وارلغه اولدي مظاهر
بولردن اوش بريسي بتدر آخر

بو معنده ايو انديشه لر قل
كوكل كوزيني آچ ايمدي عاقل

كه بت باطل دكل وارلغي يوزندن
كمسنه يار دكلدي كندوزندن

بتكدر خالقيدر حق تعالى
كه زيبادن كلندر جمله زيبا

جميع محض خيرا كله وجودي
كه واردر حقك انده لطف جودي

وجودي جمله پرده خيردن بل
وكر شرتسه ايني غيردن بل

كي كله بو سوزي اپردره بنن
مسلمانلر بلنيدي كرندر دين

بته كافر بچه طاپرسه بايق
كراول بتدر همان بو صنع خالق

مسلمان دخي كورركبي حقي
عبادت ايلسون بولسون ترقي

حقي كورميوبن اتمك عبادت
چه كر ايماندر عين سعادت

ولي حقي كورب قوللق ايدنلر
دكل اول كورمنيلر كبي انلر

امير المؤمنين اول شيردا ور
منور سينه ور روح مطهر

ديمشكه كورمدوكم تكريه بن
جهانده هيچ قوللق ايلمزون

اكر مشرك حقي بتده كوريدي
هماندم حقه ايمان كتوريدي

انوك دينده كمراه اولميدي
بته طپمقلق اندن كلميدي

بتي اول خلق كوررلر شو ظاهر
بو علتدن ديرا كا شرع كافر

كه دكلدر روا مخلوقه طپمق
قيوب حق يولن اوزكه يوله صپمق

اكر سندخي انده حقي پنهان
دكل درسك سكا شرع اي مسلمان

مسلمان ديمز اندن اتروبايق
اكر يوق درسك انده سر خالق

لغتده كفر ديو ستره درلر
حقي اورتنلره كلبتره درلر

حقي خلقيله كافر هردم اورتر
قتنك چت بونلره يوزكي برتر

اولركه سعي اتدي كوشش اتدي
حقك نوريله خلقي پوشش اتدي

حقيقتكه بليدي كفري كافر
اكا اولدم اوليدي حق ظاهر

حقيله خلقي پنهان ايلمكه
بو كثرتلري يكسان ايلمكه

حقيقي كفر بوكا ديرمشايخ
كرك مست اول بوميدن كرك ايخ

چو كفر ودين اندر عشق املد
ندرر عشق سر حق تعالى

لكن

يقين وشك وكفر ودينه
بو عقلدندر ديدبلر همنشيني

سلوكنده ارشدرا كا سالك
كه حقدن غيري كورر جمله هالك

كچر اول عقل كبي يوز جهاندن
طولنسز جمله پيدا و نهاندن

بلر كفريله دين ارد بجدا انوك
اولور اصلي يقينيله كمانك

اولور جمله جهانك سر كزيني
انوك اولمز مجازي كفر و ديني

اچنده هر تنك جان كزلنبدر
چو كفر التنده ايمان كزلنبدر

همشه كفرده تسبيح حق وار
وان من شيء ديمك ندق وار

كه قراندر بوني تصريح ايلر
كه هر شيء ربنه تسبيح ايلر

ضلالت ظلمته پرورده اولور
اكا كفر لد ظلمت پرده اولور

انوك اولدر صراط مستقيمي
قبول ايلر عذابي وجحيمي

سربلور بونلره حكم جلالي
كه بولارك جهنمدر مالي

بتي بارتدي حق دزدي قشدي
بت اهليني قمو ابليسه قوشدي

جورمزلر يوزن بتدن اولورلر
همين باطل دين استنه الورلر

اوكرمز كيمسه حق ازدرد غيني
بوزمز كيمسه اول يزدرد غيني

نكم ايدرسه اتسون ايش انكدر
اكر بابي در اكر درويش انكدر

كورن اول ايشدن اول هم اول ايلر
ايو ايلر ايو دير ايو سويلر

ايني بر كورور بر سويله وبر بل
كه برتنسين وبر جانسن وبر دل

تمام ابت سوزي بونده اي سخندان
بونك اوزره در اصل فرع و ايمان

كلام اللهله كوكلكي اوت
كه واردر خلق رحمانده تفاوت

بونرده مختصر اولسون عبارت
بو كرزناره ايدلم اشارت

تأويل زناري بلدرر

خبردار اول بو معنیدن خبردار | قچنکم وضع اولندی عقد زنار
که بلده اوله اول خدمت نشانی | عبادت اهلی صانه کورن آنی
همین خدمتدر زناردن بس | لاقاتکی اهل ناردن کس
بلوک بغله ازنار کبی ار اول | بلا اوقلرنه هردم سپر اول
زره ایله ازوکه جد و جهدی | دلیل ایلیوبنا وفوا بعهدی
وفادار اول حقک عهدنده هردم | که آزاد اوله سن سن هم مسلم
همیشه علم آتنه سوار اول | عمل میدانه کبر استوار اول
که چوکان سعادت وار الکده | عنایت قوشنی بغلو بلکده
عمل میدانه علم ایتی دیب | ارایردن عبادت طوبنی قپ
یرادلدک عبادت ایتمکیچون | بو یولده ترک عادت ایتمکیچون
اگرچه خلق چوق یارادلبدر | ولی یوللو یولسه ید لبدر
اتا علم و هوا انا اولدی اعمال | اوغلدر قرة العین ولا زاحوال
آتاسز کسنه اولدی پیدا | مکر عیسی اوله عالمده تنها
ندر بو ترهات لاف و طامات | خیال نور و اسباب کرامات
بولر یوللرزکرن رد ایلیندر | حقک یوللرنده سد ایلندر
کراماتک سنک حق قوللغندر | که کوندز عبادت یوللغندر
ولی اولمق دلرسک ترک طلب | کر و قالن ریا و عجبدر هپ
قوکستون کبر و عجب و ترهاتی | دخی دعوی لاف بی ثباتی
بکم اسباب فقرسه تمامی | عصا و تاج و خرقه بنکتا می
بولر درسالکک بیهوده فکری | قو بو استدراج اسباب مکری
که شیطاندر لعین بی سعادت | کلور آندن هزاران خرق عادت

کهی دیواردن کروب ایدر یول | کهی طامدن اینوب اوکرر اول
کهی کوکل قپوسنده اوتورر | هزاران وسوسه دوزر کوترر
کهی قان بیکی سیر ایلر طمرده | حقم دیر کورنز عین نظرده
یورر ایچکده وطاشکده پنهان | دریدرسنده کفر و فسق عصیان
اگر راضی اولورسک سن بو حاله | سکا ابلیس حق ایلر حواله
بو حال ایچنده دین یولن قویرسن | همان دم وار ابلیسه اویرسن
اولور ابلیس امامک هی دیپنجه | همین کیدرسن اونک دردینجه
اولفکده اویارسین اولویه | قچوب یغمردن اوغرسن طلویه
قلورسن آنده حقده ابره مزسن | دخی دولت یوزینی کوره مزسن
کرامت سن سنی کوسترمکسه | قمودن سنی اولو کورمکسه
بودر فرعون بکی خودنمالق | که آزوب اندی دعوای خالق
حقیله آشنالق ایلین ار | اچن طاشنی صدق ایلر منور
بولردن خودنمالق هیچ کلمز | جهانده حقدن اوزکه اکلمز
نچکم خلقه درمیلی درونک | شکارسن همایسک ارونک
بو مکر و حیله دن صاقنغل ای یار | بو بنده کندوکی ایتمه کرفتار

تأویل ترسایی بلدرر

ندر ترسایی دیمک بو محلده | غرض تجرید اولمقدر مثلده
چون اوراسن نفس تجریددن سن | خوش آزاد اوله سن تقلیددن سن
تعلقدن چو قلبک اوله تفرید | خصوصا ظاهر کن اوله تفرید
مقدسدر جناب وحدت حق | که روحک دایریندادر محقق
بقا سیمرغنکدر اول بوا سی | حقیقتدر آنک اوج هواسی

کیس

آنوك كم ظاهر و پنهانی واردر — بدنده حقدن آنوك جانی واردر
آنك كم واردر جسمنده جانی — آنوك قدوسدن واردر نشانی
چو روح اللهدن اولدی هویدا — كه اول روح القدسدن اولدی پیدا
اگر مغلوب اولورسه نفس ناسوت — یرك اولا جناب قدس لاهوت
مجرد دیو حق هر كیمی اوكه — بو روح الله بكی چیقر اوكوكه
سكا تمثیل ایده یم بو كلامی — بو معنی بله سین سن تمامی
صقتلسه بو جان و صقلسه تن — بو تن جان بكی اولور خوب و روشن
لطیف اولور بو تن روح ملكدن — عروج ایلر كچر هفتم فلكدن

بو موضع مراتب استبداع و استنزار بلدررر وروح اولك عوالم وعلایق بیان ایلر ومرآة مستجاده ومرید قولی كه تزویر اوله تو ایلركیم صادق اوله طالبلر معلوم اوله و واجح كامل مرشد لوك حالاتی وعلامتلرنی بیان ایدر و انواع مراتبك احادیث ایله و اخبار ایله ده قطعور بلدرر

نه ایدك سن ازلده بر حقیقت — حقیقت اوزره روحك اولدی صورت
چو صورت اولدی سكا عقل اول — كه اندا در جهان عكسی مشكل
تنزل ایتدك اندن نفسه كلدك — مصور نفس كلده سنی بولدك
چو عرشه كرسیه كوكلره كلدك — بولری سیر ایتدك جمله بلدك
یدی قت كوكلری كردك اندك — هما بكی بو یر یوزینه قوندك
نبات و معدن حیوانه كلدك — هم آنلری كچوب انسانه كلدك
كلوب انسانه چونكم لقما اولدك — انا رحمنه دوشوب نطفه اولدك
چو صلبندن آتانك رحمه دوشدك — هماندم انده قان اولدك اوشدك

سكك اولدك دری اولدك آت اولدك — دكلمش غنچه بكی قت قت اولدك
بو جسمه چونكه حق امری وارلدی — الوبكی یكن جسمك دیرلدی
آنادن طوغدك و كلدك جهانه — تنكی اندلر صورت بو جانه
چون اولدك طفل كبی شیرخواره — سكا جنس اولدی اولدم كهواره
اولالدك بالغ اولدك آگه اولدك — اریدك آتكله همره اولدك
عناصر اولدی سكا ام سفلی — سن اوغلسن آتادر سكا علوی
دیدی عیسی كه میر محترم در — فلكلره كیدرم كیم آتمدر
آتادن بكا كتای پدر جانی — كه قالمز باقی اشبو ملك فانی
دلرسك كیم اولسن مرغ پرواز — شكارك اوله جمله اردك وقاز
جهان جیفه كركسلره ویر — بو فانی عالمی ناكسلره ویر
دنی و دونلردر دنیای غدار — كرامت بیمكه لایقدر بو مردار
نسبدن كچ طلب ایله مناسب — قو بونلری و اول حقه طالب
روان اولدی بو یوله یولداشلرك — آتاك آناك هم قرداشلرك هب
بو یو قلق بجز نه هر كیمكه بتدی — خدادن ازكسن جمله اونتدی
چو حقدن بكا وقتی یقدی آنك — فدا انساب اولدی نقدی آنوك
نشهوتدن كه قیدی دزلو شهوت — نه حاصل اولدی اندن كبر و نخوت
اگر دتمسه شهوت بو میانه — نسبلر جمله اولردی فسانه
اراده كاركر اولدی چو شهوت — آتا آنا چقه كلدی ضرورت
ندرا تا آنا بو صورتله — بولار كلدیلر خوش عزتله
تودك برناقصك آدینی خواهو — لقب طاقدك حسود آدن بر آذر
عدو كسن سنك فرزند دیرسین — یا دولانلره خشا وند دیرسین

اولر که امدی سکا خال و عوددر
بولردن حاصل اولن درد و غمدر

دخی لر که سکا بولدا اشلق ایلر
سنکله سوشوب قرداشلق ایلر

سنکله کر بولر اوندر وکر بش
بولر در هزل یولنده سکا اش

بولارك آنجه اولدك همنشيني
يتردك بونلرك ايچنده ديني

بولر افسانه و افسوندر هب
تجارتده بولر مغبوندر هب

کلام الله حقیچون حرمتیچون
رسولك آب رویی حرمتیچون

که بونلر صاقله کولمکدر ابحق
حقا کیدنلره المکدر ابحق

ارنلر بیکی قورتل ارکبی اول
دورش ترك سرایت سرور بیکی اوله

دورش یولکن هرکز قومه مانع
ولی حقنی خلقك قلمه ضایع

مجرد اول مجرد اول مجرد
قبول ایت حقی خلقی ایلکل رد

تموقیدمز اهبدن بری اول
قوزه رولرك سرد فتری اول

سنی صید اتمسون قید مذاهب
که اول دین دیرنه مانند راهب

رسول اللهك اشلدوکن اشله
که روحك و تنه جانلر بغشله

بویرده دیر دین جان ملکیندر
کم اول ایکی جهانك دولتیدر

چوکوتروله کوزکدن صورت غیر
سکا مسجد کبی وله قمو دیر

بجسدن بر یوزی هب ظاهر اولا
سکا حق جمله یرده ظاهر اولا

نه ابله که اول وقت اولاسین
بونفسك حیله سندن قرتلاسین

چقر بونفسك ایچندن خلافی
که حق یولنده در سکا بو کافی

بولردن عیسی مریم کبی کچ
جهان و خانمانی حقیچون صاچ

عوامبلها وترمه مسخ اولرسین
نه مسخ اولمق بکلی نسخ اولرسین

عوامبله که اولسه همدم و یار
ثقفا و تدنا اوزن ایلر نکوسار

عوامك مذهبدر رسم عادت
قرشمز بونلره اهل سعادت

بو عمر نازنینی طیب تلف ایت
بو خیوانلره طیانی علف ایت

کچردك هرزه بیله روزکاری
بو یولده ضایع اولدی عمر واری

قودك تشویشه جمعیت لبسن
قودك درلو هوس آدن طلبسن

ادندك اولو بر باهل حماری
یمك ایچون جهانده زهرماری

چوسر ورلك ادی جهانه دوشدی
انکچون خلق مشکل حاله دوشدی

ظهوره کلمدن دجال کافر
که بیشر ولری شمدی اولدی ظاهر

حق استینلر امدی آز درلر
اولانی داخی انلر آز درلر

بولر رهزن اولمقده نه شکدر
بو یولو شیخ دجاله اشکدر

طشنه کیدلر کهنه پلاسه
ایچی طپطلودر تنکری بلاسه

جهانی ذم ایلرلر همیشه
ابدندیلر بونی وعظنده پیشه

قباخنلر صکرلر ملك و ماله
که قوییه آنی خلق کندولر آله

صلاتی دانه صومی دام ایدرلر
بنو کله خلق کوکلن رام ایدرلر

دماغن دیلن الیچون قریدر
یمز ایچمز بدعتلر دریدر

یغون خرصی و یولی انجه کبی
یرمجه بغده یرقارنجه بیکی

کچر صدره صیرولر کبی هب
بشی اشغنه ایرولر کبی هب

زنالرکز لوکوزی ششه سنده
اولبدر عزوجاه اندیشه سنده

دماغنده طلو کبر و ریاست
مرایلقده در فکر و فراست

ورع اهلی کبیدر خلق ایچنده
ولی دین یتیجیدر دلق ایچنده

بولارك ایچی طاشی بر دکلدر
بولر جاهلدر اهل سر دکلدر

دریدر نفسی جانلری اولبدر
بولاره ایکی سرخوشلق اولبدر

بيى بو كم صيقرلر نفس تمزن   هوسدن نوش ادرلر جهل الخمرن
ایكنجى بونلرى اسرتدى دينى   اوچنجى دينيدر بونلاره دنى
قومشلر آدلرن درويش صافى   بكولمشلر نتكم كاف كوفى
بولارك طشرده در صوفى ادى   ولیکن خلوتنده در فسادی
حقيقتده بولردين دشمنيدر   كه دنيا سوجيدر اون ودنيدر
طپرلر خلقه ودينى قورلر   جهانده نفس خوشلغن سورلر
بيمزكم قولردن اولودر   بولاره ديدكچركن خلودر
بولردين يولنك دېكلريدر   شياطينك بولر اركنلريدر
قلورلر حق يولنه خلقى دعوت   مريد كيمن اوغلن كيمى عورت
كيمى بنكى كيمى خمرى وذمرى   كيمى فاسق كيمى صوفى جمرى
كيمى شبلى ديرلور كيمى مصرى   كيمى كرخى ديرلو كيمى بصرى
كيمى دعوت قلور نور كرامات   كيمسى غيبت سويلرنه ندامت
كيمى كذاب وكيمى افترا جى   كيمى قلماش وكيمسى قراجى
قرا كوكلرى قلبى فسرده   بولار بكزدى قوين بشلو قرده
قموسى بكزر اهل تميزه   صباحدنلرى بكزر اسكى بيزه
جميعى ايدوب بكتاشى حالى   طنانورلر كيوب براسكى شالى
قولتمه برست ومفت خوره   مكدرسنه ودل سنك خاره
قموهنكامه كبر وزرق سالوس   نه بونلرده ادب ورد نه ناموس
يتردين اهلنك كوكلى وجانى   كه بدعت اهلى طوتدى بو جهانى
مسلمانلق كه بكزر براغيله   كرك كم انده دين اهلى يغله
ديرلوب بو اهلى يقد بونلر   ضلالك يازوسنه چقد بونلر

فسا

فساد ورد لرخالى بو خلقك   يمك ایچمك ايچون مالن بو خلقك
واروب شيخ ايدلر بنى تميزى   كه حق دركاهنكدر اول تميزى
چون اولولاد لر اول بو الفضولى   كه نه تنكريى بيلورنه رسولى
كوتردى شرع ديوارن ارادن   نه امسون كيشى اول يوزى قرادن
ديدى تنكرى رسولى اول زمانده   قوپجق درلو بدعتلر جهانده
بنم امتلر بهت مقنى منت   انوك بيكى زمانده طوتسه سنت
اليلها وذكرى طوتمش كبيدر   ايناننك كم بو سوز قول نبى در
بو بدعتدن كه اوش دين يقيلور   نه اليقمق كه جان ودل يقيلور
اشتكل مصطفى دن بو بيانى   ديركن قصه اخر زمانى
بنجه يرلرده ايتمشدر اشارت   كه فعليدر بولارك هپ فنانى
دريغا كوركلر چوبان اوليدر   اوينالر كاسركردان اولبدر
عجب قالدق عجب اخر زمانه   كه چقدى دين علمى اسمانه
دونيدر عكسنه احوال عالم   كه جاهل لقدن ايتمز شرم ادم
نه قالدى شرم اراده نه شفقت   ادب يرده لرى پرتلدى قت
دوريدى ديده درلو مراوز   كه شيطانلره اولمشدر قلاوز
ايچى طاشدر انوك طعنه لايق   همان ابليس بيكى لعنه لايق
جهانده شيخ وقت اولمشدرانلر   مصور جهل اولمشدر بلانلر
كه حضرا ولدردى اول طفل عجمى   كم انوك اتسيدى عجمى
دلركم حضره تشبه ايده اوزن   كه يعنى حضر ازنه باصه ايزن
صلبدر كندوزن درلو فساده   پريشانلق دوشردى اعتقاده

بونی شیخ ایدنن اول گرسزی کور / یا بوکا شیخ اولان اول یوزسزی کور
نه بونده خیر وار نه آنده دولت / نه دین وار آنده نه بونده شریعت
چون اول فرقا بلمز ایکی بردن / نجه ورسون خبر اول سکا سردن
طلودر کوکلی انوك خار و خاشاك / ایده بلمز سنی سنلکدن اول پاك
کرام بولسه ایدیدی باشنه کل / قچن ایلرسنك اول سنلکك حل
بولارك ذمی معصیت دکلدر / مفاجر غیبتی غیبت دکلدر
حقه بهتان ایدرلر بونلر الحق / خلیفه ایلیوبدر دیر بزی حق
بو بولده حاشه لله اهل جیفه / کم اوله خلق اسنتنه خلیفه
ولی کرچك اولور یالانجی اولمز / کوکلده بای اولان دلنجی اولمز
خلیفه یرده کوکن حاکم اولور / آنوك الندە اولور هر کم اولور
بولارك کذبنه واردر علامت / که دکلدر بولر اهل سلامت
که قورقرلر بودینی بکلرندن / کدرمزلر بوخوفی کلرندن
ششورب کندوزن کیورتمك استر / کیمه اولسه الن اویدرمك استر
اونن چیقرمز و آهسته سویلر / ایشدنلر صنر که خسته سویلر
دلر که ایده لر بیمار اولبدر / بودین دردنده زرد و زار اولبدر
طوداغن دپردر خلق ایچره یعنی / که ذکر ایلر دیسونلر مرد معنی
آنکچون قیدر طیلسانی / که عالمدر صنالر خلقی
یغون ایدن یکجکلر کیرلر / مرقعلر ایدوب کوکه بویرلر
کورنلر اکا ذاهددر دیسونلر / اکا کیدوکی شاهددر دیسونلر
بوخلقه کستر اول بکری سازن / که ایدالر قلورمش دون نمازن
طلاغن کمرلندرمش اولا بجدن / که ایده لرندندر اول وجدن

باشی آشاغه وقیغولو هر دم / کم ایده لر بو دیندن نا ترو چو غم
کم بونده بوینده رداسی / قولنده تسبیح الندە عصاسی
ادیمی مسحی وار دیوی کزنده / قصاجق کیه چکلری دیزنده
یورر خلق ایچره بوکسونده بایق / طهارت اهلی صانسون دیر خلایق
صوق آه ایلر و باشنی صالر / که وجد اولدی دیسونلر اول فلان آر
یلن رمز ایلر و مهمل اشارت / ایشتمش برنجه قورو عبارت
ویرر خلقه اشارتلر خبرلر / کم ایده لر ایدبدر چوق سفرلر
نظر المش دیه لر پیرلردن / غنی در خواجه لردن میرلردن
جهانده وار کی درلو مرایی / کم الدرلر بو یخسو لله بابی
برسی بودر اشکی کسوتیله / که ذاهدلر اولور بو صورتیله
عوام الناسی بونلر یمك استر / بولار کلها نشتمك دیمك استر
کیرلر کهنه پاره پاره جامه / دلرلر که سویله لر عوامه
یکی طون کی دیسك کیمز اولرسه / بودیدکوك سوزه اویمز الورسه
که یعنی دینی ترك ایتمش دیسونلر / جهاندن نفسن ارکومش دیسونلر
فنالنرسه طرام صقالن / که دیسونلر اونتمش کندو حالن
دیسونلر حقه مشغول اولبدر / عوام ایچنده بو مقبول اولبدر
الکنجی بی بودر اهل ریا نوك / ایشت امدی علامتلرن انوك
یلرارزنجه دایم بنکنامك / دلر مقبولی وله خاص و عامك
دلرکه کبره سلطان صحبتنه / دخی هم وارده ختونلر قتنه
اکر کهنه کیرسه کندزنه / اوشنر خور اوله سلطان کوزنه
اکریکی کیارسه عوامی / وشانور منکر وله دیر تمامی

بها لوصوف آلور بوكدر رانجه | مطوق كسترده كدر رانجه
ینه بر فوطه آلور خوش منقش | عمامه صر نور صرقدر فش
بنوك ینكی نه خلقك ینكنه در | صلاح اهلی لباسی رنكنه در
كه سلطانلر حقارتنا تمیه لر | باقوب كوكلرن ازكتمیه لر
زیارت ایلیوب عزت قله لر | دعاسن آله لر خدمت قله لر
قیاس ایت قنده در آنك ریاسی | عوام الناس كرسه بو لباسی
همان دیركه بو قیمتلو اولور | بونی كین كشی دولتلو اولور
كورلر بونی و تعظیم ایدرلر | اوكنه آرزنه دوشوب كیدرلر
حق اهلندن اكر بر كشی قوبسه | نظر قلسه آنوك كیدوكی لبسه
دیسه بر طون دخی كی جقرآنی | جقرمز كر بدندن جقسه جانی
ریاسی طوندن ایلر اول رعایت | آنكچون كم اول قورقر نهایت
دیمسونلر بكا دیر خلق یكسان | كه زاهدلقدن اولمشدر پشیمان
اول ابله كتورمز آكا طاقت | ریاسی قیلمشدر آنی قت قت
كیز دین اهلی هر لبس حلالی | حقیچون جوقه و صوفی و شالی
ریا اولور عبادتده و سزده | بدنده و كیاجكده و یوزده
عبادتده ریا شرك خفی در | ریا غفلت دكیز بنك كهفی در
ایشتدك حالنی اهل ریانك | كه بونلر مشركدر كبریانك
همان طالبلره بونی دیمكدر | غرض دین اهلیچون غم یمكدر
حق اهلنك اشكل وصف حالن | كه بونلر غرض ایدرلر حق كالن
لباسی كلاه تاج و كاه عبادر | هم دستار و كاه هم قبادر
دكل مخصوص بنلر بر لباسه | قبایه شاله و یا خود پلاسه

اولندر

اولندر بونلرك نفسی مسلمان | قو فعلی و قولی دین و ایمان
غرضدن شبهه دن پاك و مطهر | ایچی و طاشی شرعیله منور
صاغ النك ایچنده در فلكلر | فلكلرده نكیر وارسه ملكلر
صول النده طوتر یری تمامت | آنكدر یرده و كوكده امامت
حضر بكی قورود یشده حاضر | حقك قوللری ازره شیله ناظر
كم آنده فوت اولمز بر دقیقه | النده در آنوك جمله رفیقه
آنوك حكمنده در قیغو و شادی | مراد بدر آنوك حق مرادی
حقا آنی قوللره ایلر وسیله | كه رحمت ایده خلقه آنوكیله
آنك النده ایرشر تمامت | بو خلقه رزق قونجه قیامت
نكیر وارسه ولیلر اولمز مانده | الی النده در آنوك جهانده
نه یرده كم قوپر حقانی طالب | حقا اركورر آنوك الن الب
كوترر كوكل كوزندن حجابی | تمیز ایلر بولندن آفتابی
نظر قلمز جهانده ملك و ماله | نه طالكی وردر آنوك كشف حاله
بشنده در آنوك ربانی تاجی | بو خلقه یوقدر آنك احتیاجی
آنك بر همتی واردر جهانده | كه بر ذره دكل كونین آنده
جهانده غفلت اولمز اكه طاری | كه اوندن اوره آكا كرد كاری
علومك اولنه آخرینه | اولو بدرسنه سی نوك خزینه
اكا اقرار عانكاری بو خلقك | حقیقت بلكه هر كاری بو خلقك
جمیعی لعبته هم لهو بكزر | خطایه ظننه مكر و سهو بكزر
معانی یوق آنوك عالمده معلوم | تن و تنها یورر عالمده مظلوم
آدی خلق ایچره درویش و كدادر | ولی معنی یوزنده پادشادر

حق اني نوريله پنهان ايدبدر / اگرچه صورتا انسان ايدبدر
اني زيرك لكيله كمسه بلمز / هواسنه اويانلر اني بولمز
مسخردر اكا شيطان نمشه / صلر قوللقچي كبي اني ايشه
بو اوصاف و كمالات مناقب / درونده در انوك جمله غالب
يوق انوك ظاهرنده اشبو حالت / كه اولولمنده قبله دلالت
كمسنه صورتنده نسنه طيمز / انكچون اكثر خلق اكا اويمز
عوام الناس بيكى در صفتده / يمك ايچمكده بكزده بتده
الارمز انوك ايچنى توزنه / كه سرمه اوله جان و دل گوزنه
مگر حق بلدوره اني قولنه / قچن بو يرده گردن اول بلينه
اكا خلقيله اولمق صورتا در / معانده بو عالمدن اوتردر
اتا سيدر بو خلقك اول حقيقي / كه ايلر تربيت اول هر فريقي
نه اوغلده كه اتانك نشاني / بوليرسه سور اول اته اني
اتا نوردر اوغل نور اوسه مشهور / بودر ديدكلري نور على نور
اوغل كه اتانك دولتلوسيدر / اوغلالارك قموشفقتلوسيدر
اتادن نقد وار اول بنگختك / كه شيرين ميوه سيدر درختك
نه حاصل دنيده اول قولوزدن / كه فرق اتميه ايوبي يوزدن
قچن اول دين بچنده مرشد اولور / اكا اوين كشيلر ملحد اولور
مريد انكچون اولور شيخه تسليم / كه اكا ايده دين علمني تعليم
يقا كوكل چراغن دين اودندن / كه كورن كوينه انوك اودندن
الوبه كمسه علم اوكرنمشدر / الوارد نيچه كمسه كتمشدر

كمسنه يقدي كوكلدن چراغي / كه تميز ايليه قارادن اغي
بقردين اهلي بو دوره بو چاغ / دلركه كندوزن صاله بچاغه
كه يقدي شرعي مفسدلر دريغا / بلوررسز اولدي مرشدلر دريغا
جهان مليطلوا اولدي بدعتيله / عمل ايدلمز اولدي سنتيله
حسيس اولمق شريكي اولياتك / نشانيدر بولر اخر زمانك
چو ارز قالا بو دنيا اولمغه صولك / قوپسردر اوكش دستالر اولك
بولردن صكره قوپرا اولو دجال / صلبسردر جهانه فتنه و ال
طوتسر يريوزن فسق نجاست / طليسر عالمه كفر و ضلالت
حقك هر ايشنده حكمتي وار / هر ايشك حكمي و بر دولتي وار
جلالندن كهي حكمت قوپاررز / جمالندن كهي رحمت قوپاررر
انكچون بو زمانده حق طوتلمز / كه ابله لره هركزدق طوتلمز
مثلدر اشبو هر بر داستانده / اشك باشي كركدر بوستانده
قوان اروسنك بالده شي وار / طلكولن قوردنك دخي اشي وار
جهانده اولمسه سوبر كه جيلر / بچندن اوزكريدي ار كوجيلر
اوقابچون اولدبسه قرتال بلكي / كمشلنز اصپلور قورد اكا كي
بچندن اتروا اولمسدر سكك لر / نجاست قنده وارسه اني بكلر
خماري چون كركدر خمرستة / طلكو اتير اشربت پرسته
اشك ابشر كرك صود طورر / صونك اغوسي وار اني كيدرزر
دلكلرده او ريمك دورزر اولر / الامز قازوا اوردك سكك اولر
كنا خوش وقت اولور سنبل وزنگ / اشلرقر شووارر قوردي گوزيك
ولي بو حكمته ايلر نظاره / انكچون دخل ايلمز بو كاره

دلرسه کفر وفسق اهلن کوررر | کبر ال طاشی بیك قرغون اچورر
بو غفلت پرده سی کوزکچکلمش | ضلالت تخمی تنلرده اکلمش
صقین تا اهل الله هم صحبت اولمه | بولار وکیله مرتد اولوب اولمه
صقین تزویر دن وتلبیسدن | اوغرلن بر نفس ابلیسدن
که شیطانی بجر اکثر نفسلر | طوتبدر هر بنوکی اشبو سسلر
کر ابلیسه وارسه اتحادك | سنی سن بیلدن آیغا قرادك
چو شیطانله اولدی بلشدلك | فنا داشلرده آنوکله بولشدك
هرانده اندی سا کا کتخدالق | نزوار اتدرسه دعوی خلاق
بوذز کونی وبودوزنلری بوز | که طورمز کنبد اوزره ایجی قوز
بلش بلیشی کوریك بلیشر | سوزر سر وقتنه آنوك ارشر
اوکونه ویرر آنی یمانسز ایلر | بو جبی انده که حق جانسز ایلر
کر اولدمدمار شمزسه عنایت | همان دم عکسنه دونر حمایت
وکر شیطان دکولسه بلشنك | سونك اوجی اولیسر خیر ایشك
چون اول یوزنه بقمادك انوك | چورك ایشلرینه قمادك انك
کر آخرده کلورسه اول قیرمز | سنی هرکز اول بماندن ایرمز
کیشی طوتمز سوزنی یادکشنك | طوتر سوزن همیشه بلشنك
بلشی مؤمنك اولور فرشته | که ایلکلر کورز آندن هر ایشده
حذر قل شرع حقن ضایع اتمه | کنا تخمی اکیلن یرده بیتمه
وجودك قلعه سنده پاسبان اول | قیون بکی هر اعضا که چبان اول
طور ایله ترك عادت قل عبادت | که جمع اولمز عبادتیله عادت
عبادت نجه کم ایلرسك ای یار | کورونرسه کزوکر یار و اغیار

طولمزسه کوزکدن صورت غیر | همان دم سا که مسجد کور نور دیر
وار ایله ترك عادت قل عبادت | که جمع اولمز عبادتله عادت
عبادت نجه کم ایلرسك ای یار | کورنمزسه کوزوکر یار واغیار
دکلسه طاعتکده غیر حاضر | اولورسنین جمله یرده حقه ناظر
جهانده ترك عادت ایلیی کور | حقه خالص عبادت ایلیی کور
بت وترسا وزنار وناقوس | ندر بو جمله ترك نام وناموس
بولار هب رسم عادتدر وآیین | اکر آکلادکسه سوز قولای بن
یوز دشمندرر بو نفس کافر | که بدعتلر قلور باطنده ظاهر
رضا ویرمه بو رسمه دینه هرکز | بونکله روشن اولمز سینه هرکز
دلرسك که اولاسن بنده مخلص | کرك که سنده اولا صدق خالص
اوزوکی قورتری کورکندولکدن | بیتر باشکی چیقر یردلکدن
کناهلك وخلوتده اکثله | همیشه صدقله ایمان یکثله
ریا وسمعه اچره قلمه حیران | مسلمان اول مسلمان اول مسلمان
قوتاج وخرقه زناری بغله | کسوب زناری خلوتلرده اغله
ایوری خرقه وتاجی بلی دیه ویر | دل وجانکی ترسا زاده یه ویر
که ترسا زاده در نور الهی | بودر ایمان کوکنك بدر ماهی
آنوك کفرنده اولغل کم فنادر | که دیری اول بتك ملك بقادر
که معنی بو آراده ختم اولسون | کمی فاش و کمیسی کتم اولسون

تمّ ابن ختم اثر وکتب مصنف کندورنك حقه ... اولدر وغیره
... ودرکشف بو کتابه حق تعالی کلشنی راز بو
آره وردو وکن بیان ایلمش والله اعلم بالصواب

طوتر

مصنف آخر اندکده کتابن
بیورمشدر کندو زینک فتح بابن

بیان ایتمش اوزینک کشف حالن
هم اظهار ایلمش کندو کمالن

قومش عشقی قوش نفس خیالی
ایدوب جان ملکندن انتقالی

کوکل اقلیمنه اورمش قدم اول
وجودن ایلمش کلی عدم اول

کدرلر ایتمش طبیعت ظلمتندن
خلاص اولمش ایکلک شرکتندن

ایکلک لکدن نجوب برلکه یتمش
حق اولمش حقله خلقی اونتمش

ارشمش بزم سلطانه اولدم
یقینلق حاصل ایتمش شاذ خرم

جنابنه حقک چون واصل اولمش
دلکلر درلو درلو حاصل اولمش

چکلمش کوزنه نورانی سرمه
بو معنی یه که حقدن غیری کورمه

ایچی وطاشی نوریله طونمش
حقک رحمتلرن کورمش کونمش

چکلمش عیننه کحل جواهر
جهه کورمش کوکل کوزنده ظاهر

مهیا دردیر اول حقانی مجلس
غنی اولور اکا ایرسه مفلس

رفیق ایتمشلر اکا بر حضوری
که هر پرده کوره سبحانی نوری

بت و ترسابچه اول نوره درلر
هم اول منظرده کی منظوره درلر

ظهوره کلسه اول حق حضرتندن
کورینر مهرولر صورتندن

که مهرولر که هر پرده کورینر
اگرچه درلو صورتلر بورینر

آنکدر بزم شمع عیش باقی
زهی مطرب اولور وگاه ساقی

زهی مطرب که برساز ایلیجک
خدایی خوش سر آغاز ایلیجک

صلار زاهدلرک اودخرمننه
دوشور شعله لر جان و تننه

زهی ساقی که سونر بر پیاله
ایچرسه زاهد هفت ساله

اولور بیخود دخی کندویه کلمز
بتورر کندو زخی داخی بولمز

اگر اول نور کیرسه خانقاهه
دوشردی صوفیلر فریاد و آهه

دوشرلر هپ خراب و مست اولورلر
قومزلر پا و هم نه دست اولورلر

اگر مسجدلره کیرسه سحرگاه
قومز بر کمسه جماعتدن آگاه

کیرسه درسگاهه مست مستور
فقیه اندن اولور بیچاره مخمور

قمو بیچاره در عشقندن آنوک
قمو آواره در عشقندن آنوک

قمو کوزدن صلیپدر خانمانی
آنکچون ترک ایدیبدر جسم و جانی

آنکندندر آنوک میخانه معمور
یوزندندر مساجد جمله پرنور

کمن مؤمن کمن کافر اول آیلر
جهانده درلو شور و شر اول ایلر

بو حالی بویله کورمشدر مصنف
خبر بورمشه ویرمشدر مصنف

که باکا آندن ایرشدی بو دولت
بو نفس اوزره ظفر بولدم نصرت

بنم آندن ایرشدی ظلمه داد
که کافر نفس الندن اولدم آزاد

نکم کوکلمده ورسه فکر دانش
حجاب اولمش کوکل کوزن بورمش

قمو تلبیس و عجب و نخوتمش
قموسی درد و مرک و حسرتمش

کیجه کتدی و اولدی چون سحرگاه
قمومدن کردی اول بت شویله ناگاه

اویردی بنی غفلت اویقوسندن
خلاص ایتدی ایکیلک قورقوسندن

بوزندن خلوت جان اولدی روشن
کوکل دکلری هپ اولدی کلشن

آنکله بنی بلدم کیم کیمم بن
کمسنه کمترم کمدن کمم بن

چو کستردی جمالن بکا اول ماه
همان دم جان و دلدن ایلدم آه

بکا دیدی که ای شیدا دسالوس
نیچه یه دک بو ننک و نام ناموس

بو صانوبیله عمرک ویرد باشه
صنولر شیشه سن اورسکه طاشه

بو زهد و علم عجب و کبر و نخوت   ایچلده بغلیوبدر در لو صورت
کور آخرسنی نلردن قوبیدر   عمللر ایلدوکی یوبیدر
نظر قلمق آکا کم خوب رودر   هزاران سال طاعتدن ایودر
همان دم اول جمال عالم آرای   بکا عرض ایلدی بنی سراپای
بنی کستردی بکا کم کیمم بن   کسه کسترم کندن کیم بن
یوزی جانمك ولدم اولدقاره   جمالندن دل اولدی پاره پاره
آنکچون اولدی باکا بو خجالت   کم اولمش فوت ایام بطالت
بو عمرم اول بطالتده چرمش   صویه بوز کبی دوشمش ارمش
خجل اولدو غم اولبت چونکه کوردی   بکا طولدردی بر پیمانه صوندی
براودد شدی صوندن باکم آنك   که شوقی کوکر چقدی جسم جانك
چو کوردی بکا اول وجه خرشید   همان کسدم تن و جاندن امید
ددی بو باده دزنی زنك و بوی   بو وارلق نقشنی آنوکیله یوی
که وارلق تخمنك کسن کوکنی   کیدرسون سندن آنلك بوکنی
که نوش ایلدم اول پیمانه پاك   تن و جان یاقه سنی ایلدم چاك
همان دم خاکه دوشدم مستلکدن   صناسن خاك اولدم پستلکدن
بوددم کم بونده نه یوغم نه وارم   نه هشیارم نه مستم نه خمارم
کهی چشمی بکبیم مست و سرخوش   کهی زلفی کبی کم مشوش اوش
ارشدی حضرت حقدن بر آواز   که قو اوشمه نك آدن گلشنی راز
صفا بولدم جمالی روشنندن   آنوك بر شمه آلدم گلشنندن
کتابن ختم ایتمش کند و شوله   الهی عاقبت محمود ایله
کهی خوی مله بن کلخنده یم اوش   که آنوك لطفیله کلشنده یم اوش

آنوك رازی کلندن بتدی کللر   که کندولر بنی و نندی کللر
اوکش کللر آچلر اول چمنده   ولی بو کل کبی بتمدی بونده
بوکا دکن که اوش آخرنامه ندر   سوز اهلینه بو معنیلر عیاندر
دوزلمدی بونك کبی گلستان   جهانده گرچه چوقدر باغ و بستان
زبانی سوسنك جمله کویا   عیونی نرکسنك جمله بینا
تأمل ایت اوکندن صوکنه دك   که کورترولیه کوزکدن پرده شك
قمو منقول و معقول حقایق   ایچنده مندرج علم دقایق
بوکا منکرلکیله بقمغل خور   کم اولمیه کز و که کللری خار
کموك کم حق اولیدر آشناسی   حقه بودر آنوك حمد ثناسی
که سرن بلمیین حمد و سپاسك   بودرد درلرنشانی ناشناسك
بو سوزلردن غرض بودر حقیقت   کم اقورکن بونی بر اهل دولت
دل و جانی آنوك اوله صفالو   دلی طتلو اوله آغزی دعالو
اکا شمز آزی بر شفقتیله   سوندوره حق آنی رحمتیله
که بونی خلقیچون دوزتمدم بن   بنکیچون اقچه کوز تمدم بن
بول

حقیچون نیت ایتدم حقده هردم
تمام ایتدم سوزی والله اعلم

بزمی عشقده بیتسم مستانه کلدکم ای کوکل
یانه یقیلی اول شمع حسنه پروانه کلد کم ای کوکل
وقتی کچمش ابشی بوشوکه دوری دونمش ساغر دکل

محمد مصطفی

بوغزل اوربی حضرتنکه کلامدر اوشبو یارمی دیدیم
کوکشی اوبیجه اکثری بعد اولادان ذات دیدیم
وصلی اوکنی حبیبم نه اولوجابه جیدیم
سنیم اوزره بنی رحم اولدی بوبنیادی دیدیم
الم ابنه کوجه وصله قلبیم لعل دیدیم
نازلیجه بنده سرو خرامانه دیدیم
میل ایدی بنی سرو قده قیدا ولجانه دیدیم
عرض جمال ایلیوب اول کوزی فتانه دیدیم
سعدیه اولیجاغ بو شمس قانه دیدیم
سنی حق انرمز ای یار قالم دار ده دیدیم

علي	عثمان	عمر	ابوبكر	محمد
عمر	ابوبكر	محمد	علي	عثمان
محمد	علي	عثمان	عمر	ابوبكر
عثمان	عمر	ابوبكر	محمد	علي
ابوبكر	محمد	علي	عثمان	عمر

اجابة دعا اخشنود خداوند وروح پاک محمد مصطفی را وچهار یار
کزین با صفا را رضوان الله تعالی علیهم اجمعین ودوام دولت
پادشاه دین اسلام را وعساکر اسلام نجاح بیت الله دیب
مجموع انبیای عظام صلوات الله علیه وعلی نبینا اجمعین
مجموع اولیای کرام رحمة الله علیهم رحمة واسعة مؤمنین مؤمنات
مسلمین مسلمات کافه اهل ایمان دیب الشرقی عالم تا بغرب عالم
ارواح کذشتکان دفع بلا رد قضا قبول دعا حصول خیر مرادات
فتح مشکلات بقای ایمان دین دولت سلطان وروح والدین فاتحه

الفاتحه
صلوات

Süleymaniye Ü... ...anesi
Kısm Hacı Mahmud ef.
Yeni Kayıt 3479
Eski Kayıt

کیم و لفنده

والله دولت و اقبالك طلعتی عالی مرتبه کور
دور ازمنی فوزه رتبه فوزه ایدی کور
دفعی بوجعی رتبه سیم رتبه عزه ایدی کور
ونتنه قادری بر ما موالف الی عزالی ایدی کور
سنك بر وجه زاهد سر ابدی ایدی کور
سرم ایدی کند وجه سر صری ولطف
فرصتی ال و دی کلمیخ عنایت ایدی کور
بانیه قعه بو کوره ایدی ال ایدی مالک مرکه
ور بنکلطوه بنیخ بول ایله بهان قمع ایدی کور
یر کله ایدی مرکله

بنجه زله

بملوزه ایلیم غاربیه و بهانه بیه
کلف وصفی نظامیه بر کهانه بر ایه
ه القبا بجه ساته بر آزمر و لعب
جانم لنم ربایه عقیم بایه
باشی رکوه صدقیله بالک قدم لعب
سنه بر صفح سنیه بر ایکی جایه
وبلم و لعلی ورثیم نوز قوندی غی
بالطلم سی محترسیم زفنده کی به

قال النبی صلی الله علیه وسلم من الزنا
ایاك من الغیبة فانها اشد من الزنا
صدق رسول الله

بو کتاب ... وقف ...
۱۲۱۲

اوروزنده اوتوزه سنه دن برای ادوین
سنه ۱۲۵۵ ده بو کتابی الدم ... برای رزق ادوین

دفعه اولکی ... قورنه لی اوللیه
اوزرنده اولادی اسکی بیان اوللیه
دفعه بنا اغا و برلن
دیم ۲
ایکی وبرلن دفعه صلیبانیه مبلغ
۷۵
اسری عرع ۶۲
دفعه بنیه ... محمد ویرلن
۱
دفعه بنه صلیبانیه
ویرلن اسری عمره
۱
دفعه اوکوز ایجون ویرلن
دیم ۳
دفعه بنه کوریا ایجون ویرلن
اسری عمره
۱
و ایل الحکم اسدکی
۲
۶۲
دفعه شهرده ویرلن
اسری عرع
۵
دفعا محمد ... بو ...
ویردکی دیم نوله
۱
۱
... الداعی
دیم
۲
دفعا ایکی
بهاسنه
نوله
۱
وبن الردة
سلیم اولان
الحمد
۲۶۰

نفس اوردی نفس رحمت نسیمی — معطر اولدی جان و دل حریمی

اجل کوکنده کورنعمت سحابن — ابد ییرینه دوکدی دولت ابرن

شفق بو شفقتی کوردی افقده — بو حمرتدن خجیل اولدی شفقده

عنایت مهر چون کم بولدی چهره — شفاعی مهره اوردی ماه مهره

مکرّ نور عزت کلدی تازه — سعادت نوبهارن قلدی تازه

محبت بلبلی کوینده اولدی — شفاعت کلشنی جوینده اولدی

بیان نوری کرمدن کل چراغی — طلو فضل سمندن لطف باغی

صفا جوی وفا باغنده جاری — تر و تازه مودت سبزه زاری

کوکل بلبل لری ایلر سر آغاز — کی جاندن اچلبدر کلشنی راز

جهان جمالی کلستان — دل و جان حسن باغی بوستان

چون اردی فیض آدم طپراغینا — قرشدی مشکل ترکل بپراغینا

رهی قادر که وردی نرکسه — عین کم اندن ظاهر اولدی سر کونین

چمن نوننده وکل کافنده باق — بولرده کاف نون اوصافنه باق

چو قدرت یغمری یاغدی — قدمدن بتردی درلو چچکلر عدمدن

حقیقت شکلی بو ایکی جهانک — ایکی بپراغیدر اول کلستانک